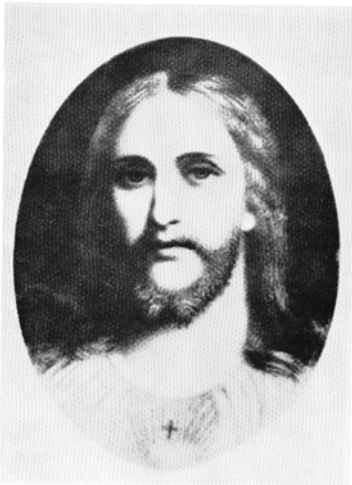

Het Openbaar Leven van de Emmanuel (vervolg)

VOLHOUDEN

Wie volhardt in de lezing van dit tijdschrift, zal Gods heerlijkheid zien.
Nonne dixi tibi, quoniam si credideris, videbis gloriam Dei? (Joa. 11, 40).

CHRISTUS

Hiernaast een schone Christus! Over het ontstaan van dit beeld, dat zeer goed overeen te brengen is met de afbeelding op de lijkwade van Turijn, staan op de achterzijde van het prentje enkele gegevens. We zouden er natuurlijk meer willen, b.v. wanneer het wonder geschiedde, indien het feit ten minste echt is. In elk geval kunnen wij ons moeilijk een schoner Christus voorstellen.

Christus is sedert 20 eeuwen voor vele zielen het enig voorwerp van hun liefde geweest. Met Paulus zegden zij: “Wat ik tevoren als een winst of schat beschouwde, aanzie ik nu als verlies en afval.” Spijts de tegenwoordige glans en verleiding van de wereld blijven velen het met Paulus eens en zullen velen het met hem eens blijven tot het einde van de wereld.

“Als ik van de aarde zal verheven zijn, zal Ik alles tot Mij trekken.” Christus trekt ALLES tot Zich, omdat hetgeen zich niet laat trekken en Hem vijandig blijft, NIETS is.

Emmanuel beoogt Hem grondig te doen kennen, en verlangt hierdoor in zijn handen het middel te mogen zijn om alles tot Zich te trekken, tot Hem buiten wie geen waar geluk, geen zaligheid te vinden is.

Jezus op weg naar Zijn doop bezoekt een verblijf van melaatsen.

242.

20 september. –

In de nacht van 19 op 20 september zag ik Jezus met Eliud uit Nazareth in zuidwestelijke richting gaan⁵³; het was niet de geheel rechte weg, maar Jezus wilde naar Chim, een melaatsenverblijf. Zij kwamen daar met het dagaanbreken aan en ik zag dat Eliud Jezus wilde weerhouden in deze plaats te gaan, waardoor Hij Zich zou verontreinigen; Hij zou, indien men het te weten kwam, zeker niet tot de doop toegelaten worden. *Op deze en dergelijke motieven antwoordde Jezus dat Hij zijn opdracht kende: Hij wilde die plaats bezoeken, omdat daar een goed man naar Hem verlangde.*

Om dit verblijf te bereiken, moesten zij over de Kisonbeek. Het lag bij een beek, die haar water uit de Kison ontving en het in een kleine vijver leidde, waarin de melaatsen zich reinigden; het water vloede niet in de Kison terug. Deze plaats lag gans afgezonderd en werd door niemand bezocht; de melaatsen woonden er in verspreide hutten; buiten hun oppassers woonde daar niemand anders.

⁵³ Nazareth is door een kring van heuvelen omgeven; deze kring laat een opening ten zuidwesten.

- Deze is als de natuurpoort van Nazareth, waardoor Eliud en Jezus Nazareth verlaten;
- zij gaan eerst naar het zuidwesten,
- maar wenden zich spoedig naar het zuiden, door het ravijn dat tussen de twee toppen van de zogenaamde 'berg der afstorting' in de vlakte Esdrelon uitmondt;
- gaan dan even oostwaarts naar Chim, dat ons dunkens hetzelfde district is als Ghimmi in nr. 105 en dat bijgevolg ten zuidoosten van Nazareth gezocht moet worden en ten noordwesten van Kislot (Iksal).
Zie grote kaart 2.

Eliud bleef op een afstand wachten op de Heer. Deze ging in een afgelegen hut, waar een ellendig man, geheel in doeken gewonden, ter aarde lag. *Jezus sprak met hem;* het was een goede man; ik vergat hoe hij de melaatsheid gekregen had; hij richtte zich op en het bezoek van de Heer ontroerde hem onbeschrijfelijk. *Jezus beval hem op te staan en zich in een met water gevulde trog te leggen, die nabij de hut stond.* Hij deed het en Jezus hield de handen boven het water. Toen werd de man geheel lenig en rein; hij kleepte zich anders aan en *Jezus beval hem aan niemand van zijn genezing iets te zeggen, tot Hij van zijn doop teruggekeerd zou zijn* (fasc. 9, nr. 219, voetnoot 19).

Deze man vergezelde Jezus en Eliud nu een eindweegs, tot *Jezus hem zegde terug te keren.* Jezus en Eliud zag ik nu de ganse dag in het dal Esdrelon meer naar het zuiden wandelen; nu spraken zij tezamen, dan weer gingen zij gescheiden, ieder op zijn eigen als in gebed en beschouwing.

Het weer is daar nu niet zeer aangenaam; de hemel is overtrokken en in het dal hangt er mist⁵⁴. Jezus gebruikt geen stok; Hij droeg er nooit een; de anderen wel (fasc. 2, nr. 60, voetnoot 125).

Dikwijls was aan hun stok, gelijk aan die van de schapers, een klein schupje. Jezus droeg slechts zolen; andere mensen droegen ook wel een soort van volkomen schoenen⁵⁵, van boven gevlochten uit dikke boomwol. Ik zag beiden eens op het middaguur rusten en brood eten.

⁵⁴ Voor mist, zie fasc. 2, nr. 60, voetnoot 128. – Weer niet aangenaam. – Uit het vervolg zal het blijken dat regen- en wintertijd dit jaar vroeg begonnen en de winter betrekkelijk streng is geweest (cfr. nrs. 218, 298, 277, 301, 303, 338, 340). De regentijd begint niet steeds op hetzelfde tijdstip. In september en oktober is de mist het overvloedigst.

⁵⁵ Een soort volkomen schoenen. – “In Jezus’ tijd droegen de Israëlieten schoeisel, dat niet veel verschilde van het tegenwoordige schoeisel; men droeg sandalen, sloffen en hoge schoenen.” (P. Gerrits, in ‘t H.L. 2^e jg. 80; ook D.B. Chaussures).

Gedaanteverandering van Jezus voor Eliud.

243.

In de nacht tussen 20 en 21 september zag ik hen weer hun weg voortzetten, nu eens samen, dan weer gescheiden. Ik kreeg toen iets wonderbaars, een onbeschrijfelijk verrukkelijk tafereel te zien. Eliud sprak met Jezus, terwijl deze vóór Hem uit ging, over zijn stevig gebouwd en schoon lichaam. *Toen zegde Jezus tot hem: "Moest gij dit lichaam over ruim een paar jaren weerzien, gij zoudt er schoonheid noch gestalte aan terugvinden; zó zullen zij Mij smaadt en mishandelingen aandoen."*

Eliud verstond dit niet, zoals hij evenmin verstond waarom Jezus telkens weer sprak van zo'n korte duur van zijn Rijk; hij meende dat Jezus toch wel tien, ja, twintig jaren nodig had om zijn Rijk ook maar te vestigen; hij kon zich Jezus' Rijk niet anders indenken, omdat hij van geen ander dan van een aards koninkrijk begrip had.

Nadat zij nog een eindweegs alzo gegaan waren, stond Jezus stil en zegde tot Eliud, die afzonderlijk en in gedachten verdiept achter Hem aankwam, dichter te naderen: *Hij zou hem laten zien WIE Hij was, hoe zijn lichaam was en hoe zijn Rijk was.*

Eliud naderde tot op enige stappen van Jezus en Jezus schouwde nu biddend ten hemel. *Toen daalde een wolk neer, die als een onweer hen beiden omgaf, van buiten kon men hen niet zien, boven hen opende zich een hemel van licht en daalde als het ware op hen neer en ik zag boven hen als een stad met schitterende muren, ik zag het hemelse Jeruzalem, geheel het binnenste was met regenboogglans bekleed. Ik zag een gedaante als God de Vader; ik zag Jezus in een mededeling van licht met Hem. Jezus verscheen in zijn menselijke gedaante geheel schitterend en doorzichtig.*

In het begin stond Eliud als in verrukking naar omhoog te zien, doch spoedig zonk hij op zijn aangezicht neer, tot het licht en de hele verschijning verzwonden waren. Jezus zette nu zijn weg voort en Eliud volgde Hem stom verbaasd en vreesachtig om wat hij gezien had; het was een verschijning in de aard van de gedaanteverandering op de Tabor, met dit verschil dat ik Jezus niet omhoog geheven zag.

Ik meen dat Eliud de kruisiging niet beleefd heeft. (Hij zal sterven op 18 maart volgend jaar, nr. 431). Jezus was vertrouwder met hem dan met de apostelen, want Eliud was zeer verlicht en in vele geheimen van Jezus' familie ingewijd. Hij nam hem ook tot vriend en lid van zijn gezelschap aan; Hij verleende hem een grote macht en Eliud bracht veel voor Jezus' Gemeente tot stand; hij was een van de grondigst onderrichte Essenen. Ten tijde van Jezus woonden zij niet meer in zo grote menigte op de bergen, zoals vroeger: zij hadden zich meer in de steden verspreid (fasc. 1, nr. 3, voetnoot 6).

Dit wonderbaar visioen had plaats te middernacht; ik ontwaakte dan en voelde mij zo ziek en zo lijdend.

244.

21 september. –

‘s Morgens zag ik Jezus in een herdersveld aankomen; de dag begon te grauwen; de herders waren reeds uit hun hutten bij het vee; zij kenden Jezus reeds en kwamen Hem tegemoet en wierpen zich voor Hem neer en leidden de beide gasten in een schuur, waarin zij hun gereedschappen bewaarden; zij wassen hun de voeten, bereidden hun een rustplaats en zetten hun brood en kleine bekers voor; zij braadden en zetten hun ook tortelduiven voor; deze vogels hadden hun nesten in de hutten van de mensen en liepen hier in zeer grote menigte als hoenderen rond.

Daarna zag ik dat Jezus Eliud terugzond, doch eerst zegende Hij hem, terwijl Eliud knielde; de herders waren hiervan getuige.

Jezus zegde tot Eliud dat hij zijn dagen in rust zou sluiten, omdat de weg die Hij als Verlosser moest bewandelen, voor hem te moeilijk was; dat Hij hem in zijn Gemeente aannam, dat hij reeds zijn deel van het werk in de wijngaard volbracht had en daarvoor het loon in zijn Rijk zou bekomen. Hij verklaarde dit met de parabel van de arbeiders in de wijngaard.

Sedert het visioen van deze nacht was Eliud zeer ernstig, onhutus en geheel in zichzelf gekeerd. Ik meen gehoord te hebben dat hij Jezus in dit leven niet meer zal weerzien, doch ik ben hier niet heel zeker van.

Eliud ontving Jezus op zijn ziekbed op 11 maart volgend jaar en een week later op zijn sterfbed (zie de nrs. 428, einde en 431, einde).

Ik geloof dat de leerlingen hem het doopsel toegediend hebben.

Van het herdersveld vergezelde Eliud Jezus nog een eind ver; de Heer omarmde hem nu en nam afscheid van Eliud met een mannelijke ontroering.

Van hier kan men de plaats zien liggen, waar Jezus ten sabbat gaat; daar hebben voortijds bloedverwanten van Jezus gewoond. Die plaats waarheen Jezus zich nu geheel alleen begaf, was niet Jizreël, zoals ik gemeend had, want ook Jizreël zag ik liggen; zij heette Goer en lag op een berg⁵⁶. Jozefs broeder, die later naar Zabulon trok en veelvuldige betrekkingen met de H. Familie onderhield, had hier gewoond.

Jezus ging hier ongemerkt in een herberg, waar men Hem de voeten waste en spijzen voorzette. Hij had een kamer voor Hem alleen en Hij liet zich hier een schriftrol uit de synagoge brengen; Hij las er gebeden uit, nu knielende, dan staande en ook omhoogziend; zijn kamer was door schermen afgezonderd; de school bezocht Hij niet; ook zag ik eens lieden tot Hem komen, die Hem verlangden te spreken, maar Hij ontving hen niet. (Hij bracht zijn tijd door in een volstrekte afzondering).

Leerlingen op weg naar de doop.

De door Jezus vooruit gezonden leerlingen (fasc. 9, nr. 241) zag ik eergisteren in Kafarnaüm aankomen, doch ongeveer slechts vijf van de meer gekende en zij spraken met Maria. Twee van hen gingen naar Betsaïda Petrus en Andreas halen. Jakobus de Mindere, Simon, Taddëüs, Joannes en Jakobus de Meerdere

⁵⁶ **Goer of Gur.** – Volgens II Kon. 9, 27, genomen in zijn samenhang, ligt Goer ten zuiden van Djenin of Enganim, op de eerste hellingen van het Samaritaans gebergte dat de Esdrelonvlakte in het zuiden afsluit.

Een klimweg loopt door de bergpas naar de hoger gelegen vlakte van Dozan (250 m). Naast de pas ligt ten westen de ruïne Belameh (het oude Jibleam) en er tegenover ten oosten de ruïne Nadj-djar.

Het 2^e lid van Nadj-djar is hetzelfde als Goer. Welnu, zo weten wij uit de H. Schrift, Ochozias werd dodelijk gewond 'in de engte, op de klimweg van Gur, dat bij en tegenover Jibleam gelegen is.'

Alles is toepasselijk op Nadj-djar, in zijn 2^e lid zelfde naam als Goer, en wij kunnen het bijgevolg met de grootste waarschijnlijkheid als Goer beschouwen (grote kaart 2).

waren er eveneens tegenwoordig. De leerlingen prezen Jezus' goedheid, zachtmoedigheid en wijsheid; de anderen waren vol lof en geestdrift voor Joannes, roemden zijn kordaat optreden, strenge levenswijze en leer, en beweerden nooit zulk een uitlegger van de profeten en de Wet gehoord te hebben. Zelfs Joannes sprak geestdriftig van de Doper. Nochtans kende hij Jezus, want zijn ouders hadden vroeger op de afstand van nauwelijks een paar uren (of een klein uur) van Nazareth gewoond. Ook beminde Jezus hem reeds als kind, wat ik vroeger niet wist.

22 september; Sabbat. –

De leerlingen hielden hier (te Betsaïda) de sabbat.

23 september. –

Op zondag, 23 september heb ik de negen leerlingen in het gezelschap van de zes (of zeven) voormelde Joannes-leerlingen op weg naar Tiberias gezien, vanwaar zij naar Efron en van daar door de woestijn naar Jericho en naar Joannes trokken. (Over dit gewest zie fasc. 9, nr. 226, voetnoot 34).

Voorals Petrus en Andreas hebben ten gunste van de Doper gesproken; zij zegden dat hij uit een voornaam priestergeslacht afkomstig was, dat hij in de woestijn onderricht van de Essenen had ontvangen; dat hij geen ongeregelheden duldde en niet minder wijs dan streng was. De leerlingen daarentegen roemden Jezus' goedheid en wijsheid. Hiertegen opperden de eersten het bezwaar dat menige ongeregelde door zijn toegevendheid ontstond, en zij staaften hun bewering met voorbeelden. Ook Jezus had op zijn laatste reis, meenden zij, onderricht van de Essenen gekregen. Joannes hoorde ik op deze weg niets meer zeggen; zij deden niet de gehele reis met de leerlingen van Jezus, doch vergezelden hen slechts enige uren. Ik dacht onder dit gesprek de mensen van die tijd waren toch geheel gelijk die van nu.

Jezus te Gofna.

245.

Op zaterdag, 22 september, zag ik Jezus te Goer in de herberg alleen bidden. Dit Goer lag niet zeer ver van de stad Megiddo en van een vlakte van dezelfde naam⁵⁷, en ik heb vroeger nog wel gezien, als moest tegen het einde van de wereld een veldslag tegen de antichrist in die vlakte geleverd worden (cfr. Apok. 16, 14-16)⁵⁸.

Met het dagaanbreken stond Jezus op, rolde zijn bed tezamen (fasc. 3, nr. 72, voetnoot 165), gordelde zich⁵⁹, legde een geldstuk op het bed en begaf Zich op weg. Ik zag Hem paden volgen, die langs verscheidene steden en dorpen liepen, waartussen Hij doorging. Hij kwam met niemand in aanraking en nam nergens zijn intrek; ik zag Hem nabij de berg Gerizzim bij Samaria voorbijkomen; de berg lag aan zijn linkerzijde en Hij trok zuidwaarts door. Hier en daar zag ik Hem bessen en enige vruchten plukken en eten, en in de holte der hand of met een holgebogel blad water scheppen en drinken.

‘s Zondags kwam Hij tegen avond in een stad met name Gofna in het Efraïmgebergte; ze lag op een verscheurde, oneffen grond,

⁵⁷ Vlakte van dezelfde naam. – De Esdrelonvlakte wordt ook wel eens vlakte van Megiddo genoemd. In elk geval wordt naar Megiddo soms genoemd het onderdeel van de Esdrelonvlakte, dat zich rondom Megiddo uitstrekt. – Naar Megiddo vluchtte koning Ochozias, na op de klimweg van Gur dodelijk gewond te zijn. Daarom heeft K. boven in nr. 245 sprekend over Gur, vermeld dat het niet zo ver van Megiddo ligt.

⁵⁸ Ik heb vroeger gezien. – nl. in een zinnebeeldig visioen op de passage 16, 14-16 van Apocalyps. In de Esdrelonvlakte hebben in de loop der eeuwen tot in onze dagen zoveel veldslagen plaats gehad, dat de schrijver van de Apocalyps zich de laatste definitieve strijd tussen de Antichrist en Christus moeilijk elders kon voorstellen.

⁵⁹ Gordelde zich. – In het oosten: fellah's (boerkes) en schamele mensen leggen zich gekleed te slapen, maar hun gordel leggen zij af (cfr. H. Land, 1^e jg. blz. 103).

hoog en laag, en tussen de huizen strekten zich vele huizen en plantages uit⁶⁰. In deze stad woonden verwanten van Joakim, doch zij hadden geen nauwe betrekkingen met de H. Familie onderhouden (fasc. 2, nr. 61 en fasc. 7, nr. 198).

Ook nam Jezus zijn intrek (niet bij die familie maar) in een herberg. Men waste Hem de voeten en bood Hem een kleine verversing aan. Het duurde echter niet lang of zijn verwanten en een paar Farizeeën van beter allooi kwamen Hem hier opzoeken en namen Hem mee naar hun huis. Dit huis van zijn verwanten was een van de aanzienlijkste van de stad; de stad zelf was eveneens van betekenis, want hier resideerde het bestuur over een deel van het land. Ook Jezus' verwant oefende hier een ambt uit en was met schrijfwerk belast. De stad behoorde, geloof ik, tot (de provincie) Samaria.

Men ontving Jezus met achting; er waren daar nog meer mannen en men nam staande en wandelend in een luthof een maaltijd. Jezus sliep hier. De stad lag een dagreis van Jeruzalem en in haar nabijheid vloeiende een beek door het gewest. Toen de H. Familie de knaap Jezus in de tempel verloren had, was ze tot hier gekomen. Toen zij Hem te Mikmas misten, hadden zij het mogelijk geacht dat Hij tot die verwanten vooruit gegaan was (om hier op hen te wachten). Maria was niet zonder vrees dat Hij in het water mocht gevallen zijn. (Op hun weg lag een klein meer dat nu Balwa heet en vlak tussen Gofna en el-Bireh ligt).

⁶⁰ Alles wat K. over Gofna meedeelt, kunnen wij heden nog vaststellen in het dorp Djifneh. Het ligt een dagreis per karavaan van Jeruzalem, ruim 20 km. In het gebergte te Efraïm, want even meer noordelijk ligt Sinia, het oude Jesana (JE viel weg), dat volgens II Kron. 13, 19 en 15, 18 een stad in het Efraïmgebergte is. Het huidige dorp, neemt de plaats der oude stad in en bestaat uit een effen gedeelte op vlakke grond in de brede, vruchtbare, door een beek besproeide vallei, terwijl het ander gedeelte tegen de heuvelhelling aanleunt en opwaarts gebouwd is. In de vallei zijn de huizen heden nog onderbroken door groepen olijfbomen, perenbomen, granaatappelbomen, enz. Ook was Gofna, zoals K. zegt, een hoofdstad, nl. van een der 11 districten waarin Judea administratief ingedeeld was (cfr. D.B. Judée, c. 1015).

24 september. –

Hier in de synagoge begeerde *Jezus de schriften van een profeet en Hij handelde over de doop en de Messias.* Uit de aangereikte profetie verklaarde Hij dat de Messias in de tegenwoordige tijd moest gekomen zijn; Hij sprak van de gebeurtenissen die zijn komst vooraf moesten gaan en die werkelijk hadden plaats gehad, meer bepaald noemde Hij een gebeurtenis die zich acht jaren geleden voorgedaan had ik weet niet meer of het iets van een oorlog was, of ook dat de scepter aan Juda ontnomen was (Gen. 49, 10). Zo haalde Hij, als evenveel bewijzen, een reeks vervulde tekenen aan, die de komst van de Messias vooraf moesten gaan en zich nu voorgedaan hadden.

Ook betrok Hij er de menigvuldige sekten bij en Hij wees er op, hoe (in zake eredienst) zoveel tot louter ceremonie, zonder ziel of godsvrucht, tot formalisme ontaard was.

Daarna zegde Hij hun dat de Messias in hun midden zou zijn, zonder dat zij Hem kenden (cfr. Joa. 1, 26). Hij hing hun een trouw beeld op van de verhouding tussen Hem en Joannes. Hij sprak ongeveer als volgt: "Iemand zal Hem aanwijzen en men zal Hem niet willen erkennen; zij zullen de voorkeur geven aan een machtige veroveraar die verschijnt in pracht en door hooggeleerde mannen omgeven is; zij zullen de Messias niet willen zien in Hem, die zonder schoonheid, aanzien, pracht en rijkdom verschijnt, die eenvoudige landbouwers en handarbeiders tot gezellen en medewerkers heeft en met bedelaars, kreupelen, melaatsen, zondaars en andere schamele mensen omgaat."

Op deze wijze sprak Hij lang en breed en bewees alles uit de profetieën; hij beschreef nauwkeurig de verhouding tussen Hem en Joannes, en toch zegde Hij nooit “IK”, maar sprak altijd als van een derde. Deze uiteenzetting nam het grootste deel van de dag in beslag en zijn toehoorders, vooral zijn verwanten, gingen eindelijk menen dat Hij een gezant, een voorloper van die Messias was.

Bij de thuiskomst van de synagoge sloegen zij in zijn tegenwoordigheid een boek open, waarin zij aangetekend hadden wat met Jezus, de Zoon van Maria, in zijn 12^e jaar, in de tempel voorgevallen was (cfr. fasc. 7, nr. 200)

Inderdaad, zij waren getroffen door de overeenkomst van hetgeen Hij toen, met hetgeen Hij nu gezegd had; nadat zij het document herlezen hadden, konden zij hun verbazing niet matigen.

247.

De huisvader was een bejaard weduwnaar en ook zijn dochters waren reeds weduwen. Uit het gesprek van deze vrouwen vernam ik dat zij de bruiloft van Jozef en Maria te Jeruzalem hadden bijgewoond. Uit hun gesprek bleek hoe prachtig de bruiloft en hoe rijk Anna was geweest en hoe deze familie (in de ogen der vrouwen) zo jammerlijk achteruit geboerd was; zij spraken daarover, zoals men dat in de wereld pleegt te doen, met een zekere blaam en minachting, als was deze familie erg vervallen.

Terwijl zij, gelijk vrouwen dit kunnen, hun herinneringen aan die bruiloft en aan de bruiloftsklederen van Maria oprakelden, kreeg ik een zeer omstandige vertoning van die bruiloft. Vooral werd mij zeer duidelijk tot in details de bruidstooi van Maria getoond. (Hetgeen K. hier daarover vertelde, is verplaatst naar het leven der H. Maagd. Zie fasc. 3, nr. 80).

Ondertussen controleerden de mannen, zoals ik reeds zei, de leer van de 12-jarige Jezus in de tempel, die als een merkwaardigheid aangetekend was. Immers, daar Jozef en Maria naar de verloren Jezus met zulk een angst juist in dit Huis navraag gedaan hadden,

had de tijding waar en in welke omstandigheden zij Hem daarna gevonden hadden, bij deze bewoners zulk een opzien gebaard, te meer omdat Hij een bloedverwant van hen was.

Terwijl dezen de overeenkomst van Jezus' leer als knaap met die van heden nog aan het bewonderen waren, waardoor zij Hem hoe langer hoe meer genegen werden, *verklaarde Jezus hun dat Hij afscheid moest nemen*. Niettegenstaande hun dringend smeken om nog wat te blijven, begaf Hij Zich op weg.

Verscheidene mannen deden Hem (het gebruikelijke) uitgeleide; zij moesten over een beek gaan (de boven vermelde, die door of langs Gofna vloeit); zij gingen er over langs een gemetselde brug, waarop bomen groeiden; zij vergezelden Hem enige uren naar een vlakte, waar zich weiden uitstrekten. Daar was de aartsvader Jozef (eerst) gekomen, toen zijn vader Jakob hem bevolen had tot zijn broers te Sikem te gaan. In de gewesten waar Jezus nu doortrok, is ook Jakob veel geweest⁶¹.

Het was reeds laat in de avond, toen Jezus in dit herdersgewest kwam aan deze zijde van een riviertje, en hier verlieten Hem zijn begeleiders. Aan de overzijde van het riviertje lag het gehucht nog meer uitgebreid; de synagoge was aan deze zijde.

De Heer nam zijn intrek in een herberg; hier waren twee scharen dopelingen verzameld, die door de woestijn (van Jericho) naar Joannes wilden trekken; zij hadden hier de aanstaande komst van Jezus gemeld en *'s avonds sprak Jezus nog met hen*.

⁶¹ Jakob veel geweest. – Het is duidelijk dat hier het gewest bij Betel bedoeld is, waar Jakob ondermeer het visioen gehad heeft van de ladder, waarlangs engelen op- en neerstegen. Op zoek naar zijn broers was Jozef eerst hier gekomen, wellicht ook om op de plaats te bidden, waar zijn vader een steen als altaar voor God had opgericht (tussen Betel en Hai).

De uitdrukking 'vergezelden Hem ENIGE uren' is in staat ons op een dwaalspoor te brengen, omdat de afstand maar 1 uur is. We kennen nog enkele zulke gevallen en ook uit het vervolg zal blijken dat het gewest Betel bedoeld is.

Men waste de Heer en de zijnen de voeten; Hij gebruikte een collatie en dan zonderde Hij Zich af tot het gebed en de rust⁶².

Echtscheiding van Herodes veroordeeld.

248.

25 september. –

‘s Morgens van de 25^e september vertrokken de dopelingen naar Joannes. Jezus begaf zich naar de school waar vele mensen samenstroomden. *In zijn preek sprak Hij volgens gewoonte over de doop en de Messias, en hoe men Hem niet zou willen erkennen. Hij verweet hun ook hun eigenzinnige gehechtheid aan oude, ijdele gewoonten*, waarin het hoofdgebrek van die mensen bestond; zij waren over het algemeen vrij eenvoudig en namen alles goedschiks aan.

Hierna liet Jezus Zich door de synagoge-overste tot tien zieken brengen. Hij genas er geen enkele, want Hij had reeds tot Eliud en tot zijn vijf leerlingen gezegd dat Hij dit in de nabijheid van Jeruzalem vóór zijn doop niet wilde doen. Het waren meest waterzuchtigen, jichtigen en ook zieke vrouwen. Maar *Hij vermaande ze en zei tot ieder van hen in het bijzonder wat zij geestelijkerwijze moesten doen, in zoverre hun ziekten ten dele straffen voor hun zonden waren* (fasc. 9, nr. 239, voetnoot 51). *Aan enigen beval Hij zich te reinigen en de doop te gaan ontvangen.*

⁶² De kandidaat-dopelingen die bij Betel en Efron op Jezus wachtten, waren die of van die welke Hij naar de woestijn bij Efron vooruitgezonden had,

- hetzij uit Nazareth recht naar de woestijn (zie fasc. 9, nrs. 226, 237 en 241);
- hetzij uit Nazareth langs een omweg over Kafarnaüm (nr. 241).

In de herberg was nog een avondmaal en er waren vele mannen uit het dorp tegenwoordig. Vóór de maaltijd brachten dezen het gesprek op de verboden, overspelige omgang van Herodes; zij keurden die af en polsten Jezus naar zijn mening hierover. *Jezus laakte Herodes' handelwijze onverbiddelijk, maar tevens zegde Hij: "Indien men over anderen recht wil spreken, moet men ook zichzelf redden."*

Voorts brandmerkte Hij streng alle huwelijkszonden. In dit dorp waren immers vele zondaars en *Jezus sprak met allen in het bijzonder en verweet hun zeer streng hun overspelig leven. Hij zegde aan velen in het privaat ook hun geheimste zonden, zodat zij geheel vermorzeld boetvaardigheid beloofden.*

Jezus begaf zich van hier op weg naar Betanië; de afstand kan nog 6 uren zijn; Hij kwam nu weer tussen bergen⁶³. Daar in het land is het nu reeds winterachtig weer; de lucht is overtrokken en beneveld; 's nachts is het vaak reeds zo koud, dat er rijp valt. (De winter begon dit jaar vroeg: nr. 242, voetnoot 54)⁶⁴. Jezus hult zijn hoofd in een doek; Hij gaat nu recht naar het oosten.

⁶³ Kwam weer in de bergen. – Van Gofna naar Betel gaande doorkruiste Jezus een bergvlakte, tamelijk effen. De hoogvlakte maakt een bocht naar het zuidwesten tot bij el-Bireh. Onmiddellijk ten oosten van el-Bireh begint de oostelijke helling. Zodus, als men van Betel zelfs recht naar het zuiden zou gaan, b.v. tot Giba of Rama, zou men voortdurend op en neer moeten gaan, maar Jezus gaat recht naar het oosten, zegt Katarina.

Laten wij aannemen: eerst een eind ver naar het oosten, dan naar het zuidoosten en laten wij veronderstellen dat Hij in deze laatste richting tot Mikmas gaat.

Zo volgt Jezus de weg die zijn ouders gingen, wanneer zij van Mikmas naar Gofna gingen in de hoop de verloren Jezus daar bij de verwanten te vinden.

Wij zullen verder nog meermalen zien dat Hij gaarne de wegen bewandelt die zijn ouders vroeger betreden hebben.

⁶⁴ De lucht beneveld: zie fasc. 2, nr. 60, voetnoot 128.

Reis der H. Vrouwen.

249.

Ik heb Maria met vier heilige vrouwen op weg in een vlakte nabij Tiberias gezien. Ik zag ze ook van hun huis weggaan; er is daar iemand gebleven; zij hebben twee vissersknechten bij zich (fasc. 2, nr. 44, voetnoot 94); de ene gaat voorop, de andere volgt achter hen; zij dragen hun reisgoed in een dubbele zak, één hangt op de borst en een op de rug aan een stok op de schouder; het zijn:

- Joanna Chusa,
- Maria van Kleofas,
- ene van de drie weduwen en
- nog een vrouw, hetzij Maria Salome of de vrouw van Petrus of van Andreas; zij gaan eveneens naar Betanië en volgen de gewone weg voorbij Sikar; zij laten het ter rechterzijde, maar Jezus liet het links.

De heilige vrouwen gaan meest in een rij achter elkander, een paar schreden gescheiden, vermoedelijk omdat de meeste wegen, buiten de grote heirbanen, slechts paden zijn voor voetgangers en vaak door het gebergte lopen (fasc. 4, nr. 109, voetnoot 232). Zij gaan vlug met vaste schreden en zakken niet door gelijk de mensen hier bij ons, vermoedelijk omdat men zich daar van jongs af aan aan lange voetreizen gewent. Op de reis hebben zij de rokken tot het midden van de kuiten opgeschort⁶⁵ en de benen zijn vanaf de middellijfdoek (of broek) tot op de enkels met een band omwonden en onder hun voeten zijn dikke, opgevoederde sandalen gebonden. Op het hoofd dragen zij een sluier, die met een lange smalle doek om de nek toegehaald is; deze doek daalt over de borst neer, waar hij gekruist is en loopt weer achter de rug tot in de gordel; zij laten af en toe ter afwisseling hun handen

⁶⁵ Het opschorten van het kleeed geschiedt door het optrekken er van tussen de gordel. Zo maakt het ruime kleeed een boezem, waarin men allerhande voorwerpen verbergen en meedragen kan; (zie tekening).

daarin rusten. De vooropgaande man bereidt de weg, opent de afsluitingen, ruimt de stenen weg vóór de voeten, legt loopplanken over diepten, zorgt in alle voorvallen voor alles en bespreekt ook de herberg; de man die volgt brengt alles weer in de vorige toestand⁶⁶.

Jezus gaat naar Betanië.

250.

26 september. –

Betanië kan 6 uren van het voorgaande dorp (Betel) zijn. Op zijn weg daarheen kwam Jezus weer, zoals gezegd, in het gebergte (op zeer geaccidenteerde bodem, op hellingen, in ravijnen).

's Avonds kwam Hij een paar uren ten noorden van Jeruzalem aan in een stad die uit één straat bestaat; deze loopt over een berg en is wel een half uur lang. (Het is Giba 2, stad van Saül, 6 km ten noorden van Jeruzalem).

⁶⁶ Vrouwen gaan nooit alleen op reis. Dit is reeds aangestipt en aangetoond in fasc. 2, nr. 44, voetnoot 94.

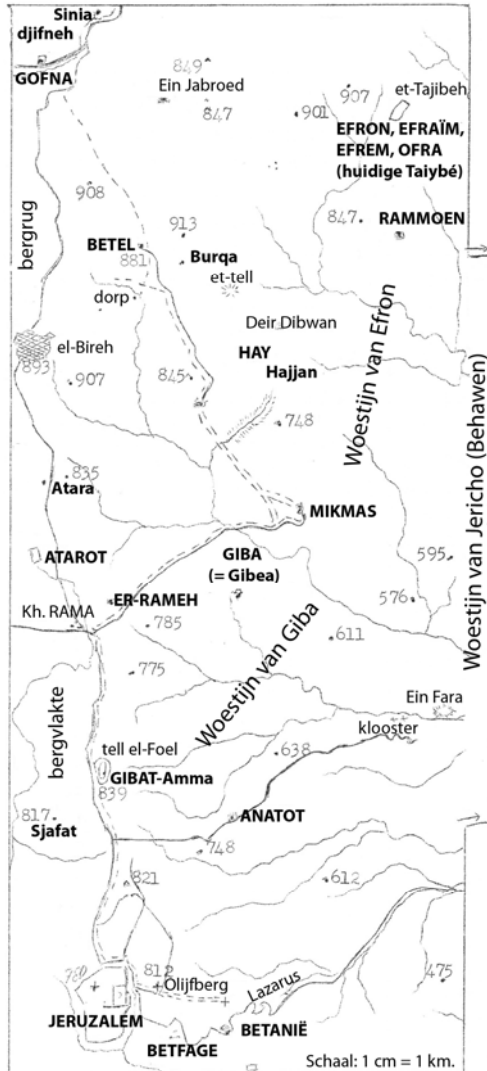
nr. 250 : tell el-Foel; het Gibea van Saül, op de heuvel Ammah;
Jezus ging door een stad die uit één lange straat bestaat en over een berg liep.

Betanië kan nu nog 3 uren van hier gelegen zijn. Men kan hier het gewest (van Betanië) in de verte zien (b.v. de olijfborg waarachter het ligt); het ligt dieper in de vlakte.

Van deze berg of grote heuvel strekt zich noordoostwaarts een woestijn uit van omtrent 3 uren, naar de woestijn Efron toe (zie kaart hierna en fasc. 9, nr. 226, voetnoot 34), en tussen deze beide woestijnen zag ik Maria en haar gezelschap heden in een herberg overnachten (te Mikmas, waar zij vrienden hadden).

De berg is dezelfde waarop Joab en Abisaï, die Abner nazitten, hun achtervolging staakten, toen deze hen toeriep en toesprak (II Sam. 2, 24-27); hij heet Ammah en ligt (6 km) ten noorden van Jeruzalem. De plaats waar Jezus was (hoek of wijk van Giba), had uitzicht naar het noorden en oosten; ik vermoed dat ze Giah heette. Vandaar had men het uitzicht op de woestijn Gibeon (= Giba ten noordoosten), die aan haar voet begon en zich in de richting van de woestijn Efron uitstrekte. De woestijn van Giba was omtrent 3 uren lang. (De lengte tot Giba is 5 km en tot Mikmas 8 km).

Weg van Jezus, van Betel naar Betanië

De puntlijn op het kaartje duidt de weg aan door Jezus gevolgd.
 De grote wegen zijn door een dikke lijn aangeduid. Het ligt voor de hand dat Jezus deze volgt, als geen andere redenen Hem er van afbrengen.
 De weg die recht van noord naar zuid loopt volgt de rand van de hoge bergvlakte of -rug en spoedig begint de oostelijke helling, het bergengewest. Let op de ravijnen en hoogtecijfers.

Jezus kwam 's avonds in die stad, ging binnen in een huis en vroeg om enige verversing. Zij wasten Hem de voeten en boden Hem drank en kleine broodjes aan. Weldra kwamen verscheidene mensen om Hem heen staan, die informeerden, aangezien Hij uit Galilea kwam, naar de leraar van Nazareth. "Het land is nu vol van Hem, zeiden zij, en Joannes spreekt er zoveel en zo wonderbaar over." Ook vroegen zij of de doop van Joannes wel goed was. *Jezus onderrichtte hen op zijn gewone manier en vermaande hen tot boetvaardigheid en wekte hen op tot de doop. Op hun verzoek sprak Hij over de Profeet van Nazareth en de Messias, die, bij zijn verschijnen onder hen, niet erkend, ja, vervolgd en mishandeld zou worden; Hij waarschuwde hen om op alles wat zou gebeuren goed acht te geven, daar de tijden vervuld waren. De Messias zou niet met pracht en in triomf verschijnen als een overwinnaar, maar arm; Hij zou in eenvoud met de eenvoudigen omgaan. Over deze en meer andere eigenschappen van de Messias weidde Hij uit*⁶⁷.

⁶⁷ Jezus heeft de omweg over Mikmas gemaakt, hetzij om de voetstappen zijner ouders te eren, vooral ter gelegenheid van zijn achterblijven in de tempel, hetzij om de bekenden daar te bezoeken; dit is maar een veronderstelling van ons.

Van Mikmas gaat Hij weer langs de berghellingen zuidwestwaarts en komt te Rama terug op de bergvlakte. Hierna komt Hij 6 km verder in de stad, waarvan K. de naam niet noemt, maar die het Giba van Saül is, het tegenwoordige tell el-Foel, 5 à 6 km ten noorden van Jeruzalem. Dat deze heuvel het Giba van Saül gedragen heeft, wordt door geen Palestinoloog ontkend.

Onze zienster noemt wel de naam van de stad niet, maar wel geeft ze de naam van de heuvel waarop dit Giba gelegen was en dit zou voor de Palestinologie een zeer kostbare openbaring en aanwinst zijn, indien ze er een onderzoek over wilde instellen.

De volgende passage stelt immers de schriftuurverklaarders voor een onoplosbaar probleem: "Ook Joab en Abisaï achtervolgden Abner.

Tegen zonsondergang bereikten zij Gibat-Amma (= Giba van, of op Amma, cfr. Heist-op-den-berg), dat tegenover Giah ligt.

De Benjamieten schaarden zich rondom Abner en vatten post in gesloten rijen. Toen riep Abner tot Joab: Waaron die onzinnige achtervolging. Ziet ge niet ... enz." (II Sam. 2).

Ziet men de meningen over Gibat-Amma na, b.v. in D.B. Amma of bij uitleggers, dan constateert men dat niemand van allen er raad mee weet of ooit geweten heeft, ook Eusebius en Hiëronymus niet.

Volgens onze zienster is het eenvoudig zo: "Giba is een stad, gelegen op de heuvel Amma, en van daar de naam in de H. Schrift Gibat-Amma, d.i. stad Giba op Amma. Niet te vertalen door heuvel van Amma. Dit Giba was de residentiestad van Saül en Amma is de tegenwoordige heuvel tell el-Foel. Een ander geval van een heuvel met een andere naam dan de stad die er op ligt: de berg Jearim met Kesalon er op." (Joz. 15, 10).

Algemeen wordt aangenomen dat de ruïne op de heuvel tell el-Foel de overblijfselen zijn van de residentiestad van Saül. Welnu wij bewijzen dat het de ruïne is van de stad die op de heuvel Amma lag.

De stad waar Jezus nu kwam, bestond uit één straat, zegt K., die wel een half uur lang was en over een berg liep. (Versta 1 km lang)

Over tell el-Foel en zijn ruïne lezen wij in D.B., Gabaä 3, col. 9: "Het is een langwerpige heuvel, gericht van zuiden naar noorden. Vóór de opgravingen van 1922 en 1933 zag men op het hoogste punt van de heuvelrug (nu echter niet meer) de resten van een rechthoekige toren, die dateren uit de regeringsperiode van Saül; de toren maakte deel uit van een citadel op het hoogste van de heuvel. Ten noorden en ten zuiden er van zag men langs deze baan, aan de oostkant, over een lengte van verschillende honderden meters aanzienlijke ruïnes met daartussen grote blokken bouwsteen en vele in de rots gehouwen citernes. Alles maakte deel uit van een en dezelfde stad." (cfr. Suppl. D.B. Fouilles, nr. 47).

Het is dus wel duidelijk dat K. ons Jezus nu toont aangekomen in deze stad. De plaats Giah is een hoek of wijk naar de noordoostvoet van Gibat-Amma toe.

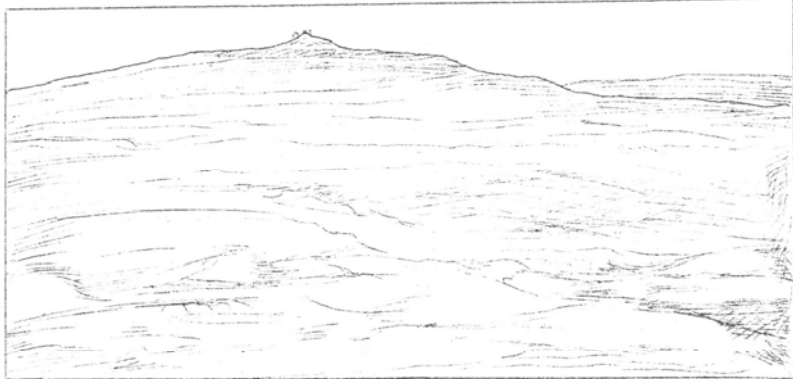
Om van Gibat-Amma te Betanië te komen, gaat Christus waarschijnlijk tot tegen Jeruzalem, draait om de noordkant van de stad, en, over de top van de Olijfberg gaande, komt Hij aan, bij de noordpoort van het domein van Lazarus, dat zich tot het huidige Betanië, of el-Azariëh uitstrekte.

Dicht bij dit laatste, ten westen lag oud-Betanië.

Aan de noordgrens van het domein lag tegen een heuvel aangeleund het huis of kasteel van Lazarus. In de buurt van de plaats, waar men nu

251.

De mensen (te Gibat-Amma) kenden Hem niet, maar zij onthaalden Hem goed en gedroegen zich eerbiedig. Er waren dopelingen over deze plaats voorbijgetrokken, die over Jezus verteld hadden. Ook vergezelden de inwoners Hem een eindweegs, nadat Hij hier een paar uren gerust had.

De heuvel Amma omstreeks 1910

Op de top van Gibat-Amma, stad van Saül, misschien wel onder de schuts van de citadel en de toren hadden de Benjamieten zich om Abner geschaard.
Deze riep Joab toe: "Waartoe die broederstrijd? Beveel uw volk de achtervolging te staken."

Jezus kwam 's nachts naar Betanië. Lazarus was enige dagen te voren nog in zijn huis te Jeruzalem geweest; het staat aan de westkant van de berg Sion, op de helling (naar de kant toe) van de Kalvarieberg⁶⁸, maar nu was hij naar Betanië teruggekeerd, omdat

Lazarus' graf vereert, had Marta haar woning. De stille Maria had haar verblijf met een tuin ergens tussen beide.

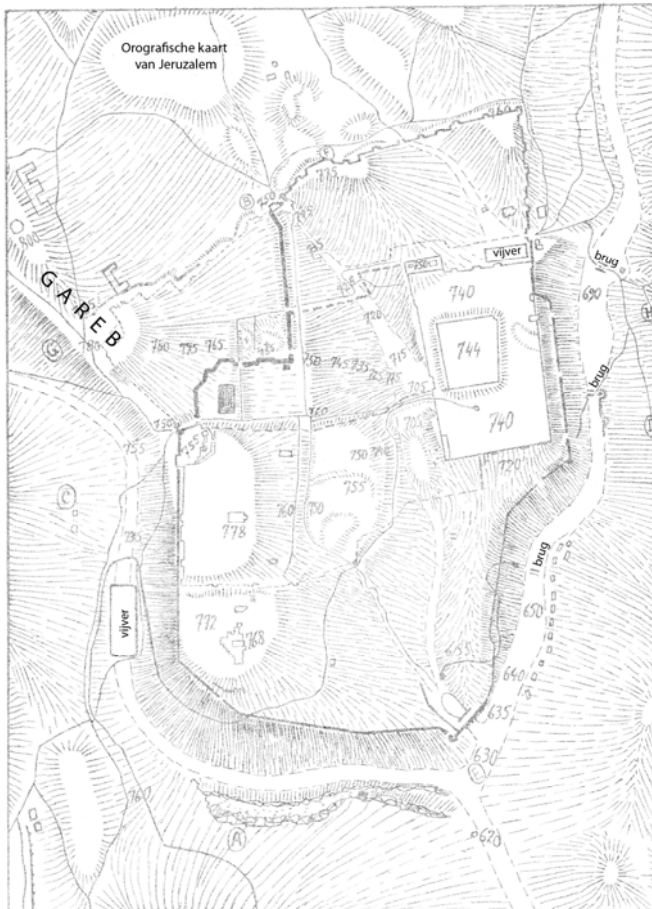
Tegen het bestaan van de stille Maria, die wij straks zullen ontmoeten, werd wel kritiek uitgebracht, maar zij wordt ook door Th. Neumann vermeld, en wel met bijzonderheden die de mededeling nog geloofwaardiger maken.

⁶⁸ Lazarus' huis in Jeruzalem. – Doen wij opmerken dat K. hier, gelijk ook in nr. 260 de naam Sion aan de Tempelberg geeft in een tijdperk dat men nog

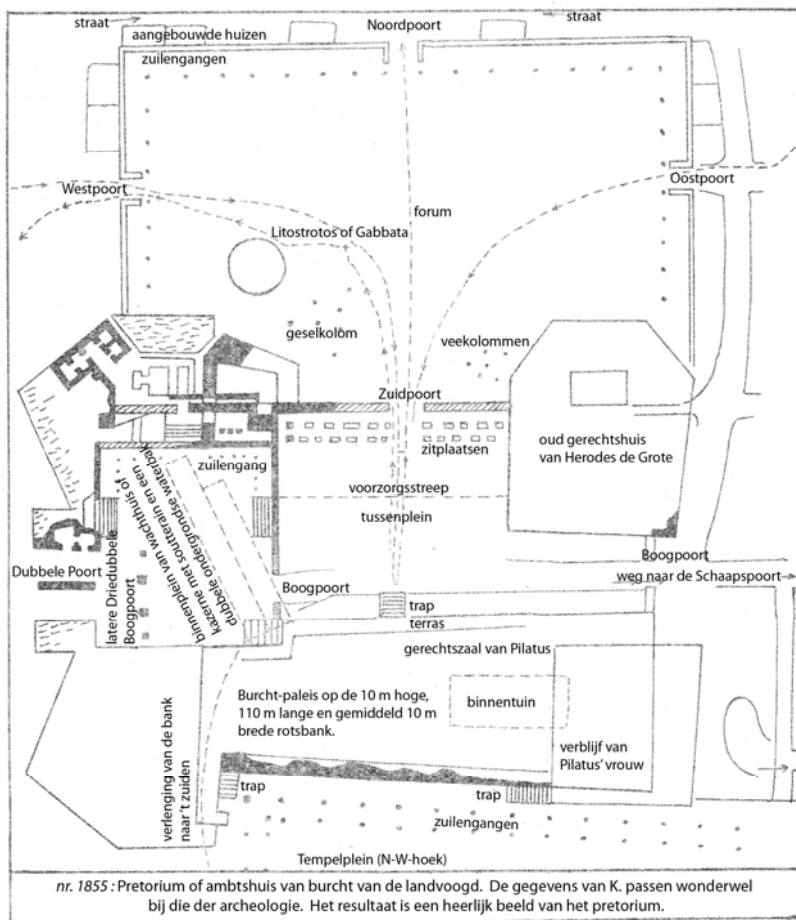
algemeen foutief geloofde dat de H. Schrift door SION steeds de hoge zuidwestheuvel van de stad bedoelt.

Men kan Lazarus' huis in Jeruzalem bij benadering veronderstellen ten noordwesten van het Tempelplein, ten westen van de stadsvallei, in een straat die oostwaarts naar deze vallei afdalt, vervolgens weer omhooggaat, ten noorden van het forum loopt en zich dan zuidwaarts wendend uitkomt in de straat naar de schaapspoort.

Op de orografische kaart van Jeruzalem, (zie ook fasc. 8), zoek men het 3 cm ten westnoordwesten van de Antoniaburcht (noordwesthoek van Tempelplein).

hem door de leerlingen de komst van Jezus aangekondigd was; het kasteel te Betanië behoorde eigenlijk aan Marta toe, maar Lazarus verbleef daar liever en zij hielden tezamen huis.

De zienster spreekt hier ook van de Kalvarieberg, ofschoon het maar een heel kleine heuvel is, zie VOORREDE, nr. 7.

Nochtans, gerekend vanuit de stadsvallei, mag men beginnen spreken van een berg; het verschil tussen beide is in hoogte 40 m.

Zij hadden een maaltijd bereid en waren Jezus verwachtend. Marta bewoonde een huis aan de andere zijde van het park. Er waren gasten op het kasteel.

Bij Marta waren

- Serafia (= Veronika),
- Maria Markus en
- nog een bedraagde (= bejaarde) vrouw (Suzanna) van Jeruzalem; zij was juist vóór Maria in de tempel geweest en had hem verlaten, toen Maria haar intrede er in deed (fasc. 2, nr. 61); zij was er gaarne in gebleven, maar God had haar voor het huwelijk bestemd.

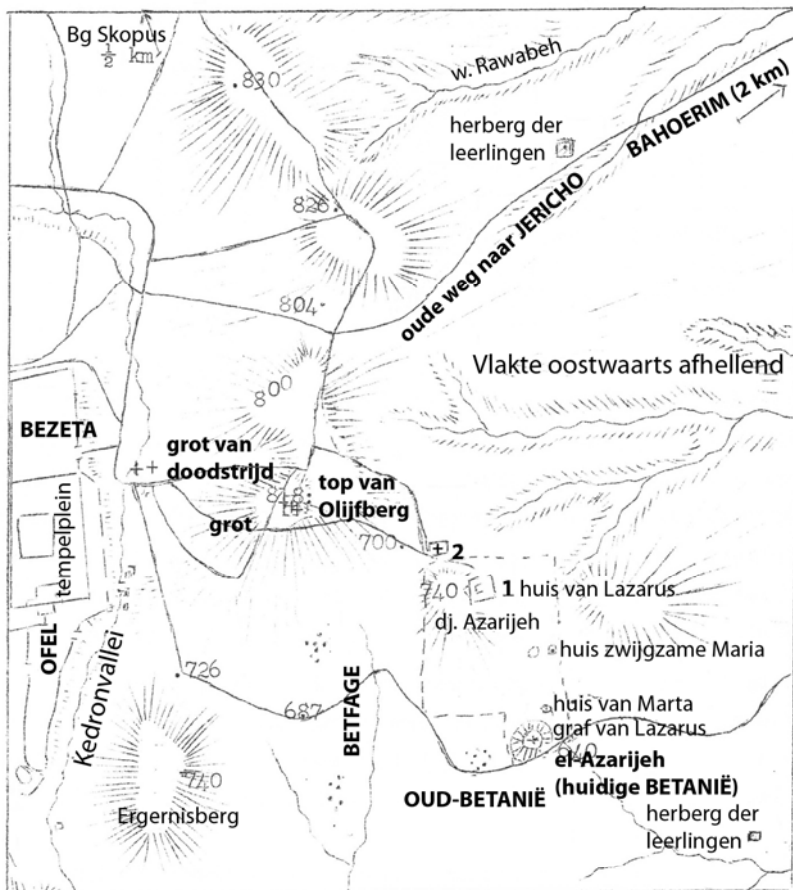
Bij Lazarus waren:

- Nikodemus,
- Joannes Markus, een zoon van Simeon, en
- een ouderling met name Obed, die een broer of een zoon van de broer van de man der profetesse Hanna was;

het waren allemaal geheime vrienden van Jezus; zij waren dit geworden, deels door Joannes de Doper, deels door de familie en door de profetieën van Simeon en Hanna in de tempel.

Nikodemus was een navorser, een denkend man, die op Jezus hoopte en zeer naar Hem verlangde; zij waren reeds allemaal door Joannes gedoopt en waren nu op Lazarus' uitnodiging in het geheim naar hier gekomen. In het vervolg diende Nikodemus trouw de Heer, doch in het geheim.

Lazarus had dienaren uitgezonden om Jezus op de weg af te halen, en ongeveer een half uur voor Betanië ontmoette Hem zijn oude trouwe dienaar, die daarna nog een leerling geworden is.

Op het kaartje duiden de volle dikke lijnen wegen aan;
de puntlijn stelt de grenzen voor van het domein van Lazarus en Marta.

Men heeft van west naar oost het tempelplein, de Kedronvallei, de Olijfberg, de djabel Azarijeh, tegen de oosthelling waarvan het huis of kasteel van Lazarus(1) aangebouwd is. Het domein kan van noord naar zuid 900 m lang zijn en van west naar oost 400 m breed zijn. Een voorname ingang (2), dicht bij de huidige kapel (+) die herinnert aan het uitgangspunt van Jezus' latere intocht in Jeruzalem. Ongeveer 100 stappen ten zuiden van de noordelijke ingangspoort (2) staat het kasteel met ingangen aan de noord- en de oostkant. Van het dak kan men op de heuvel komen.

De knecht wierp zich voor Jezus op zijn aangezicht neer en sprak: “Ik ben de knecht van Lazarus. Zo ik in Uw ogen, mijnheer, genade vind, gelieve mij naar zijn huis te volgen.”

Jezus zei hem op te staan en volgde hem. Hij was vriendelijk jegens die dienaar, doch zijn minzaamheid deed geen afbreuk aan zijn waardigheid en juist dit gaf Hem die onweerstaanbare aantrekkelijkheid; zij beminden Hem als een mens en voelden God in Hem aan⁶⁹.

⁶⁹ Jezus zal zo dikwijls bij zijn vriend Lazarus te Betanië komen en bij diens zusters Marta, en later ook bij Magdalena, die Hij beide beminde.

Het zal daarom wel goed zijn dat wij een idee hebben van hun domein en landgoed en hun kasteel.

Hiervoor geven wij dus een kaartje daarvan met de omgeving, op grond van K.'s gegevens, verbonden met topografische bevindingen.

Op de volgende bladzijde stellen wij ons het kasteel en de inrichting ervan voor, op grond van aanduidingen van K.

Nochtans kan die tekening slechts een geheel vrije, loutere voorstelling zijn om de verbeelding te helpen, terwijl het kaartje integendeel op zakelijke bijzonderheden steunt.

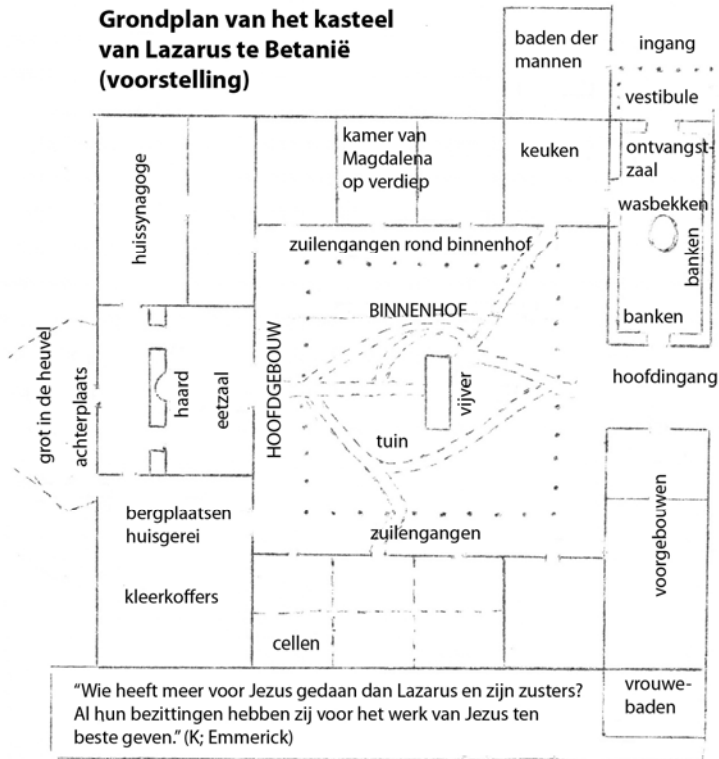

Op die plaats vindt men nog, volgens Mgr. Janssens, resten van oude gebouwen.

De inrichting is die van een normaal rijk huis met binnenplein, zijvleugels en voor- of inganggebouwen. (Zie voorstelling hierna).

Aan beide zijden zijn badgebouwen: voor vrouwen, voor mannen.

Het huis heeft een achterplaats in de schoot van de heuvel, wat een veel voorkomend verschijnsel is.

Het graf van Lazarus werd reeds in de vroege eeuwen aangewezen en vereerd, 900 m zuidelijker dan het kasteel en de heuveltop. Daar wijst K. ook het huis van Marta aan, maar de juiste plek werd door de traditie niet bewaard. Onze aanwijzing is dus bij benadering. In het middendeel van het domein verbleef de ‘zwijgzame Maria’ in een eigen woning met tuin. – Rondom het graf van Lazarus heeft zich naderhand een dorp ontwikkeld, door de vroege pelgrims Lazarium geheten, naam die later door de Arabieren verbasterd werd tot el-Azarijeh.

In Jezus’ tijd schijnt Betanië even ten westen van het nieuwe Betanië of el-Azarijeh gelegen te hebben. Betanië lag meer naar het westen.

252.

De dienaar leidde Hem in een voorzaal, nabij de ingang van het slot bij een bekken (in de vloer); hier was alles bereid; hij waste Jezus de voeten en deed Hem andere sandalen aan. Jezus droeg bij zijn aankomst een paar gevoerde, dikke zolen; Hij liet deze staan en deed een paar harde zolen met lederen riemen aan, die Hij voortaan wilde dragen.

Nadat zijn voeten gewassen waren, kwam Lazarus met zijn vrienden Jezus verwelkomen; hij bood Hem een beker wijn en een bete brood (het zinnebeeld van de gastvrijheid bij de Joden) ter verwelkoming aan. Jezus omarmde Lazarus, en, de anderen groetend, reikte Hij hun de hand. Zij boden Hem allen gastvriendelijk hun diensten aan en wilden Hem in het woonhuis brengen, maar Lazarus leidde Jezus eerst naar de woning van Marta. De hier aanwezige vrouwen lieten hun sluier neer en wierpen zich voor Hem op de grond. *Jezus hief ze bij de hand op en zei tot Marta dat zijn Moeder hier zou komen om zijn wederkomst van de doop af te wachten.*

Hierop gingen zij naar Lazarus' huis en namen er een maaltijd; deze bestond uit een gebraden lam en duiven, honig, kleine broodjes en vruchten, groenten en drank; zij lagen hier aan tafel op leunbanken, allen twee en twee. De vrouwen aten in een voorplaats. *Jezus bad vóór de maaltijd en zegende alle spijzen.* Hij was zeer ernstig, ja, bedroefd. *Hij verklaarde hun onder de maaltijd dat een zware tijd naderde, dat Hij een moeizame weg begon, die zeer bitter zou eindigen. Hij maande hen aan tot volharding, indien zij zijn vrienden waren en blijven wilden, want zij zouden veel met Hem te lijden krijgen; Hij*

Zie bij K. de nrs 251, 252, 257, 259; 333, 437, 530-531, 1169, enz. 1481 tot 1486; 1734, enz.

sprak zo zielroerend, dat zij weenden, maar ze verstonden Hem niet geheel; zij wisten niet dat Hij God was⁷⁰.

253.

Haar verhaal hier onderbrekend liet K.E. zich uit als volgt:
Telkens opnieuw verwondert mij dit onbegrip, daar ik zulk een

⁷⁰ In dit korte nummer hebben wij dicht bijeen drie joodse gebruiken, of zelfs vier, die wij zeer dikwijls beoefend zullen zien.

- a) het wassen der voeten van aankomende gasten, daar hun voeten door het gaan over dorre, zandige wegen bestoven en vuil waren; het eerste wat men telkens deed, was het afdoen der sandalen en het reinigen der voeten. Jezus laakte Simon de Farizeeër, omdat hij nagelaten had Hem die elementaire blijk van liefde en medemenselijkheid te geven (Lk. 7, 44).
- b) Er bestaan meerdere wijzen om mekaar te groeten bij het afscheid of weerzien. De handdruk is de meest gebruikelijke en is in andere omstandigheden ook een gebaar van felicitatie en ook een teken van overeenkomst, verdrag of akkoord. Omarming of omhelzing is een blijk van inniger genegenheid of verering. De kus is het teken van de innigste liefde, eerbied, verkleefdheid en toewijding. Met dit teken verried Judas zijn goddelijke Meester: "Verraadt Ge den zoon des mensen met een KUS?" (Lk. 22, 48).
- c) Daarna werd aan de gast, hetzij wijn, hetzij een teug fris water ter verkwikking als een soort aperitief aangeboden, in afwachting van de maaltijd.
- d) Bij het naderen van mannen laten de vrouwen hun sluier neer. Wij herinneren ons dat Maria leerde wanneer en hoe zij haar sluier moest neerlaten. Wij zouden dit punt rijk kunnen illustreren, doch zeggen er alleen het volgende over: "De sluier behoort in Perzië (maar ook in Palestina en de hele muzelmanse wereld) tot het volledige klederenstel van een vrouw. In de steden wordt het gebruik er van ten strengste vereist; op straat mag geen vrouw ongesluierd verschijnen." (Géogr. univ. V, 165). Anders wordt zij als wetsovertreedster en slechte vrouw gebrandmerkt. Dit gebruik werd door Mohammed gesanctioneerd en in zijn koran als wet opgenomen. In 1927 echter werd in Turkije de sluier officieel afgeschaft. "In Noord-Afrika laten de vrouwen, wanneer een auto nadert, met een man er in, aanstonds hun sluier neer.", vertelde mij A.V. – Enz.

oneindige overtuiging heb van de Godheid en de goddelijke zending van Jezus. Steeds moet ik mij afvragen waarom dan aan die goedgestelde mensen ook niet getoond werd, wat ik zo klaar voor mijn ogen zag.

Ik heb God de mens zien scheppen, de vrouw uit hem zien nemen en ik heb deze, na haar schepping, aan de man tot gezellin gegeven zien worden; ik heb hun beider val in de zonde gezien; ik zag de belofte van de Messias, het bederf en de verstrooiing van de mensheid door de voortplanting op zondige wijze; ik zag de wonderbare leiding en werking der Voorzienigheid en het sacramenteel geheim van God ter bereiding, tot aanbrenging en voortbrenging der H. Maagd (over de geheimzinnige zegen, fasc. 1, nr. 25).

Ik zag de weg van de geheimzinnige zegen, waaruit het Woord is vlees geworden, als een baan van licht door alle geslachten der voorouders van Maria lopen; ik zag eindelijk de boodschap van de engel aan Maria en de straal van de Godheid, die in haar doordrong op het ogenblik dat de Zaligmaker ontvangen werd.

En na dit alles, hoe wonderbaar moest het mij, ellendige, onwaardige zondaresse toeschijnen, die heilige tijdgenoten en vrienden van Jezus in zijn tegenwoordigheid te zien, hoe zij Hem beminden en vereerden en niettemin geloofden dat zijn Rijk een aards rijk zou zijn; hoe zij Hem weliswaar voor de beloofde Messias, maar toch niet voor God zelf aanzagen.

Hij was hun nog de zoon van Jozef; voor hen was Maria nog zijn moeder (die Hem op de menselijke wijze had ontvangen). Dat Maria een Maagd was, vermoedde niemand, want zij wisten niets af van een bovennatuurlijke, maagdelijke ontvangenis door de werking van de H. Geest, zonder de medewerking van Jozef. Zelfs was het geheim van de Verbondsark hun totaal onbekend; het was reeds veel en een teken van een genadevolle uitverkiezing, dat zij Hem kenden en beminden.

Ofschoon de Farizeeën de voorzegging van Simeon en Hanna bij zijn opdracht in de tempel kenden, hoewel zij zijn wonderbare leerrede van twaalfjarige knaap gehoord hadden, waren zij verstokt gebleven; zij hadden toen wel inlichtingen ingewonnen nopens de familie van die jongen, en in de laatste maanden van de leraar, maar die familie was hun te onaanzienlijk, te arm, te verachtelijk voorgekomen: zij wilden een schitterende Messias.

Lazarus, Nikodemus en vele andere aanhangers van Jezus geloofden steeds stilzwijgend dat Hij geroepen was om met zijn leerlingen Jeruzalem in bezit te nemen, hen van het Romeinse juk te bevrijden en het joodse rijk te herstellen; het was toen juist gelijk nu (d.i. in de laatste jaren van Napoleon) dat iedereen gaarne als redder begroet de held, die aan zijn vaderland het oude regiem en bestuur, de geliefde vrijheid en onafhankelijkheid van vroeger teruggaf.

Ook toen wisten de mensen niet dat **het rijk dat alleen ons kan baten, omdat het ons het ware Heil aanbrengt, niet van deze wereld vol zonde en boetelijden is.**

Ja, wel verheugden zich op sommige ogenblikken Jezus' vrienden bij de gedachte dat het met de hovaardige tirannie van deze of die volksverdrukker weldra uit zou zijn, maar niemand waagde het met Jezus daarover te spreken; zij waren allen vol ontzag en bleven in hun onzekerheid, omdat geen enkel teken, gebaar of woord van Jezus er op wees dat hun hoop gegrond was.

254.

Na de maaltijd gingen zij in een bidplaats (van het huis; vele rijke huizen hadden een eigen synagoge, nr. 437). *Daar sprak Jezus dan een dankgebed uit, omdat de tijd van zijn werk en zending nu aangebroken was;* dit was zeer aangrijpend en allen weenden; ook de vrouwen waren er aanwezig, maar op de achtergrond; zij baden nog gezamenlijk algemene gebeden. *Jezus zegende allen* werd dan door Lazarus naar zijn slaapvertrek gebracht. Deze kamer of cel was in

een grote zaal, die in afzonderlijke, afgeschermdde cellen ingedeeld was en daarin sliepen de mannen allen.

Hier was alles veel schoner dan in de gewone huizen; het bed werd hier niet, gelijk elders, open- en dan weer opgerold; in de meeste andere huizen werd het op de grond uitgespreid (fasc. 3, nr. 72, voetnoot 165); hier was het een weinig boven de grond verheven en hoger dan gewoonlijk⁷¹. Het ledikant stond vast en had van voren een opstaande tralierand (die de voorwand hoger maakte) en er hingen behangsels met franjes van af. Aan de muur, waartegen het bed stond, was op een zekere hoogte een fijne mat opgerold, die men door een touw of tuig kon optrekken of vóór het bed kon neerlaten; dan was het als het ware onder een schuin dak verborgen. Naast het bed stond een voetbankje of laag tafeltje en in een holte of nis van de muur stond een wasbekken, waarboven een hoge watervaas hing met een klein schep- en gietkommetje. Uit de muur stak een armlamp vooruit en er hing een handdoek aan om zich af te drogen; Lazarus stak de lamp aan, wierp zich vóór *Jesus, die hem nogmaals zegende*, neer en verliet Hem.

De zwijgzame Maria, Lazarus' (vermeende) zwakzinnige zuster, zag ik niet; ze kwam nooit te voorschijn en in het bijzijn van mensen sprak zij niet, doch wanneer zij in haar kamer of tuin alleen was, dan sprak zij luidop met zichzelf en met alle voorwerpen rondom haar; alleen met de mensen wisselde zij geen

⁷¹ K. spreekt veel van bedden op de vloer uitgespreid, maar het bestaan van hoge bedden, zelfs reeds vóór de Griekse en Romeinse invloed, sluit alle twijfel uit. "Ik zal mijn bed niet bestijgen, roept de psalmist uit, alvorens ik een plaats heb gevonden voor Jahwe." (Ps 132, 3-5).

"Gij zult niet afdalen van het bed waar gij op zijt geklommen." (Elias tot koning Ochozias, II Kon. 16-17).

Bij de Grieken en Romeinen was de legerstede soms zo hoog, dat een trapje of bankje nodig was om in het bed te kunnen. Het voetbankje dat K. in die cellen zag, moest wellicht daarvoor dienen. Hoge bedden zijn van oudsher in gebruik in Algerië en Nubië (Géogr. Univ. VI, 123).

Zo ook bij al die volken rijke bedversieringen, behangsels met franjes.

woord; in hun bijzijn roerde zij zelfs niet, sloeg de ogen neerwaarts en hield zich onbewogen als een standbeeld, behalve dat zij boog om te groeten; ook was zij welgemanierd, doch zweeg als stom. In haar afzondering verrichtte zij allerhande werkjes, verzorgde haar klederen en was op alles net; zij was zeer godvruchtig, doch verscheen nooit in de synagoge, maar bad op haar kamer; ik geloof ook dat zij visioenen kreeg en met verschijningen sprak; zij beminde haar zusters met een onuitsprekelijke liefde, en vooral Magdalena. Zó had zij bestaan van haar prille jeugd af; enige vrouwen waren belast met het toezicht over haar, doch zij had niets over zich dat wees op echte krankzinnigheid.

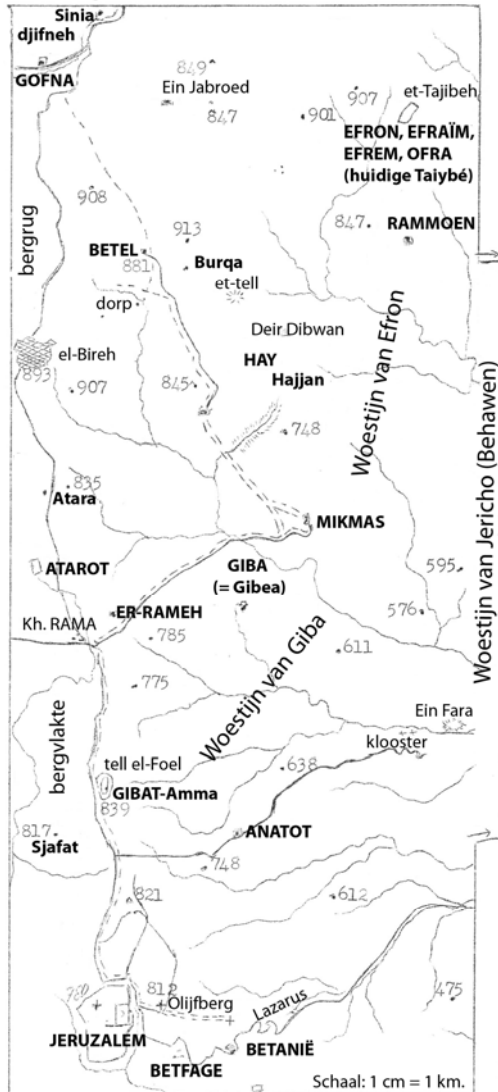
Over Magdalena werd tot nog toe in Jezus' bijzijn met geen enkel woord gerept; zij maakte nu te Magdalum de glansrijkste periode van haar zondig leven door.

255.

In dezelfde nacht, waarin Jezus bij Lazarus aankwam, zag ik de H. Maagd, Joanna Chusa, de weduwe Lea en Maria Salome in een herberg tussen de woestijn Giba en de woestijn Efraïm (= Efron), een vijftal uren van Betanië, overnachten (nl. te Mikmas, zie kaartje hierna); zij sliepen in een schuur, die rondom met lichte schermwanden dichtgemaakt was. Dit gebouw was in twee ruimten verdeeld; de voorste was in twee rijen slaapcellen ingedeeld, die door de H. Vrouwen ingenomen werden. De achterhelft was de keuken. Vóór het huis stond een open hut, waarin vuur brandde en ik geloof dat de mannen die hen vergezelden, daar sliepen of daar de wacht hielden; het woonhuis van de opzichter der herberg was in de nabijheid.

Morgen, de 27^e september, zullen zij reeds tegen de middag wel in Betanië zijn.

Weg van Jezus, van Betel naar Betanië

De puntlijn op het kaartje duidt de weg aan door Jezus gevolgd.
De grote wegen zijn door een dikke lijn aangeduid. Het ligt voor de hand dat Jezus deze volgt, als geen andere redenen Hem er van afbrengen.

De weg die recht van noord naar zuid loopt volgt de rand van de hoge bergvlakte of -rug en spoedig begint de oostelijke helling, het bergengewest. Let op de ravijnen en hoogtecijfers.

Wat Maria van Kleofas betreft, ik heb nog eens gezien dat een ouder zuster van de H. Maagd, nl. Maria Heli, haar moeder is en Kleofas haar vader. Deze Kleofas was de zoon van een broer van Jozef, die in het dal Zabulon woonde; ik ben het overige vergeten; hij had buiten deze dochter nog een dochter gehad (nl. Anna van Kleofas, zie familieboom en nr. 807), die ook getrouwd is geweest.

Deze Kleofas is te onderscheiden van de leerling Kleofas van Emmaüs, uit het evangelie van de H. Lukas (Lk. 4, 18).

Onderhoud van Jezus met de zwijgzame Maria.

256.

27 september. –

Ik zag Jezus nog in het huis van Lazarus bij deze en zijn vrienden van Jeruzalem; Hij ging niet in Betanië, maar wel in de binnenhoven van het kasteel en in de tuinen van het park.

Hij sprak en onderrichtte, terwijl Hij hier en daar wandelde; Zijn woord was ernstig en zielroerend, zijn houding even waardig als minzaam; geen onnodig woord kwam uit zijn mond; allen beminden en volgden Hem en toch waren zij allen vol eerbiedige vrees; Lazarus ging het gemeenzaamst met Hem om; de overigen waren vol bewondering en meer terughoudend.

Door Lazarus geïntroduceerd ging Jezus nu tot de H. Vrouwen en Marta leidde Hem tot haar zwijgzame zuster Maria; Jezus verlangde met haar te spreken. Zij kwamen door de deur van een muur uit de grote hof in een kleiner, maar toch nog ruime en met muren omsloten bloemenhof, waaraan Maria's woning grensde.

Jezus bleef in de tuin en Marta ging haar stille zuster Maria roepen. De tuin was zeer goed onderhouden. In het midden stond een grote dadelboom; daarenboven groeiden er allerhande welriekende kruiden en heesters in; ook bevatte de tuin een vijver

met een rand er omheen en in het midden een stenen zitplaats die men vanaf de rand over een houten vlondertje bereikte. Daar ging Maria soms rusten onder een tentdak, dat over de vijver uitgespannen was; daar zat zij dan van water omgeven⁷².

Marta trad bij Maria binnen en zegde haar dat zij in de tuin moest komen, omdat daar Iemand op haar wachtte. Zij gehoorzaamde onmiddellijk, deed haar sluier om en zonder een woord te spreken kwam zij in de tuin en Marta ging nu heen.

De stille Maria was schoon en groot en ongeveer 30 jaren oud; zij zag meestentijds ten hemel en wanneer zij bij uitzondering ter zijde keek naar de kant waar Jezus ging, geschiedde dit toch maar half, met geen oplettende doch onbepaalde oogslag, als schouwde zij in de verte. Zij zei nooit: “ik”, maar “gij”, wanneer zij zichzelf bedoelde, alsof zij zichzelf elders zag en het woord tot die andere buiten haar richtte; zij sprak Jezus niet aan en viel niet voor Hem neer. *Jezus sprak het eerst tot haar, het was geen eigenlijk samenspreken en zo wandelden zij het hofje rond.*

⁷² Een luthuisje midden in een vijver, zoals dat van de stille Maria kwam niet zo zelden voor. De resten van zo een vindt men nog 7 km ten zuidoosten van Bethlehem op de dj. Foreidis (Herodium 1, burcht en stad van Herodes): “In het midden van die vijver liggen de resten van een marmeren gebouwtje.” (Guide, 334).

De beschrijving ervan vinden wij uitvoerig bij Guérin, die deze ruïne ais volgt interpreteert: “Van de veronderstellingen die men kan maken nopens de bestemming van die ruïne, bevalt mij het meest de mening, die ze houdt voor een koele rustplaats in de grote zomerhitte, want van zulk een rust- en lustplaats zijn meer andere voorbeelden aan te wijzen. Zo heb ik er een gezien bij de westpoort van Tunis, midden in een rondvormig enorm waterbekken van 480 stappen in de omtrek.”

Hij geeft er de beschrijving van en besluit: “Het is nu geheel vervallen, maar ik ben de mening toegedaan dat het oorspronkelijk bestemd was tot een plaats van rust, of ook van samenkomst in de hete zomers van dat land.” (Jud. III, 123-124).

Alles wat onze K. ziet, behoort dus tot het werkelijke ware, concrete leven. Haar visioenen bezitten het bewijs van echtheid in zich.

De stille Maria zag gestadig naar omhoog en beschreef hemelse werkelijkheden, die zij scheen te aanschouwen. *Jezus sprak eveneens op die wijze, en wel over en tot zijn hemelse Vader*; zij zag Jezus nooit aan. Slechts nu en dan was zij onder het spreken half ter zijde naar Hem gewend; hun afwisselend spreken was meer een gebed, een lofzang, een beschouwing, een mondelinge beschrijving van geheimenissen dan een gesprek. Maria scheen niet te weten dat zij leefde; haar geest zweefde in een andere wereld en op aarde handelde haar lichaam in harmonie met haar ziel.

Ik herinner me nog uit haar woorden dat zij met ten hemel geslagen ogen over de menswording van Christus sprak, als zag zij het hele gebeuren in de H. Drie-eenheid plaats hebben. Ik kan haar kinderlijke en toch ernstige woorden niet letterlijk herhalen. Zij zei alsof zij het zag: “De Vader zegt tot de Zoon dat Hij tot de mensen op aarde moet nederdalen en dat de Maagd Hem moet ontvangen.” En hierop beschreef zij de vreugde van alle engelen over dit raadsbesluit van God (cfr. fasc. 1, nr. 29, intermezzo en fasc. 2, nr. 43, voetnoot 93), en hoe Gabriël daarop tot een Maagd neergezonden werd. Alle engelenkoren in ogeschouw nemend – want ja, alle koren waren mee nedergedaald – richtte zij, naargelang ze voorbijtrokken, het woord tot allen, juist gelijk een kind dat een voorbijgaande processie aanspreekt, haar schoonheid bewondert, vol lof is voor de ijver en de godsvrucht van elke deelnemer in het bijzonder.

Daarna beschouwde zij de H. Maagd in haar kamer en sprak haar toe en drukte de wens uit dat zij met het voorstel van de Engel mocht instemmen; zij zag de Engel aankomen en aan Maria de Heer verkondigen, en beschreef dit alles, terwijl zij in de verte vóór zich uit staarde, als was zij toeschouwster en als uitte zij luidop haar gedachten.

Dan vertoefde zij in overdenking bij de gedachte, die zij ook kinderlijk onbevangen uitsprak, dat de H. Maagd zich bezonnen had alvorens haar antwoord en toestemming te geven en tot haar

het woord richtend, zei zij: “Gij hadt de belofte van maagdelijkheid gedaan; indien Gij eens geweigerd hadt de Moeder van de Heer te worden, hoe zou het de mensen dan vergaan zijn? Zou er nog een andere zulke maagd ooit te vinden geweest zijn? Ongelukkig Israël, gij hadt nog lang verweesd moeten zuchten.” En nu beklemtoonde zij welk een geluk het geweest was dat de H. Maagd had toegestemd; zij prees haar en ging hierop over tot de geboorte van Jezus; sprak het Kind in de kribbe aan en zei: “boter en honig zult Gij eten.”

En zij doorvlocht haar ontboezemingen met profetieën en maakte ook gewag van de voorzeggingen van Simeon en Hanna in de tempel. En zo ging haar beschouwing door, alsof zij alles zag, en zij sprak alle verschijningen aan, als leefde zijzelf in ieder van die tijden en als maakte zij de gebeurtenissen mee.

Tenslotte kwam zij op de tegenwoordige tijd en zei: “Nu gaat Gij de zure, zware weg op ... enz.” Hierbij was zij altijd als alleen, en ofschoon zij wist dat de Heer bij haar was, maakte dit de indruk op haar, alsof Hij haar niet naderbij was dan de personen uit haar visioenen, wier handelingen zij beschreef. *Jezus onderbrak haar met gebeden en dankzeggingen tot God; Hij loofde zijn Vader en aanriep Hem ten gunste van de mensen*, en dit op het gepaste ogenblik tussen het overige in; dit gehele gesprek was wonderbaar en onuitsprekelijk zielroerend.

Jezus verliet haar en zij bleef zo rustig en onbewogen als te voren; zij ging in haar woning terug.

Bij Lazarus en Marta teruggekeerd *sprak Jezus hun ongeveer in dezer voege toe: “Zij is niet van haar verstand beroofd, maar met haar ziel is zij niet op deze wereld; haar geest ziet deze wereld niet en deze wereld weet niet wat er met haar aan de hand is; zij is gelukkig, want zij zondigt niet.”*

De stille Maria wist in haar helderziende toestand inderdaad niet wat er met en rondom haar gebeurde en zij leefde bestendig in die afwezigheid van geest. Voor niemand had zij nog zo gesproken gelijk nu voor Jezus; in het bijzijn van alle anderen zweeg zij, niet omdat zij geheimzinnig, gesloten of trots was, neen, maar omdat zij die medemensen in de innerlijke wereld, waarin zij leefde, niet zag; omdat zij hen niet in betrekking zag met hetgeen zij alleen aanschouwde, te weten: hemelse werkelijkheden, de geheimen van de Verlossing.

Godvruchtige en geleerde vrienden van de familie spraken haar wel menigmaal aan, en luidop zegde zij dan wel iets, maar zij verstonden er geen gebenedijd woord van, omdat het niet aansloot bij het gesprek, maar betrekking had op haar visioenen; het was een bijzonderheid hieruit zonder verband met het door hen aangeraakte onderwerp en daarom voor de ondervragers een raadsel. Zo werd zij door de gehele familie voor krankzinnig gehouden, hoewel zij slechts was, wat zij alleen kon en moest zijn, namelijk: eenzaam, zonder verband met de wereld, want zij was met haar geest niet in de huidige tijd en het dagelijks leven.

Haar bezigheden bestonden in het onderhouden van haar tuintje en in het vervaardigen van borduurwerk voor de tempel en dit werd haar door Marta gebracht; hierin was zij bedreven en onder haar werk was zij gedurig in overweging en beschouwing. In haar gebed was zij godvruchtig en vurig; zij kreeg ook dikwijls speciaal voor de zonden van anderen te lijden en dan voelde zij zich zo bezwaard en terneergedrukt, alsof het gewicht van de gehele wereld op haar lag; haar woning was van rustbedden en alle huisraad voorzien en geriefelijk ingericht; zij at maar weinig en alleen. Nadat haar broeder en haar zusters Jezus gevolgd waren (zich definitief en voorgoed bij Jezus aangesloten hadden), stierf zij van droefheid over de grootheid van Jezus' bitter lijden, dat zij in de geest vooraf beschouwde.

Marta sprak met Jezus ook over Magdalena en stortte bij Hem het verdriet van haar hart over ze uit. Jezus troostte Marta en zegde dat Magdalena zeker tot Hem zou komen en dat zij niet moede mochten worden voor haar te bidden en haar te vermanen.

Om half twee kwam de H. Maagd met Joanna Chusa, met Lea, Maria-Salome en Maria van Kleofas hier aan.

De vooruitgaande gids meldde hun nabijheid, en Marta, Serafia, Maria Markus en Suzanna (van Jeruzalem) gingen met de nodige gereedschappen en enige verversingen naar dezelfde zaal (ontvangstzaal), bij de ingang van de omringende gebouwen van het kasteel, om ze te ontvangen.

Hier had Lazarus Jezus gisteren ontvangen; zij verwelkomden ze en de aanwezige vrouwen wasten de voeten van de aangekomen heilige vrouwen; ook wisselden deze van kleren, lieten hun voor de reis opgeschort kleed omneer en namen ook andere sluiers aan; bij allen waren de gewaden van witte, geelachtige of bruiner ongeverfde wol. Na een kleine verkwikking begaven zij zich naar Marta's woning.

258.

Jezus en de mannen kwamen hen groeten en Jezus ging met de H. Maagd alleen en sprak met haar afzonderlijk; Hij zegde haar zeer liefdevol, maar zeer ernstig en duidelijk dat zijn werk en loopbaan nu begonnen en dat Hij nu naar de doop van Joannes ging. Van daar terugkerend zou Hij nog een korte tijd in de omstreken van Samaria met haar zijn, maar dan zou Hij naar de woestijn gaan om er veertig dagen in gebed en vasten door te brengen.

Toen Maria van die woestijn hoorde, was zij zeer bedroefd en zij smeekte Hem met aandrang om toch in die verschrikkelijke plaats niet te gaan, waar Hij zo lang gebrek aan alles zou hebben en van honger en dorst bezwijken.

*Jezus antwoordde haar dat zij Hem voortaan uit menselijke bezorgdheid in zijn werk niet mocht verhinderen;
dat Hij doen moest wat Hij deed;
dat Hij een grootse en zware onderneming begon;
dat zij die met en voor Hem zijn, moeten lijden;
dat Hij nu de weg van zijn zending opging,
dat zij nu van alle persoonlijke aanspraak op Hem moest afzien, maar dat Hij haar zou beminnen gelijk altijd, want dat Hij nu in de dienst van de gehele mensheid stond; dat zij zou doen wat Hij zei en dat zijn hemelse Vader haar daarvoor zou belonen: nu*

toch begon de voorzegging in vervulling te gaan, die Simeon haar gedaan had in de tempel, te weten, dat een zwaard haar ziel zou doorboren, enz.

De H. Maagd was overmatig bedroefd en ernstig, maar ook sterk en gegrondvest in de overgave aan God, want in al zijn woorden was Jezus heilig en vol liefde.

‘s Avonds was er een groot gastmaal in het huis van Lazarus. De Farizeër Simon en enige andere Farizeeën waren er op uitgenodigd. De vrouwen aten in een aangrenzende plaats. Hoewel door een traliehek van de mannen gescheiden⁷³, konden zij *de toespraak van Jezus horen.*

⁷³ Op het gescheiden-zijn van mannen en vrouwen staat reeds een nota in fasc. 4, nr. 98, voetnoot 209. Op ieder vlak werd deze scheiding in acht genomen; dit wordt ze nog hedendaags bij orthodoxe Joden en in de muzelmanse wereld in alle omstandigheden: aan tafel, op wandeling, in moskeeën en synagogen.

In de huizen van voorname families, in de tenten van voorname bedoeïenen hebben de vrouwen een apart verblijf, zoals het reeds was ten tijde van Abraham, gewoonlijk van achteren, soms ter zijde van het voorhof.

Een bezoeker wordt ontvangen door de heer van het huis, en zou een vrouw zich in het huis bevinden, ze zou zich in het achterhuis terugtrekken in het vrouwenverblijf. Zelfs wacht een wellevend bezoeker binnen te treden om dit voor eventueel aanwezige vrouwen mogelijk te maken.

Mislin was reeds een hele dag in het huis van een Sjeick op de Libanon en nog had hij de moeder of een enkele van de vier dochters niet gezien. Vanaf de oudste tijden, zegt de geleerde Pareau, aten de vrouwen nooit samen met de mannen. Nochtans kon, om een goede reden, van dit gebruik afgeweken worden; het gebeurde ook dat de vrouwen de ene helft van een zaal of zelfs van een lange tafel innamen, de mannen de andere.

Een man die een vrouw moet spreken, wordt in haar verblijf toegelaten en daar wacht de vrouw gesluierd op hem. Gesluierd kan ze ook wel eens op verlangen van een man in het voorhuis komen en mannelijke bezoekers dienen aan tafel, zoals dit gedaan werd voor Mislin in het huis van Sjeick Aboe-Fares. Deze gewoonten heersten in het hele Oosten: Turkije, Syrië, Palestina, Perzië, Turkestan, Boekhara, enz. (en Noord-Afrika).

Hij handelde over het geloof, de hoop, de liefde en de gehoorzaamheid en hen die Hem wilden volgen, mochten niet meer omzien, maar moesten doen wat Hij voorhield en lijden wat hun overkwam; Hij zou hen niet verlaten. Hij sprak ook weer van de zware weg, die Hij nu begon en hoe ongenadig Hij vervolgd en mishandeld zou worden en hoe al zijn vrienden met Hem zouden lijden.

Allen aanhoorden Hem verbaasd en ontroerd. Wat Hij van zijn wreed lijden zegde, dit verstonden zij niet goed en namen het ook niet letterlijk op; zij meenden dat dit een profetische manier van spreken was, niet woordelijk te verstaan. Ook was Jezus' woord hier voor de Farizeeën niet aanstotelijk, hoewel zij meer achterdochtig en minder goed gesteld waren; overigens *leerde Jezus hier op een zeer gematigde wijze.*

259.

28 september. –

Na de maaltijd van gisterenavond nam Jezus enige rust en nog in de nacht begaf Hij zich met Lazarus op weg naar zijn doop (wordt verder verhaald, nr. 289).

Gisteren hadden Lazarus' vrienden: Nikodemus, Simeons zoon, Joannes Markus slechts weinig met Jezus gesproken, doch onder elkander waren zij in een voortdurende bewondering van zijn voorkomen, zijn wijsheid, goedheid, menselijke en zelfs lichamelijke hoedanigheden geweest, en telkens als Hij afwezig was of zij achter Hem wandelden, hadden zij elkander hun indrukken meegedeeld: "Welk een mens. Nooit is er zulk een geweest of zal er ooit zulk een verschijnen. Hoe ernstig, hoe zachtmoedig, hoe wijs, hoe alles doordringend, hoe eenvoudig! Maar ik versta Hem niet volkomen en toch moet ik geloven wat Hij zegt! Men kan Hem niet in het aangezicht zien, want het is als leest Hij ieders gedachten! Welke gestalte! Welke majestueuze verschijning! Welke vlugge, flinke stap, die

nochtans geen lopen is. Wie kan er gaan gelijk Hij!? wie zo vlug!? Onvermoeid komt Hij aan en vertrekt weer op zijn uur! Welk een man is Hij geworden!”

Ook diepten zij herinneringen op uit zijn kindsheid en spraken van zijn optreden en leren in de tempel; ja, ter sprake kwamen de gevaren die Hij, naar zij vernomen hadden, op zijn eerste reis getrotseerd had te water (op de Dode Zee) om schippers te helpen (fasc. 9, nr. 205, 8 juni). Maar niemand vermoedde dat zij bezig waren met van de Zoon van God te spreken. Voor hen was Hij ver boven alle mensen verheven zij waren voor Hem vol eerbied en ontzag, zonder dat nochtans de gedachte bij hen opkwam dat Hij meer dan een buitengewoon mens was.

Obed van Jeruzalem was een bejaard man en een broederszoon van de man der hoogbejaarde profetesse Hanna uit de tempel; hij was een van de zogenaamde oudsten aan de tempel, in het Sanhedrin; hij was een diep godvruchtig man en een geheime leerling van Jezus. Ook heeft hij tot aan zijn dood de gemeente geholpen.

260.

Over Suzanna heb ik veel gezien en veel daarvan onthouden. Juist vóór Maria heeft zij haar opvoeding in de tempel ontvangen (fasc. 2, nr. 61); zij is rijk en naar het bloed aan de H. Familie verwant, want zij is een natuurlijke dochter van een ouder broer van Jozef, die haar bij haar moeder won. Ook haar moeder was een onwettig kind en de vrucht van een gelijk echtelijk vergrijp. Een Perzisch vorst, wiens familie na de laatste verovering van Jeruzalem in deze stad gebleven was (~~dus een afstammeling van die familie~~)⁷⁴, won haar moeder buitenechtelijk bij een Jodin en liet de moeder en het kind in Jeruzalem een groot vermogen na.

⁷⁴ Hier en ook nog elders, vernemen wij van Katarina heel wat over de vrome, vermogende Suzanna uit het Lukasevangelie, hoofdstuk 8, vers 3.

We weten reeds uit fascikel 2, nr. 61, 5e alinea, dat ze 11 à 12 jaar ouder was dan O. L. Vrouw en dat haar vrijgekomen plaats als tempelmeisje werd

Ik zag nu in mijn visioen hoe Suzanna's moeder met Kleofas, een oudere broer van Jozef kennis maakte op een dansfeest en hoe Suzanna de vrucht van hun ongelukkige vereniging was. Jozefs broer was toen rijk en leidde een werelds, lichtzinnig

toegewezen aan de kleine Maria. In deze passage hier vernemen wij meer over haar, vooral over haar afstamming en om deze laatste mededelingen ook louter historisch en letterlijk aanvaardbaar te maken, laten wij eerst bij Flavius Josephus enige teksten nagaan.

Anno 40 vóór Christus werd de Romeinse provincie Syrië door de Perzen overrompeld. Dit leek voor een koninklijke joodse banneling (Antigonus) de aangewezen gelegenheid om met hun hulp de koningstroon in Jeruzalem te heroveren op de indringer Herodes de Idumeeër, beschermeling van de Romeinen. Door de Perzische satraap van Syrië Barzafarnes, generaal van de overwinnaar Pacorus, en door heel zijn legerstaf werd de zojuist genoemde Antigonus II Mattathias, als laatste Hasmoneeën-priester-koning van Jeruzalem erkend ... evenwel tegen hoge prijs: 1000 talenten zilver + 500 joodse vrouwen.

Amper drie jaren echter kon Antigonus zich handhaven. De Romeinen heroverden Syrië op de Perzen. Herodes die aan Markus-Antonius steun verleend had bij de verovering van Samosate, herbegon nu, gesteund door de Romeinse generaal Sosius met 11 legioenen (50.000 à 60.000 man) het beleg van Jeruzalem. Na vijf maanden moest koning Antigonus Mattathias zich gewonnen geven. Dit was in het jaar 37 vóór Christus; het was de door K. Emmerick vermoedelijk bedoelde verovering van Jeruzalem.

Op bevel van Markus Antonius werd Antigonus eerst gegeseld en daarna onthoofd. Begrijpelijk dat sommige rijksgroten, zowel Perzische als andere, (waaronder wellicht ook de grootvader van Suzanna), als opportunisten partij kozen voor Herodes om de bloedige zuiveringsoperaties en dynastieke moordpartijen te overleven.

In deze voorstelling komt in een beter context te staan dan gesuggereerd werd tussen haakjes hiervoor (nl. dus een afstammeling van die familie), deze mededeling van Katarina over Suzanna's moeder en grootouders: "In buitenechtelijk verkeer met een Jodin is een Perzische vorst vader geworden van een dochtertje dat later (ook al weer in buitenechtelijk verkeer) de moeder werd van Suzanna. De vader van Suzanna was een oudere broer van Sint-Jozef en heette Kleofas. Is het omwille van haar koninklijke afstamming dat Suzanna als tempelmeisje werd opgevoed en later werd uitgehuwelijkt aan de voorname tempelbeambte Mattias?"

Dus mag de tekst tussen haakjes ('dus een afstammeling van die familie'), worden doorgehaald. Ze veronderstelt zelfs een onjuistheid in Katarina's mededeling, die in bovenstaande verklaring goed te rechtvaardigen is.

leven; ik meen dat hij reeds in het huwelijk getreden was, maar zulke dingen worden beter niet voort verteld; zijn geval is tamelijk geheim gebleven.

Suzanna werd in de tempel opgevoed en daarna uitgehuwelijkt aan een man met name Mattias, een verwant van de apostel Mattias en openbaar funktionaris. Suzanna bezat een groot huis aan de Westkant van de berg Sion (Tempelberg), niet verre van het grote huis van Lazarus.

Onder meer andere taferelen uit haar leven zag ik ook het feest dat de aanleiding is geweest tot de val van haar moeder.

Behalve de dans van Herodias was dit de eerste dans die ik bij de Joden gezien heb, in zover ik het mij herinner. Het was op het naamfeest van een voornaam man; ik zag een grote zaal en aan beide einden voorname lieden op verhogen zitten. In het midden van de zaal dansten ongeveer twintig vrouwen en evenveel mannen, die tegenover elkander stonden; de bodem waarop zij dansten, was hol en met tapijten belegd; er dansten steeds twee mannen en twee vrouwen elkander kruisend; boven de dansenden hingen aan het plafond zeer vele lampen en wel in dezelfde rangschikking als de richtingen welke de dansenden volgden; de dansende vrouwen waren eerbaar gekleed en hadden lange slepen, maar de klederen waren toch zó, dat men de lijn van het lichaam te zeer bemerkte; de dans was niet huppelend en snel; ook raakten ze elkander niet aan; het was een bevallig wandelen heen en weer en voorbij elkander en men maakte daarbij allerhande expressieve gebaren en bewegingen; er was veel gelegenheid om elkander te bezien en slechte gedachten te krijgen. De muzikanten stonden ter zijde van de dansenden, eveneens op verhogen, aan iedere zijde drie mannen met tussen hen knapen met fluiten; ik herinner mij twee instrumenten: een grote, driehoekige kas, op de zijden met snaren bespannen, en ook een wonderbaar blaasinstrument, bestaande uit een dikke holle buis waarin geblazen werd en waaraan meerdere hoornen van verschillende grootte aangezet waren; deze kon men, volgens de omstandigheden, opsteken of

afdoen; ze stonden onder elkander en waren om de hoofdbuis gekromd; het instrument werd bij het aanbrengen of wegdragen uit elkaar gelegd.

's Morgens keerden de vrienden uit Jeruzalem, ook Suzanna, Maria Markus en Veronika naar de stad terug. Maria en de gebleven heilige vrouwen werkten tezamen. Maria was nog zeer bedroefd over de woorden van Jezus tot haar; zij vertelde vele bewijzen van de wonderbare wijsheid en deugd uit de kinder- en jeugdijaren van haar Zoon.

Zij legden te Betanië ook ziekenbezoeken af en bezorgden aan de noodlijdenden allerlei troost en verkwikking; zij zullen samen naar Jeruzalem gaan.

NOTA. Bij een latere gelegenheid zullen wij een woord zeggen over de dans bij de Joden, nl. bij nr. 379 waar K. de dans beschrijft van de bruiloft te Kana.

Terwijl Jezus nu op weg is naar de doop van Joannes, wordt ons het leven en de werking van Joannes in het volgende hoofdstuk getoond.

Hoofdstuk II – Joannes de dooper (tot het doopsel van Jezus)

Joannes' verblijf in de woestijn (verhaald op 24 juni 1820)

261.

Ik zag de nog jeugdige Joannes tijdens zijn verblijf diep in de woestijn allerhande boetplegingen verrichten: hij sliep op de harde rots onder de blote hemel, liep met geweld over ruwe stenen, door distels en doornen, geselde zich met doornen takken, arbeidde zich moe aan bomen en stenen en lag lang in gebed en beschouwing.

Dikwijls zag ik bij hem in de wildernis lichtende gestalten, en ik zag hem eens op de leeftijd van ongeveer 17 jaar heimelijk en onbemerkt het huis van zijn ouders bezoeken.

Zakarias was reeds dood, maar Elisabet leefde nog. (Moet zijn: was ook dood, maar een nicht bewoonde het ouderlijk huis, zie fasc. 7, geheel nr. 190).

Na dit bezoek drong hij nog veel dieper de woestijn in, dan hij tot nog toe gedaan had; hij trok in noordoostelijke richting en naderde het gewest, waar ik in mijn visioenen de wonderbare Profetenberg en de bovenaardse wateren zie. (Hierover LATER een woord). Hij kwam in het gewest, waar ik de H. Evangelist Joannes veel later eens onder hoge bomen zag liggen schrijven (nr. 2257). Er stonden daar hoge bomen, waaronder struiken stonden met bessen, waarvan hij at. Ik zag hem ook van een kruid eten; dit heeft ronde bladertjes gelijk de klaver, en een witte bloem; bij ons thuis stonden dergelijke kruiden, doch kleiner; ze groeiden onder de hagen. (Brentano plaatst hier tussen haakjes: de hazenklaver, oxalis). De bladertjes smaken zuurachtig; als kind at

ik ze veel, wanneer ik in de eenzaamheid het vee moest hoeden, daar ik reeds toen er ook Joannes van had zien eten.

Ik zag hem uit holten in bomen en uit het mos op de aarde bruine stukken halen en opeten; het leek mij wilde honig te zijn, die daar in overvloed voorhanden was; (in Palestina en buurlanden zijn vele bijen, zowel wilde als tamme). Ik zag hem ook als hij ouder geworden was; hij had geen ander gewaad dan het vel dat hij van huis had meegebracht en dat nu om zijn lenden geslagen was; later echter had hij zelf zich een bedekking gevlochten, die bruin en harig was en van zijn schouders afhing (cfr. Mt. 3, 4). Er liepen daar in de wildernis allerlei wollige dieren tam rondom hem, ook kamelen met lange haren aan de hals; ze lieten er zich door Joannes zeer gedwee van beroven; ik zag hem daarmee strengen draaien en een kleed vlechten, dat hij nog droeg, toen hij weer onder de mensen verscheen en doopte. Ik zag hem in de woestijn zijn versterving en zelfkastijding steeds strenger voortzetten en zijn gebed langer en vuriger verrichten.

Joannes heeft Jezus driemaal gezien.

262.

In zijn ganse leven heeft Joannes de Zaligmaker slechts driemaal van aangezicht gezien:

- de eerste maal in de woestijn, toen de H. Familie op haar vluchtreis naar Egypte in zijn nabijheid voorbijtrok; ik zag nogmaals dit onbeschrijfelijk roerend tafereel: Joannes, door de Geest aangedreven, snelde toe om zijn Meester te groeten, die hij reeds in de moederschoot verwelkomend tegemoet was gesprongen.

Joannes droeg (toen) zijn vel dwars over de schouder en om het lijf gegord; hij voelde dat zijn Zaligmaker nabij was en dorst leed; de kleine Joannes bad en stiet met zijn staafje in de aarde, waarop een overvloedige bron ontsprong. Joannes liep

de ontstane beek vooruit, en waar ze neerstortte, bleef hij staan om Jezus en Maria voorbij te zien reizen; Hij danste van vreugde en wenkte met zijn vaantje (fasc. 7, nr. 176).

- De tweede maal zag hij Jezus bij de doop en dus van zeer nabij (nrs. 289-294);
- de derde maal, toen hij Hem aan de Jordaan zag voorbijgaan en getuigenis van Hem gaf (nrs. 314-316).

Ik hoorde de Zaligmaker eens tot zijn Apostelen van de grote zelfoverwinning van zijn voorloper spreken: zelfs bij Jezus' doop had Hij zich binnen de palen van een eerbiedige, noodzakelijke aanschouwing gehouden, en dit, hoewel zijn verlangen naar Jezus' komst en zijn liefde tot Hem zijn hart bijna had doen breken. Daarna was hij ootmoedig nog meer voor Hem geweken, dan hij vroeger, toegevend aan zijn liefde, naar zijn komst had verlangd.

Doch **Joannes zag de Heer voortdurend in de GEEST**, want hij verkeerde bestendig in een profetische toestand; hij zag in Jezus de vervulling van zijn zending, de verwezenlijking van zijn profetenroeping. Jezus was voor hem niet een tijdgenoot, niet een medemens, Hij was voor hem de verlosser van de wereld, de mensgeworden Zoon van God, de Eeuwige die verschijnt in de tijd. Vandaar dat hij er zelfs niet aan denken kon met Hem te willen omgaan.

Joannes voelde niet, zoals dit met andere mensen het geval is, zichzelf als iemand die in de tijd en in de wereld leeft en er mee verbonden is. Reeds in de moederschoot werd hij door de Eeuwige gegrepen, aangedreven en door de H. Geest met zijn Verlosser in betrekking gebracht boven tijd en wereld uit. Reeds als kind werd hij aan de wereld ontrukkt en in de met God vervulde natuur aan Hoger invloeden ter opleiding toevertrouwd. Hij bleef, van niets dan van zijn Verlosser wetend, aan zijn tijd en medemensen ontrukkt en in de eenzaamheid der woestijn

gescheiden van de wereld, totdat hij, als een tweede maal geboren, er uit te voorschijn kwam. Dan begon hij zijn wonderbaar werk, ernstig, geweldig, geestdriftig, onvermoeid en nergens om bekommerd.

Nu is Judea voor hem de woestijn geworden, en, zoals hij voorheen in de woestijn met bronnen, rotsen, bomen en alle dieren verkeerde, met hen leefde en sprak, zo spreekt en doet hij nu ook met de mensen en zondaren, zonder aan zichzelf te denken. Hij ziet en kent en verkondigt slechts Jezus. Zijn boodschap luidt: “Hij komt, bereidt zijn wegen! doet boetvaardigheid! ontvangt de doop! ziet het Lam van God dat de zonden van de wereld op Zich neemt!!”

In de woestijn rein en onschuldig als een kind in de moederschoot, is hij uit de woestijn getreden, rein en eenvoudig gelijk een kind aan de moederborst! *“Hij is rein als een engel, hoorde ik de Heer tot de apostelen eens zeggen, nooit is iets onreins in zijn mond gekomen, noch een zonde of onwaarheid uit zijn mond.”* (cfr. Mt. 15, 11).

Joannes graaft een vijver.

(mei, 1821)

263.

Ik zag dat Joannes een openbaring had betreffende de doop en dat hij, ten gevolge daarvan, een doopvijver aanlegde.

Dit geschiedde kort vóór zijn terugkeer uit de woestijn, reeds nader bij het bewoonde land. Eer Joannes deze vijver begon te graven, zag ik hem vóór zijn spelonk aan de westzijde van een steile rotswand. Aan zijn linkerhand vloeide een beek, waarschijnlijk een van de bronnen die de Jordaan doen ontstaan (zie fasc. 8, Palestina, punt C; waarschijnlijk zelfs de beek en bron

en spelonk van Banias of Cesarea-Filippi). Ze ontspringt nabij de Libanon tussen twee bergen, in (bij?) een spelonk; men ziet het niet, tenzij men er dicht bij gekomen is.

Aan zijn rechterhand lag op een wildernisgrond een effen plaats, waarop de vijver gegraven moest worden. Joannes zat op één knie; op de andere (opgeheven) knie had hij een lange rol van boombast liggen, waarop hij met een riet schreef; de zon scheen blakerend op hem; hij was naar de Libanon gekeerd, die in het westen vóór hem lag. Terwijl hij aldus aan het schrijven (en tekenen) was, werd hij opeens als roerloos en stijf; ik zag hem geheel buiten zichzelf en als in geestverrukking.

Er stond, naar ik zag, een man bij hem, die gedurende zijn verrukking zeer veel op de rol schreef en tekende. Tot zichzelf teruggekomen, las Joannes wat op de rol stond, en begaf zich daarop met alle ijver en inspanning aan het werk. De boomschorsrol lag bij hem op de grond en twee er op gelegde stenen beletten haar samen te rollen; herhaaldelijk sloeg hij er zijn ogen op, want het leek mij dat het plan van de te graven vijver daar nauwkeurig op getekend stond.

Met betrekking tot de ligging van de vijver zag ik uit het leven van Elias het volgende. De profeet zat droefgeestig over een begane fout in de woestijn en viel in slaap. Dan droomde hij dat een knaap hem met een stokje stiet en dat er naast hem een waterput lag, zodat hij vreesde er in te vallen, want van de stoot zag ik hem een eindje verder rollen; hierop zag ik de engel hem wekken en te drinken geven. Dit geschiedde op dezelfde plaats, waar Joannes nu zijn vijver groef.

Ik begreep de betekenis van ieder aardlage die Joannes in het maken van de vijver doorgroef, en van alle bijzondere werkzaamheden, tot de vijver voltooid was.

Alles had betrekking op de hardheid en andere gebreken van de mensen, die hij moest verbeteren, opdat de genade van de Heer op hen zou kunnen inwerken. Ik werd hierbij onderricht

dat deze zijn arbeid, zoals ook al zijn andere handelingen en zijn hele leven, een zinnebeeld en voorafbeelding waren; hierdoor werd hij niet alleen door de H. Geest onderricht nopens hetgeen hij te doen had, maar hij deed er door ook datgene, wat zijn verschillende verrichtingen beduiden, aangezien God de goede mening waarmee hij zijn werk bezielde, in aanmerking nam.

Tot dit alles werd hij, zoals weleer de profeten, door de H. Geest aangedreven⁷⁵.

⁷⁵ Sommige handelingen van Joannes kunnen ons in deze paragraaf en verder verwonderen of zelfs onredelijk schijnen of moeilijk voor het verstand te aanvaarden zijn, maar wij moeten voor ogen houden dat Joannes een profeet was en wel de grootste van alle profeten (Lk. 7, 28).

De profeten nu vertolkten hun gedachten niet alleen in woorden, maar ook in zinnebeeldige handelingen.

Terwijl de apostel Paulus op een reis naar Jeruzalem een oponthoud te Cesarea had, kwam daar ook de profeet Agabus.

Deze ontdeed Paulus van zijn gordel, bond er mee zijn eigen handen en voeten en sprak: "Dit verklaart de H. Geest: de man van wie deze gordel is, zullen de Joden in Jeruzalem also gebonden aan de heidenen overleveren." (Hand. 21, 11).

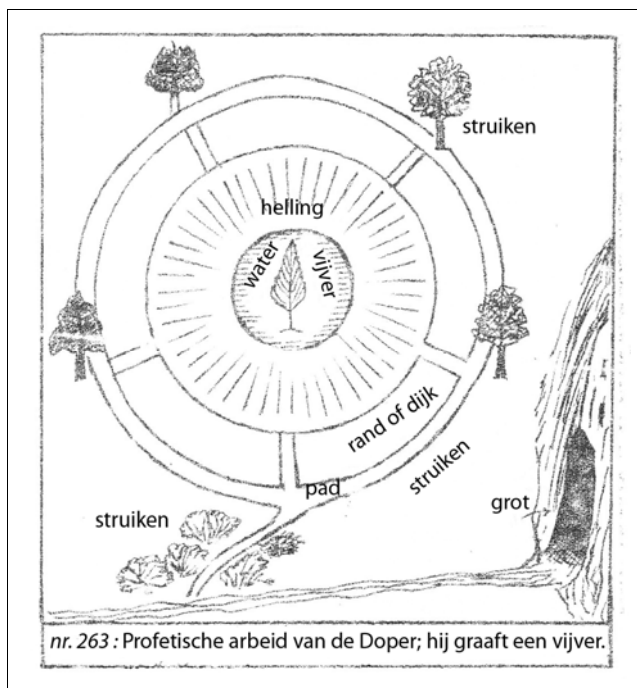
Wanneer wij straks Joannes op zijn tochten altijd een rechte weg zien volgen, zonder rekening te houden met hinderpalen of gemakkelijker kleine omwegen, dan wordt hij daardoor getekend als de man die 100 % aan God toebehoort, onverdeeld in zijn zending opgaat, zich recht naar het doel richt, zonder ook maar één stap links of rechts van de weg af te wijken.

Door zijn profetische zinnebeeldige handelingen, zoals het maken van deze doopvijver, het uitgraven van harde, stenige of kleverige grond, **bekomt hij dat weerbarstige zielen buigzaam, ontvankelijk, volgbaar voor de genade worden en zich later zullen laten dopen.**

Wij menen dat deze beschrijving van de zienster letterlijk opgevat en geloofd mag worden. Deze handelingen en werkzaamheden van Joannes verschillen toch aanzienlijk van de vreemde handelingen en daden die God de profeten soms liet doen en die zinnebeelden waren van de gebeurtenissen, die zij aan het volk moesten voorspellen.

De zienster vermeldt hier die handelingen als gesteld onder aandrijving van de H. Geest; ze zijn vaak werkelijk zo vreemd en irrealistisch dat de exegeten zich terecht afvragen of ze reëel dan wel visionair uit te voeren waren.

Hij schildte eerst de grasgrond in een ronde vorm weg en groef dan door de harde mergelgrond een rondvormige, grote vijver, zeer schoon en zorgvuldig, en bevoerde de bodem met verschillende stenen, uitgenomen in het midden op de diepste plaats, waar hij tot op een kleine waterbron gegraven had, met de uitgegraven aarde legde hij hierna rondom de vijver een rand aan, die op 5 plaatsen doorsneden was.

Wij vinden er vele bij Ezekiël en hieruit nemen wij onvolledig het volgende voorbeeld: "Mensenzoon, gij moet een scherp zwaard riemen en daarmee als met een scheermes uw haar en baard afscheren; haal dan een weegschaal om de haren nauwkeurig te verdelen; een derde deel moet gij in de stad verbranden, een ander derde in haar omgeving neersabelen, het laatste derde in de wind verstrooien. Uit de laatste moet gij er een paar, een zeker aantal opvangen en ze binden in de zomen van uw kleed; zelfs van deze moet gij er nog afnemen om ze in het vuur te verbranden." Hierna beveelt God de profeet aan het huis Israël de rampen aan te kondigen die er door verzinnebeeld zijn (Ezek. 5, 1, enz.).

Tegenover vier van deze doorgangen plantte hij rondom de vijver, op gelijke afstanden, vier slanke stammetjes, die van boven schoon groen waren; het waren vier boompjes van een verschillende soort; ze hadden elk hun bijzondere betekenis. In het midden van de vijver plantte hij een speciale boom met smalle bladeren en piramide-vormige bloemtrossen, die met een stekelachtige knoot of bolster omgeven waren; deze boom had een tijdlang half verwelkt vóór zijn spelonk gelegen.

264.

De vier boompjes rondom schenen mij eerder dunne heesters te zijn, die bessen droegen (boompjes met in hun kruis rode beiers). Hij hoogde de aarde rondom hun voet op om ze vast te zetten. Nadat hij in het uitgraven van de vijver tot op de bron gekomen was, waar daarna de middelste boom geplant werd, maakte hij een gracht of kanaal om het water uit de beek bij zijn spelonk in de vijver te leiden en ik zag hem in de steppe of wildernis holle rietstengels verzamelen (die in Palestina echte holle stokken zijn) en ik zag hem die als buizen op elkander steken tot een soort pijp of waterleiding; hij bedekte deze met aarde; ze was zo geregeld dat hij ze kon sluiten.

Hij had door het struikgewas tot aan de (vijfde) tegenover gelegen doorsnede van de vijverrand een pad gebaad. Dit pad liep rondom de vijver tussen de vijverrand en de vier boompjes, welke hij tegenover vier van de vijf doorsneden van de rand had geplant. Tegenover de doorsnede die tot ingang diende, stond geen boom. Aan deze kant alleen was een toegang tot de vijver; aan de andere zijden was hij slechts door het omlopende pad van de struiken en rotsen gescheiden.

Hij plantte op de verhogingen rondom de voet van de vier boompjes een plant die mij niet onbekend is; reeds als kind heb ik ze altijd zeer lief gehad, en wanneer ik ze ergens aantrof, verplante ik ze in de nabijheid van ons huis; ze heeft een hoge, vette stengel, draagt bruinrode (lichtpurperen) bloembollen en is zeer heilzaam tegen zweren en keelpijn, wat ik heden vernam; hij

zette er nog allerhande kleine boompjes (struiken) en planten omheen⁷⁶.

Bij al die verrichtingen zag hij van tijd tot tijd de vóór hem liggende boomschorsrol na en mat met een staf nauwkeurig alles uit, want het scheen mij dat alles, zelfs de bomen die hij plantte, daarop geschetst stonden. Ik herinner mij de figuur van de middelste boom daarop gezien te hebben; ik wist ook wat alles beduidde, maar het is te veel om alles te kunnen onthouden.

Hij besteedde verscheidene weken aan dat werk, en pas toen hij met alles klaar was, kwam op de grond van de vijver een klein watervlak staan. De middelste boom, waarvan de bladeren reeds half verwelkt en bruin geworden waren, werd weer fris en groen.

Joannes haalde water uit een andere bron in een vat dat vervaardigd was met grote stukken boomschors, die tot een waterzak samengevoegd en aan alle kanten gepekt waren en hij goot dit water in de nieuwe vijver. Dit water was uit een bron die op de plaats van één zijner vorige verblijven uit een rots ontsprong, toen hij met zijn kruisstaafje er op stootte. Ik ben voor 't ogenblik vergeten welke voorname gebeurtenis daar had plaats gehad⁷⁷.

Ik vernam ook dat hij op die vroegere verblijfplaats de vijver niet had kunnen maken, omdat de grond er uit louter rotssteen bestond, en ook dit had zijn betekenis. Hij liet daarna zoveel

⁷⁶ Nota van Brentano: "Op een haar voorgelegd afbeeldsel herkent zij de plant als de 'Telephium purpureum' of 'Sedum van Linnaeus'; zij verklaarde dat die plant een geneesmiddel is tegen kliergezwellen, vooral aan de hals, zo binnen als buiten. Met marjolein in water en wijn gekookt en op oude zweren gelegd, doet zij die openbreken en geneest ze; de plant dient nog om gorgelwater te maken tegen keelpijn."

⁷⁷ Brentano denkt dat de bron bedoeld is die Joannes met zijn staf deed ontspringen ten zuiden van Hebron, wanneer de H. Familie op haar vlucht naar Egypte daar voorbijkwam (fasc. 10, nr. 262). Misschien denkt K. daar wel op verwarde wijze aan, maar wie zal aannemen dat Joannes geheel in het zuiden van het land water is gaan halen? Zij bedoelt ongetwijfeld een andere omstandigheid.

water uit de beek in de vijver, als nodig was; kwam er te veel water in, dan vloeide het door een afleidingsopening op de omliggende ruimte, waar het de planten verkwikte.

Tenslotte zag ik dat Joannes tot aan de gordel in het water afdaalde, met zijn één hand het middelste boompje omvatte en met zijn staafje, waaraan hij een dwarsstaafje en een vaantje had vastgemaakt, zo in het water pletste, dat de waterstralen boven en op zijn hoofd tezamen spritsten; ik zag op dit eigenste ogenblik een lichtwolk van Boven en een uitstorting als van de H. Geest op hem neerkomen en twee engelen aan de rand van de vijver verschijnen, die iets tot hem zegden; dit zag ik als zijn laatste handeling in de woestijn.

In juni 1820 laste zij het volgende tafereel in tussen andere episoden uit het leven van Joannes:

“Ik zag hem bij een andere gelegenheid als een volwassen, sterke man bij een droge put in de woestijn; hij scheen te bidden en er kwam een glans over hem gelijk een lichtwolk, en het scheen mij als kwam ze uit de hoogte van bij de wateren boven de profetenberg, en er stortte een lichtende, glanzende waterstroom op hem in de vijver neer, en, op deze uitstorting starend, zag ik hem niet meer aan de rand van het waterbekken, doch er in, en met het schitterende water overgoten; en de vijver was nu met dit schitterende, lichtende water gevuld; en nu zag ik hem weer aan de rand staan, als in het begin.

Ik zag echter niet dat hij er in afdaalde of er uit opsteeg, en ik geloof dat hem wellicht door dit visioen te verstaan werd gegeven dat hij moest beginnen dopen. Mogelijk ook was het een geestelijke doop die in het visioen over hem kwam.”

“Nog na Jezus’ dood heb ik deze vijver in gebruik gezien. (Het is dus wel een reële vijver). Wanneer de christenen vluchtten, werden daar reizigers en zieken gedoopt en ook placht men er te gaan bidden; in die tijd, in de predikingsjaren van Petrus was die vijver met een schutsmuur omgeven.”

De 'Profeet' Joannes begint zijn zending.

265.

Kort na de voltooiing van de doopvijver zag ik Joannes uit het noorden en uit de woestijn die bij de Jordaansbron is, zuidwaarts komen en tot de mensen terugkeren; hij maakte een wonderbare indruk. Hij is groot, door het vasten en de lichaamsversterving mager, maar toch sterk en vol spieren; zijn voorkomen is ongemeen edel, rein, eenvoudig; hij spreekt ronduit, gebiedend, zonder omwegen, op de man af; zijn kleur is bruinachtig; zijn aangezicht mager en ingevallen, ernstig en streng; zijn haar is roodachtig bruin en gekruld; hij heeft een kleine baard. Om zijn middellijf is een doek gewonden, die tot op de knieën neerhangt; hij draagt een ruwe bruine mantel, die uit drie stukken schijnt te bestaan. Van achteren is hij geheel (bedekt de gehele rug) en om het middellijf is hij met een riem samengehouden; zijn armen en borst zijn vrij en onbedekt; zijn borst is ruig en vol haar, dat bijna de kleur van zijn mantel heeft; hij draagt een staf die als een herdersstaf gekromd is (fasc. 2, nr. 60, voetnoot 125).

Toen hij uit de woestijn zuidwaarts kwam, zag ik hem eerst over een beek een kleine brug slaan, zonder de minste rekening te houden met een overgang op een geringe afstand van daar, want altijd arbeidde hij recht vóór zich uit, waar zijn weg naartoe liep. Er was daar een oude volkerenweg, een internationale verkeersweg.

Ik zag hoe hij bij Cydessa geweest is (3 uren ten noorden van Nazareth) en voor de bewoners daar in de omstreken gepredikt heeft en dat dezen de eerste heidenen waren, die tot zijn doop gekomen zijn. Zij leefden hier gans verwaarloosd en in aarden hutten; zij stamden af van allerlei volk, dat bij de laatste verwoesting van de tempel vóór Jezus, zich hier had neergezet. Ik heb gezien dat een der laatste profeten hun gezegd had dat zij hier moesten blijven wonen, tot iemand zou komen gelijk Joannes; deze zou hun dan zeggen wat zij doen moesten; ik heb ook gezien dat zij daarna naar Nazareth getrokken zijn.

Nergens door weerhouden ging Joannes recht naar de mensen toe en sprak hun slechts van één zaak: de boetvaardigheid en de nabijheid van de Heer! Waar hij kwam stonden allen verbaasd en werden ernstig; zijn stem was scherp als een zwaard, luid en streng en niettemin liefelijk, aangenaam! Met alle soort van mensen ging hij om als met kinderen. Overal ging hij recht door; niets kon hem van zijn doel afleiden; hij zag nergens naar om en had niets nodig.

266.

Zo zag ik hem, terwijl hij door wouden en woestijnen liep, hier en daar groef, stenen voortwentelde, bomen wegruimde, rustplaatsen bereidde en de mensen, die hem met verbazing aanstaarden, tezamen riep, ja, uit hun hutten haalde, om hem bij zijn arbeid te helpen. Ik zag hoe allen hem verstomd aanblikten en bewonderden, hoe hij zich nergens lang ophield en weldra op een andere plaats verscheen. Ik zag hem langs het Meer van Galilea gaan, rond Tarichea om en door het Jordaandal zuidwaarts afzakken, daarna bij Salem afslaan, in de richting van Betel trekken, hier (zuidwaarts) de woestijn (van Efron en Giba) doorkruisen en voorbij Jeruzalem komen. In deze stad is hij van zijn leven niet geweest; hij aanschouwde ze met droefheid en onder weegeklaag.

Altijd doordrongen van zijn bestemming, bewust van zijn verantwoordelijkheid, ernstig, streng, eenvoudig en geestdriftig verkondigde hij slechts één zaak:

boetvaardigheid!

bereidt u voor!

de Verlossing is op handen, de Zaligmaker komt!

Daarna trok hij door het herdersdal (van Bethlehem) naar zijn geboorteplaats; zijn ouders waren dood, maar enige jongelingen, die van Zakarias' zijde aan hem verwant waren, werden zijn eerste leerlingen.

Toen Joannes door Betsaida, door Kafarnaüm en Nazareth kwam, zag de H. Maagd hem niet; sedert Jozefs dood kwam zij weinig uit haar huis, doch mannen uit haar verwantschap hoorden zijn vermaningen en vergezelden hem ook wel een eindweegs.

Drie maanden vóór de doop trok Joannes tweemaal door het land (cfr. Lk. 3, 3), om Degene aan te kondigen die na Hem moest komen; zijn tocht was gekenmerkt door buitengewone kracht, zijn gang door een onvermoeide stap, die snel was zonder overhaastig te zijn; het was geen zacht wandelen, gelijk (meestal) de gang van de Zaligmaker. Waar hij niets te doen had, zag ik hem ook wel lopen van veld tot veld; hij gaat in de huizen, in de scholen en synagogen om te vermanen, te prediken; hij verzamelt het volk ook op pleinen en straten rondom zich; ik zag dat priesters en overheden hem hier en daar aanhielden, ter verantwoording riepen, doch verrast en vol verbazing hem weer op vrije voeten stelden.

Ik begreep dat de uitdrukking ‘den Heer de wegen bereiden’ niet louter zinnebeeldig te verstaan is, want ik zag hem zijn zending met het bereiden van wegen beginnen; en ik zag hem door alle wegen en plaatsen trekken, waarlangs later ook Jezus met zijn leerlingen gekomen is; hij ruimde hier en daar struiken en stenen uit de wegen en baande paden; hij legde brugjes over beken, reinigde hun bedding, groef doopvijvers met hun waterbekken, maakte zitplaatsen, rustbanken en lommerhutjes. Ik heb hem plaatsen zien bereiden, waar de Heer later gerust, gepredikt, geheeld heeft.

Door al deze werkzaamheden trok Joannes, de ernstige, eenvoudige en eenzame man in zijn ruwe kleding en ongewoon voorkomen de aandacht van de landmensen op zich en wekte de verwondering van hutbewoners waar hij binnentrad om gereedschappen voor zijn werk te lenen en ook wel om de bewoners te verzoeken met hem mee te komen werken. Overall was hij aanstonds door nieuwsgierigen omringd; hij vermaande hen vrijmoedig en ernstig tot boetvaardigheid, terwijl

hij hun de nabijheid van de Messias die na hem kwam, en wiens wegebereider hij zich noemde, aankondigde.

Dikwijls zag ik hem in de richting wijzen van het gewest waar Jezus zich op dat ogenblik bevond. Ik zag Jezus nooit bij hem, hoewel zij vaak nauwelijks een uur gaans van elkander verwijderd waren. Eens zag ik hem ten hoogste een klein uur van Jezus, en dan riep hij de mensen toe dat hijzelf het verwachte Heil, de Messias niet was, doch slechts een arme bereider van zijn wegen, de voorloper van die Zaligmaker, die op dit ogenblik daar wandelde, en terzelfder tijd wees hij hun in die richting.

Joannes sprak met een heldere, luide en toch aangename stem. De zwaartepunten van zijn leer waren deze: ik ben slechts de voorloper, de gezant van hem die komen moet, de Messias;

Hij komt, bereidt zijn wegen, maakt u gereed; de Heer is nabij, verander uw gezindheid! doet boetvaardigheid, zoniet, de bijl ligt aan de wortel; de wan (= werktuig om graan te zuiveren van kaf en strootjes) heeft Hij in zijn hand, het kaf moet in het vuur. Laat u rouwmoedig dopen en gij krijgt deel aan zijn Rijk! Hij is het Lam van God en belaadt zich met de zonden van de Wereld.

Ik ben maar zijn dienaar, de bereider van zijn wegen; ik ben niets bij Hem. Nooit heeft een mens of profeet bestaan, noch zal er een komen, zoals Jezus! Hij is de lieve zoon van God, de Messias! de Koning der koningen, de Heiland en Stichter van het godsrijk. Geen macht gaat boven de zijne! Hij moet groter worden en ik kleiner.

Wie door Hem wordt aangenomen, is aangenomen; wie door Hem verworpen wordt, is verworpen. Buiten Hem is geen Heil!

Zijn leer is de leer van de Vader, en wat Hij doet, doet de Vader in Hem en niemand komt tot de Vader, tenzij door Hem. Wie in Hem niet gelooft en zijn leer niet aanneemt, gaat verloren.

En tot zijn leerlingen:
Blijft niet staan bij mij op de drempel, maar wendt u tot Hem en treedt in de tempel!

Joannes' doopplaats te Ennon. – Melchisedek.

267.

Joannes doopte op verscheidene plaatsen.

- 1) Eerst te Ennon in de streek van Salim (of Salem).
- 2) Dan te On, tegenover Betabara op de westzijde van de Jordaan, niet ver van Jericho, waar hij over enige weken Jezus zal dopen.
- 3) De derde doopplaats was aan de oostzijde van de Jordaan, een paar uren meer noordelijk dan de tweede.
- 4) Ten laatste doopte hij weerom te Ennon, waar hij ook gevangen genomen werd.

(Brentano plaatst hier een nota om te doen opmerken dat de beschrijving die K. hier geeft van de ligging en andere bijzonderheden over deze eerste doopplaats onduidelijk is, maar dat later door nadere aanduidingen alles duidelijk zal worden. Daarom zullen wij hier niet stilstaan bij deze beschrijving, maar later met behulp van een kaartje alles nauwkeurig aanduiden. Overigens kan men op grote kaart 1 reeds nagaan en zien waar Ennon gelegen was.)

Het water waar Joannes doopt, is als een arm van de Jordaan, die aan de oostzijde van de stroom een bocht maakt van wel een uur lang. Die arm is op enige plaatsen zo smal, dat men er kan overspringen, en op andere plaatsen weer breder; zijn bed kan zich hier en daar veranderd hebben, want reeds toen zag ik op menige plaats geen water. Die bocht of arm van de Jordaan omvat kleine vijvers en bekkens, die hun water uit die arm van de Jordaan ontvangen.

Zulk een vijver, door een dijk van die arm gescheiden, is de doopplaats van Joannes te Ennon; er lagen buizen onder de dijk, waardoor men het water er in en uit kan laten; Joannes had die plaats daartoe alzo ingericht.

Hij had bij de oever een inham (*Bucht*) gemaakt en er liepen landtongen in; de dopeling stond tussen twee van die landtongen tot bij de gordel in het water en kon tegen een borstwering leunen; deze liep vóór de tongen (en verenigde zodoende hun punten). Op één van de landtongen stond Joannes en schepte water met een schaal op het hoofd van de dopeling; op de tegenover gelegen landtong stond een gedoopte, die de hand op de schouders van de dopeling legde.

Aan de eerste dopeling had Joannes zelf de hand opgelegd; het bovenlijf van de dopelingen was niet geheel ontbloot; er werd hun een soort witte doek omgeslagen, die slechts de schouders bloot liet. Er was daar ook een hut, waarin zij zich uit- en aankleedden. Ik heb hier geen vrouwen gedoopt zien worden. Onder zijn doopwerk heeft Joannes een wit, lang gewaad aan.

Het GEWEST Salem (Salim), waar hier gedoopt wordt, is hoogst aangenaam en waterrijk.

Het DORP Salem ligt aan beide zijden van een bijrivier van de stroom, maar ENNON (met de doopplaats) ligt aan de overzijde van de Jordaan, meer noordelijk dan Salim en nader bij de Jordaan en is groter.

Er weidt vee in de omstreken; vele ezels grazen op de groene weiden rondom de vele wateren; het is hier bij Salim en Ennon een soort vrijgewest; het geniet een aloud privilege, krachtens hetwelk men hier niemand weg mag drijven.

268.

Te Ennon had Joannes zijn hut op de oude grondmuren van een oud, groot gebouw; het terrein was geheel verwijderd, overgroeid en met gras bedekt; hier en daar was er een hut op gebouwd. Die grondmuren waren het fundament van een oud tentkasteel, dat Melchisedek hier gehad had.

In verband met deze plaats heb ik allerlei taferelen uit een vroeger tijdperk gezien, waarvan ik mij alleen nog dit herinner, dat

Abraham hier een visioen had en twee stenen oprichtte, een om op te knielen en een ander om tot altaar te dienen.

Ik kreeg ook zijn visioen te zien: het was een stad van God, gelijk het hemelse Jeruzalem en er vloeiden stromen van water uit neer. Er werd hem ook bevolen te bidden voor de komst van die stad Gods; het water dat uit de stad neerstroemde, vloeide naar alle zijden. Abraham kreeg dit visioen een vijftal jaren eer Melchisedek hier zijn tentkasteel begon te bouwen.

Ook heb ik Melchisedek een kasteel bij Salim zien bouwen. (Bedoeld is hetzelfde, juist genoemde kasteel). Doch het was eerder een soort van tent met gaanderijen en trappen rondom in de trant van het kasteel van Mensor in Arabië. Slechts de grondslagen waren van steen gemaakt en zeer sterk. Ik meen nu, ten tijde van Joannes, de vier hoeken nog gezien te hebben, waar de hoofdpalen in stonden. Dit duurzaam, stenen fundament bestond nu nog als een begroeide, (boven de grond uitstekende) schans en daarop had Joannes zijn kleine hut van biezen opgericht.

Dit tentkasteel was een plaats waar vele vreemdelingen zich op hun doorreis ophielden, een soort van open, vrije en schone herberg bij het aangename water. (Er liep toen, zoals nu nog, een grote verkeersweg voorbij). Het is mogelijk dat Melchisedek, die ik altijd aan verhuizende, zwervende, heen en weer trekkende stammen tot gids en raadsman heb zien dienen, dit kasteel gebruikt heeft om ze daar te herbergen of te onderrichten; dit had toen reeds een betrekking op de doop.

269.

Melchisedek had hier zijn hoofdverblijf, zijn basis, van waaruit hij naar zijn gebouwen te Jerusalem en tot Abraham of waar ook elders ging; hij verzamelde en verdeelde hier ook families en mensen aan wie hij hier of daar hun plaats van nederzetting aanwees; dit geschiedde nog vóór de offerande van brood en wijn, die, naar ik vermoed, in een dal ten zuiden van Jeruzalem plaats

had, (namelijk in het koningsdal waar Salomon later zijn tuinen had, bij de samenloop van de Kedron- en de Geënnomvallei; zie grote kaart 3).

Melchisedek bouwde dit kasteel te Ennon, alvorens in Jeruzalem te bouwen.

Een visioen over de waterdoop en de bloeddoop op de Kalvarieberg ben ik vergeten.

Melchisedek zag er uit als een jonge man van 25 jaren. Ik heb hem in de meest verschillende tijden, doch nooit ouder gezien; zijn voorkomen geleek minder aan dit van mensen, dan het voorkomen van Jezus. (Volgens K. was hij immers een engel). Hij droeg nooit een hoofdbedekking; zijn blonde haren waren achter de oren gestreken; waar hij kwam, was hij als de meester van de plaats. Hij was dikwijls afwezig en dan scheen hij mij ergens elders dan op aarde te zijn, hetzij in het paradijs, hetzij in een ander gelukkig verblijf. Dikwijls zag ik hem alleen op zijn weg en andere malen met mensen die beladen dieren meelediden. Zijns gelijken, zoals bloedverwanten of priesters, heb ik nooit bij hem gezien. Waar hij werkte en bouwde, was het als legde hij daar de grondsteen van een toekomstige genade, als vestigde hij de aandacht op een plaats, als begon hij iets dat in de toekomst voltooid moest worden; ik ben daar nooit dieper op ingegaan, ik neem het zoals het komt⁷⁸.

⁷⁸ Onze zienster beweert onveranderlijk dat Melchisedek een engel is, en ook een priesterlijke engel. Geen geleerde in de exegetische zal dit wel aanvaarden, ofschoon zij toegeven dat er veel door verklaard zou worden, indien het zo was. Voor hen, evenals voor Hiëronymus, is Melchisedek een kanaänietische priesterkoning. Maar de voorstelling van K. is wel veel redelijker en verhevener.

Christus is priester volgens de orde van Melchisedek (Ps. 110). Is Melchisedek een engel, dan krijgt dit woord een veel dieper betekenis; zijn priesterschap is van een hemelse oorsprong, komt uit dezelfde bron als het priesterschap van Melchisedek; het ontleent niet zijn kracht en gezag aan het priesterschap van Aäron en nog minder aan dat van een kanaänietische koning, koning van een verworpen volk, bestemd om uitgeroeid te worden.

Bij een andere gelegenheid zei K. over Melchisedek: Reeds vroeger heb ik dikwijls gezien, hoe hij lang vóór de tijden van Semiramis en Abraham, in het Beloofde Land, toen het nog woest en eenzaam lag, hier en daar verscheen, als ordende hij het land, als regelde hij iets, als bestemde en bereidde hij een plaats. Zo opende hij ook, meen ik, de hoofdbron van de Jordaan. Reeds vaak had ik zulk een gezicht: ik zag een man geheel alleen in een land en moest daarbij denken: “Eh! wat wil die man hier zo vroeg? want er is hier nog niemand!”

Christus' priesterschap gelijk hierin op dat van Melchisedek, dat het niet van de aarde is: *qui de coelo venit, super omnes est.*

Hieruit leidt Paulus de grootheid van Jezus' priesterschap af, maar ook uit het feit dat Melchisedek de meerdere is van Abraham, hoewel deze de stamvader is van het uitverkoren godsvolk. Abraham betaalde hem de tienden en ontving van hem de zegen.

“Overweegt nu eens hoe groot hij is,” zegt Paulus, “daar zelfs Abraham, de aartsvader, hem tiende gaf uit het beste van de buit, en hij die de Belofte bezat, heeft de zegen van hem ontvangen; welnu, het is duidelijk dat het mindere gezegend wordt door het meerdere.”

Ook wordt van Melchisedek, die tiende van alles ontving, gezegd dat hij leeft. Ook was hij zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtslijst (zonder menselijke afstamming) zonder begin van dagen en einde van leven en zo is hij op de Zoon van God volkomend gelijkend geworden (een treffende voorafbeelding), en hij blijft priester voor eeuwig. (Geheel hoofdstuk 7 uit de Hebreeënbrief kan worden nagezien).

In de 3^e eeuw werd hij als een engel beschouwd door Origenes en Dydimus, maar deze mening heeft het niet gehaald. In elk geval is Melchisedek in de H. Schrift een mysterieuze figuur, maar ook bij K., die er geheimzinnige dingen over zegt, b.v. wat betreft zijn planten of grondlegging van stenen. Nochtans vinden wij juist hiervan een bevestiging in de H. Schrift, nl. waar deze spreekt over de stenen, die de Verbondsarkdragers bij de doortocht door de Jordaan vonden in het midden van de bedding van de stroom; ze waren een gevolg van Melchisedeks ingrijpen (zie Jos. 4).

Hierop zullen wij dieper ingaan bij nr. 283.

Als deze bijzonderheid omtrent Melchisedek betreffende het leggen van stenen juist bevonden wordt, waarom zou dan haar mededeling betreffende zijn 'engel-zijn' vals moeten zijn?

Op deze wijze zag ik hem op een berg een bron boren; het was een hoofdbron van de Jordaan; hij gebruikte een lange, dunne boor, die als een straal in de berg drong; zo zag ik hem op verscheidene plaatsen van de aarde welbronnen openen. In de oudste tijden vóór de zondvloed zag ik de stromen niet, zoals nu, te voorschijn springen en vloeien, maar ik zag een overvloed van water van een hooggebergte in het oosten neerstromen.

Ik heb Melchisedek altijd alleen gezien, behalve wanneer hij zich inliet met families en volksstammen om ze te verzoenen, te splitsen en te leiden (naar een geschikt land of woongewest). – Kortom, ik zag Melchisedek voorbereidingen treffen, grondslagen leggen, bouwen, de mensenfamilies verspreiden en gidsen.

Ik zag in Melchisedek een engel en voorafbeelding van Jezus Christus als priester op aarde. In zover het priesterschap in God is, was hij als engel een priester van de eeuwige hiërarchie. (Deze laatste korte alinea hebben wij uit haar leven hier ingelast; Vie d' A.C. Emmerick, II, 337).

Hij was over vele engelen aangesteld.

Ook Jakob had zich eertijds met zijn kudden vrij lang hier bij Ennon opgehouden⁷⁹. De put van de doopvijver bestond toen reeds en ik zag dat Jakob hem vernieuwde.

De overblijfselen van Melchisedeks kasteel lagen nabij het water en de doopplaats; ik zag dat in de eerste eeuwen van het christelijk Jeruzalem een kerk stond op de plaats waar Joannes gedoopt had; ik zag ze nog bestaan, toen Maria vanuit Egypte voorbij deze plaats naar de woestijn trok.

⁷⁹ Jakob hield er zich op. – Inderdaad, Soekkot ligt een paar uren ten noorden van Ennon. De vallei tussen beide is een weidevlakte en wij lezen in Genesis, 33, 16-17: "Esaü nam afscheid van Jakob, trok naar Seïr terug en Jabok trok naar Soekkot; hij bouwde daar een huis voor zichzelf en maakte er hutten voor zijn vee; daarom wordt die plaats Soekkot genoemd."

Het ligt dus voor de hand dat hij er zich een hele tijd opgehouden heeft en zijn kudden het hele gewest bestreken hebben.

Salim was een mooie stad, maar werd in de oorlog, ik meen bij de tempelvernietiging vóór Jezus, verwoest. Ook de laatste profeet heeft zich hier opgehouden.

Herodes bij Joannes

(26-28 juni).

Na de voorgaande algemeenheden over het verschijnen van Joannes, volgen nu meer bijzonderheden op bepaalde datums. Deze brengen ons terug naar het begin van Jezus' optreden; zo zijn ook hier de mededelingen weer karig. De datums van hier kan men vergelijken met die van ginds; wijzelf zullen er naar verwijzen.

271.

Joannes kon een paar weken door zijn prediking en doopactie beroemd zijn geworden en toen zag ik in die dagen enige boden van Herodes uit Kallirrhoë naar hem komen. Herodes woonde daar (in de buurt, nl. te Macherus) op een slot aan de oostkant van de Dode Zee (grote kaart 1). Er zijn daar warme bronnen (Kallirrhoë = schone beek) en gezochte badinrichtingen.

Herodes verzocht Joannes voor hem te willen verschijnen, doch Joannes liet Herodes door boden antwoorden dat hij het te druk had: indien Herodes hem evenwel wilde spreken, kon hijzelf tot hem komen.

Daarna zag ik Herodes, begeleid door een escorte soldaten, naar Joannes rijden; hij zat op een wagen met lage wielen, maar met een hoge zitbank, van waar hij, als van een overdekte troon, ver in het ronde kon zien; het doel van zijn reis was een stadje, dat een vijftal uren ten zuiden van Ennon kon liggen (waarschijnlijk Livias = Betaram, 7 km ten noordoosten van de Dode Zee). Naar dit stadje liet hij nu Joannes uitnodigen. Joannes kwam inderdaad tot vóór de kleine stad in een vreemdelingenhut en Herodes ging daar zonder begeleiding tot hem.

Al wat ik mij uit hun kort gesprek herinner is, dat Herodes hem vroeg waarom hij te Ennon in zulk een ellendige hut woonde, dat hij hem daar een huis wilde laten bouwen. Joannes antwoordde dat hij geen huis behoefde, dat hij het onmisbare had en de wil deed van Degene die groter is dan hij; hij sprak ernstig, streng en kordaat en keerde terug; hij was op een aanzienlijke afstand van Herodes blijven staan; hij had weinig gesproken en de blik van hem afgewend gehouden.

272.

30 juni, Sabbat (fasc. 9, nr. 208). –

Ik heb gezien dat de zonen van de overleden Alfeüs en Maria van Kleofas, nl. Simon, Jakobus de Mindere en Taddeüs, en haar zoon uit haar tweede huwelijk met Sabas, Joses Barsabas, zich bij Ennon door Joannes hebben laten dopen.

Ook Andreas en Filippus zijn reeds bij hem geweest en Andreas is door hem gedoopt, en, naar ik meen, ook Filippus; daarna zijn zij tot hun bezigheden teruggekeerd. Joannes de Doper heeft reeds een twintigtal leerlingen.

4 juli. –

De meeste apostelen en vele leerlingen zijn reeds gedoopt, maar Natanael nog niet en ook nog niet een leerling wiens naam me nu niet invalt.

Hier werd de zienster gevraagd of zij zich niets betreffende een doopsel van Maria herinnerde, maar zij zei: “Nee, niet duidelijk, maar me dunkt dat zij door de apostel Joannes na Christus’ hemelvaart geheel alleen in de vijver Bethesda is gedoopt maar ik herinner het me niet met zekerheid; de overige vrouwen zijn toen

allemaal in de vijver Bethesda gedoopt; dit weet ik zeer duidelijk.”⁸⁰.

Overheden en priesters bij Joannes.

Heden (nog 4 juli) zag ik vele overheden en priesters uit de omliggende plaatsen en Jeruzalem tot Joannes komen en hem ter verantwoording roepen; zij vroegen wie hij was, wie hem gezonden had, wat hij onderwees en meer dergelijke dingen. En ik zag hem met buitengewone beslistheid en stoutmoedigheid antwoorden en hoe hij ook hun de nabijheid van de Messias verkondigde en hen van onboetvaardigheid en huichelarij beschuldigde; dit was echter nog de ontmoeting niet die in het evangelie staat (Mt. 3, 7) en waarin hij hen ‘adderengebroad’ noemde.

7-11 juli (fasc. 9, nr. 208). –

Ik zag uit drie steden: Nazareth, Jeruzalem en Hebron talrijke gezantschappen komen, die door de oversten en Farizeeën van die plaatsen tot Joannes afgevaardigd waren om hem te ondervragen over zijn zending; ook was het bezwaar tegen hem ingediend, dat hij zich wederrechtelijk van de doopplaats meester had gemaakt; ook waren vele tollenaars tot hem gekomen; hij had hen gedoopt,

⁸⁰ Hier plaatst Brentano of de uitgever Schmöger een nota, die wij vervolledigen als volgt: Maria had alleszins het doopsel van Joannes niet nodig.

Zelfs het doopsel van Jezus kon zij missen, omdat ze onbevlekt ontvangen was en dus van de erfzonde niet gezuiverd moest worden maar het paste dat zij Jezus' doopsel later ontving om het merkteken in haar ziel geprent te krijgen.

Dit sacrament lijfde haar ook in in het mystiek lichaam van haar zoon, vermeerderde de heiligmakende genade in haar ziel, schonk haar nieuwe dadelijke genaden en vergoddelijkte nog meer haar doen en laten, haar dagelijkse handel en wandel.

doch na hen eerst te hebben beschuldigd. Onder hen was de tollenaar Levi, later Matteüs genoemd, de zoon uit het eerste huwelijk van Alfeüs, die als tweede vrouw Maria van Kleofas gehuwd had (zie stamboom en fasc. 9, nr. 209).

Levi had een gevoel van vermorzeling ondergaan en hij beterde zich; hij was in de familie veracht; ik zag Joannes zeer krachtig voor die mensen preken, vele van hen afwijzen en anderen dopen.

Ik zag ook in deze dagen de zonen van de drie weduwen, die onder elkaar en ook door geboorte en aanhuwing met de H. Familie vermaagschap waren, tot de doop van Joannes komen. Men verweet hun later, in de tijd na Jezus, hun fierheid op die verwantschap, maar het was toch de waarheid.

De drie weduwen en hun zonen.

273.

K.E. spreekt van al die personen als kende zij ze beter dan haar eigen nog levende verwanten.

Deze drie weduwen woonden vroeger te Nazareth en in de streek van de Tabor, en zij trokken, deels reeds in Jezus' jeugdijaren, toen hun zonen in de Visserij een positie kregen, deels later, naar ik meen, met Maria naar Kafarnaüm, want ik zag nog ene van hen zo bitter wenen, omdat haar vijfjarig zoontje, Simonke, gestorven was; zij behoorden tot de eerste volgelingen van de Heer en bleven bestendig vriendinnen van de H. Maagd; zij waren zeer goed en vroom; zij hadden elkander zo lief en hielpen elkaar er door (zie fasc. 9, nr. 214, voetnoot 16).

Deze drie weduwen waren zusterdochters van Elisabets moeder. (Beter ware gezegd: achternichten, althans ene daarvan, nl. Sobe, zie stamboom).

Zij waren met de eerste vrouw van Alfeüs, de man van Maria van Kleofas, verwant geweest, doch, of zij dit door zichzelf of door hun mannen geweest waren, weet ik niet.

Twee van deze weduwen waren gezusters; de ene, met name Mara, was de moeder van Natanael, de bruidegom van Kana, die als leerling een naam had Amandor (Amator) en aan wie *de twaalfjarige Jezus, na zijn terugkeer van de tempel, op een feest in Anna's huis, iets voorzegde en ook dat Hij op zijn bruiloft zou zijn* (fasc. 7, nr. 201).

- Één van die weduwen zal K. later Seba noemen (Sobe), en haar zoon Kolaja was een leerling.
- Een tweede heette Lea; de zoon van een dezer noemt K. eenmaal Eustachius; doch de namen schijnen wel eens verwisseld te zijn.

Zij hadden verscheidene, zo ik meen, drie zonen, die speelmakkers van Jezus geweest waren en daarna vissers geworden zijn; uiteindelijk werden zij leerlingen.

Soldaten, gezanten, dopelingen bij Joannes.

274.

4-19 juli. –

Te Dotain, waar Jezus eens razende bezetenen gestild heeft, woonden sedert de Babylonische gevangenschap heidenen en Joden gemengd. De heidenen hadden op een heuvel in de buurt hun afgodsbeelden en een offerplaats.

De Joden nu, opgehitst door het gerucht van de nabijheid van de Messias, die uit Galilea moest komen, wilden de heidenen niet langer in hun nabijheid dulden. Dit gerucht had zich daar, zowel door de reis van Joannes door dit gewest, als door zijn dopelingen verspreid.

Een naburige vorst van Sidon had soldaten ter bescherming van de afgodendienaars gestuurd en ook Herodes wilde er nu soldaten heen sturen, om onder de stedelingen de rust te herstellen.

Die soldaten waren bijeengeraapt gespuis; ik zag ze te Kallirrhöë bij Herodes; zij stelden hem in kennis van hun plan, zich eerst door Joannes te laten dopen; doch dit was diplomatie; het was een list om daardoor meer gezag op de mensen te hebben.

Herodes antwoordde hun dat dit niet strikt vereist was; daar Joannes geen wonderen deed, hoefde men ook zijn zending niet te erkennen; zij mochten overigens raad te Jeruzalem gaan inwinnen. Ook zag ik hen inderdaad hierna te Jeruzalem; zij wendden zich tot drie verschillende raden om inlichtingen, waaruit ik kon opmaken dat het de raden van drie partijen (richtingen of gezindheden) waren. Dit geschiedde in het gerechtshof, waar Petrus later de Heer verloochende; er zaten daar vele rechters (juist in zitting vergaderd) en er was veel volk. De priesters antwoordden hun spottend en hooghartig, dat zij dit doen of laten konden, dat zulks volkomen eender was.

Ik zag dan ongeveer dertig van die mannen bij Joannes, maar deze stuurde hun heftige verwijten toe; hij doorzag hen en verweet hun dat het hun er niet om te doen was hun leven te beteren. Daarom doopte hij maar enkelen van hen, in wie hij nog enige goede grond zag, nadat hij hen over hun huichelarij scherp had berispt.

Bij Joannes te Ennon komen nu vele mensen bijeen; Joannes doopt nu niet gedurende verscheidene dagen, maar hij preekt onvermoeid en streng. Grote menigten van Joden, heidenen en Samaritanen lagen, van elkander gescheiden, op de heuvelen en schansen, en onder afdaken, deels in de schaduw, deels onbeschuut onder de blote hemel rondom het leergestoelte van Joannes, naar wie zij allen luisterden; zo lagen er bij honderden rond hem om zijn woord te horen en de doop te ontvangen, om dan weer weg te trekken.

Eenmaal zag ik vooral vele heidenen, ook mensen uit Arabië en van nog dieper uit het Oosten; zij leidden grote ezels en schapen men zich mee; zij hebben verwanten hier in het land; zij kwamen naar hier of waren hier op doortocht en kwamen zo tot Joannes.

275.

In deze tijd hield het Sanhedrin te Jeruzalem een grote beraadslaging over Joannes.

Door drie rechtbanken werden 9 mannen tot hem gezonden.

Annas zond

- Jozef van Arimatea,
- de oudste zoon van Simeon en
- een priester, die met de keuring en het toezicht van de offerdieren belast was.

Ook uit de hogeraad werden 3 leden gezonden, benevens 3 gewone burgers.

Zij moesten door uitvraging te weten trachten te komen wie Joannes was, en hem bevelen zich te Jeruzalem te vertonen. Was zijn zending rechtmatig en wettig, dan moest hij zich eerst in de tempel aanmelden. Zij namen ook grote aanstoot aan zijn ongemane kleding en ook aan het feit dat hij Joden doopte, daar men slechts (bekeerde) heidenen placht te dopen (zie nr. 661).

Enigen geloofden dat hij Elias was die van de overzijde van de Jordaan was teruggekeerd (cfr. Joa. 1, 21).

Andreas en Joannes de evangelist zijn bij de Doper. Ook zijn nu de meeste toekomstige apostelen en vele leerlingen bij Joannes gekomen. Petrus echter, die al gedoopt was, was hier niet. Ook was hier nog niet gekomen Judas de verrader, die nochtans in het gewest van Betsaida reeds bij de vissers geweest is en daar inlichtingen over Jezus en Joannes ingewonnen heeft.

Toen de afgezanten uit Jeruzalem bij Joannes aankwamen, had hij sedert drie dagen het dopen gestaakt, maar nu was hij even weer begonnen. De afgevaardigden wilden dat hij kwam onderhandelen, doch hij antwoordde: “Zodra ik klaar ben.”

Hij heeft hun een kranig en kort bescheid gegeven; zij legden hem te laste dat hij eigenmachtig te werk ging, dat hij zich eerst te Jeruzalem aangeboden moest hebben (om de nodige volmacht te krijgen) en dat hij niet aldus gelijk een woesteling gekleed moest zijn. Toen de gezanten zich terugtrokken, bleven Jozef van Arimatea en de zoon van Simeon bij Joannes en ontvingen van hem de doop. Vele mensen die hier gekomen waren, had Joannes niet willen dopen; dezen wendden zich nu tot het gezantschap en beschuldigden hem van partijdigheid.

De latere apostelen keren naar hun gewesten terug, waar zij veel over Joannes vertellen, maar worden ondertussen aandachtiger op Jezus. Door Joannes' leer immers krijgen zij een voorgevoel nopens Hem, (dat Hij Degene zou kunnen zijn, die door Joannes aangekondigd wordt).

Op zijn terugweg naar Jeruzalem ontmoette Jozef van Arimatea Obed, een bloedverwant van Serafia (Veronika), die een dienaar in de tempel is; hij vertelde aan deze, op zijn verzoek, veel over Joannes. Obed laat zich nu ook door Joannes dopen. Als tempeldienaar bleef hij een geheime leerling van Jezus tot hij later (openlijk) tot Jezus kwam.

Doop van zieken. – Joannes naar Jericho.

276.

19 juli (fasc. 9, nr. 210). –

Niettegenstaande grote hitte en afgematheid, glimlachte de vertellende heden hartelijker dan naar gewoonte. Naar de reden hiervan gevraagd, antwoordde zij:

Ik zag Joannes over de Jordaan gaan om zieken te dopen (kwam dus op de westoever). Ik dacht: hij moet het ook zo warm hebben als ik; hij had slechts zijn doek om zijn middellijf geslagen en de mantel over zijn schouders hangen. Aan zijn ene zijde droeg hij een zak vol doopwater en aan de andere zijde zijn doopschaal.

Op de oever van de Jordaan tegenover Joannes' doopplaats heeft men vele zieken op draagbedden en op een soort van kruiwagens aangebracht; zij konden niet op het balkenvlot overgezet worden en lieten hem uitnodigen om zelf tot hen te komen.

Hij kwam met een paar leerlingen; hij bereidde een mooie vijver, die door een wal gescheiden was van de Jordaan; hij deed dit zelf, want hij had altijd een spade bij zich; hij voorzag de vijver van een kanaal dat gesloten kon worden en hierdoor liet hij er water in; dan goot hij uit een lederen zak nog van het meegebrachte doopwater er bij. Na vooraf de zieken onderricht te hebben, doopte hij hen, terwijl hij water uit een schaal over hun hoofd goot; hiervoor had men ze op de rand van de put gezet.

Ik zag dat Joannes, nadat hij de zieken aan de overzijde (d.i. aan de andere zijde dan Ennon) gedoopt had, weer aan de oostkant van de Jordaan naar Ennon trok.

Terwijl hij in deze dagen in zijn hut eens te sluimeren lag, zag ik een engel op hem toetreden; deze zei hem dat hij op de andere zijde van de Jordaan bij Jericho moest gaan, omdat HIJ die komen moest, naderde; hij moest Hem verkondigen en voor Hem getuigen.

Hierop zag ik Joannes en zijn leerlingen de tenthutten op de doopplaats te Ennon afbreken en enige uren op de oostzijde van de Jordaan afwaarts gaan. Nadat zij dan door een dorp gekomen waren (nl. Betabara), zag ik hen naar de westkant van de Jordaan overvaren en hier weer een eindver opwaarts trekken (en aan de tweede doopplaats aankomen).

Er waren daar badplaatsen, witte als gemetselde vijvers; ze hadden een kanaal uit de Jordaan, dat geopend en gesloten kon

worden; de Jordaan had hier geen eilanden⁸¹. Ik zie duidelijk dat de denkwijze van de mensen van toen niet verschilt van die der mensen uit onze tijd.

⁸¹ Geen eilanden. – De Jordaan is op die plaats ook niet breed; hij heeft daar een wad en overzetplaats. Meerdere voornamelijk gebeurtenissen hebben er in het Oude Testament plaats gehad. Elias en Elizeüs gingen daar droogvoets door de stroom; de stroom hield op te vloeien bij de intocht der Israëlieten in het H. Land.

Belangrijke plaatsaanduidingen. – Tegenover Qasr Jehoad ligt, 50 stappen ten oosten van de stroom, een kanaal van 4 m breed; het scheidt zich hogerop van de Jordaan af en na 500 m verenigt het er zich weer mee, tegenover het genoemde Qasr Jehoad. Dit kanaal vormt zodoende, wanneer er water doorvloeit, een klein eiland; dit heeft plaats bij hoog water in de lente; de rest van het jaar (soms ook het jaar door) staat het kanaal droog en bestaat er geen eiland. Even meer zuidelijk herhaalt zich hetzelfde geval. Tussen de twee eilandjes mondt de beek Karrar in de Jordaan uit.

Op de zuidpunt van het noordelijkste eiland, waar het kanaal zich weer met de stroom verenigt; wijst een ernstige, tot de 3^e eeuw teruggaande traditie de plaats aan van Jezus' doopsel. Resten van een kerk en bijgebouwen zijn op die plaats nog niet geheel verdwenen. Op de beide oevers van het kanaal ziet men ruïnes en resten van gemetselde bogen, die het kanaal overspanden en de gebouwen ondersteunden. Deze aan Jezus' doopsel toegewijde kerk werd gebouwd einde 5^e eeuw door keizer Anastasius (491-518). De plek zal wel op, of heel dichtbij de plaats zijn, die K. als de doopplaats en -vijver van Jezus aanduidt. Zij wijst die vijver aan op een klein eilandje dat miraculeus oprees en dus wel te onderscheiden is van het natuur-eiland dat door stroom en kanaal gevormd wordt; het komt weldra ter sprake. Is het natuur-eiland door het drooglopen van het kanaal verdwenen, dan ligt de plek van Jezus' doopsel op de oostoever van de Jordaan.

Betania en Betabara. -

Kostbaar zijn K.'s gegevens over Betania en Betabara; ze lossen een evangelische moeilijkheid op. Wij lezen bij Joannes: "Dit is geschied in Betania, waar Joannes dopend was." (1, 28).

Een deel der oude handschriften hebben in plaats van Betania 'Betabara'. Is dat nu dezelfde, of zijn het twee verschillende plaatsen?

Niemand is er die het met zekerheid kan beantwoorden, of de juiste ligging aanduiden.

-
- De zienster bepaalt: **Betania** is een onopvallend gehucht van enkele hutten (van schippers), gelegen op de oever zelf van de Jordaan, dicht bij het water. Steeds liggen daar een paar boten en balkenvlotten. (Betania betekent: boothuis).
 - **Betabara** ligt verderaf van de stroom, bij het water (met welk woord K. vaak een beek aanduidt), maar van de overzetplaats of Betania is Betabara zichtbaar, nl. door de kleine vallei Karrar, waardoor men aan haar einde, 2 km ver, klaar de heuvel Elias ziet oprijzen.

Ook laat K. Jezus eens van zijn herberg te Betabara naar de Jordaan gaan. Het is begrijpelijk dat van Betania absoluut niets overblijft.

Een km ten oosten van de Jordaan ziet men in de vallei Karrar bij een groep bomen een ruïne met name Sapsas (van Safsafa = weide); het zijn resten van het (volgens K.) uitgebreid en verspreid liggende Betabara.

Dit kon zich 1 km ver verlengen tot de zogenaamde heuvel van Elias, nog 1 km verder. (Men stelt zich voor dat hij daar op zijn wagen van vuur zijn hemelvaart begon).

Aan de voet van de heuvel ontspringen 9 karige bronnen, die het beekje vormen, dat door de vallei naar de Jordaan vloeit. Op de helling van de heuvel en verder westwaarts door het afdalende dal tot Sapsas werden even onder het zand de resten van een groot aantal huizen teruggevonden, bij de heuvel ook keramiek en een 5-tal rotsgraven uit de tijd van Christus (zie hierover: 'Die heiligen Stätten' van Kl. Kopp, blz. 161-165). Hier was Betabara gelegen.

De puntlijn op het kaartje verbeeldt de weg van Joannes van zijn eerste doopplaats bij Ennon naar zijn tweede bij Jericho.

Uit het noorden komend gaat hij door het verspreide dorp Betabara, zet zich bij Betania over de Jordaan bij de zuidpunt van het noordelijkste eilandje, en gaat weer een weinig opwaarts naar het noordwesten.

Daar komt hij bij 'witte, gemetselde vijvers', die hem voor zijn doopwerk geschikt leken.

Op ons kaartje duiden drie puntjes in een vierkantje die plaats aan. Waarschijnlijk is de kleine ruïne op die plaats nog een overblijfsel er van.

Ter ere van Joannes en tot gedachtenis aan zijn doopwerk op die plaats bouwden de monniken in de 4^e eeuw er een klooster.

Op de doopplaats zelf konden zij het niet bouwen wegens mogelijke overstromingen van de Jordaan in de lente; zij plaatsten het daarom op de

eerste oeverhoogten, bijna 50 m hoger dan de bodem van de Jordaanvallei. Ook is het nog gebouwd op grondbogen tegen verzakking.

Het werd door de christenen klooster van Sint-Jan, Deir Mar Hanna, door de Grieken klooster van de Voorloper, Prodromos en heden nog door de inlandse Arabieren burcht van de Joden, joodse burcht, Qasr Jehoad genoemd.

Veiligheidshalve waren de kloosters zo gebouwd dat ze er uitzagen als een burcht. Over zijn geschiedenis zeggen wij alleen het volgende; het werd hersteld door de kruisvaarders.

Nadat het in de 19e eeuw lang verlaten had gelegen, vestigde V. Guérin door zijn onderzoek in 1863 en later door zijn geschriften, er de aandacht op. In 1882 begonnen de Grieken met de wederopbouw.

Aanzienlijke schade door een aardbeving in 1927 aangericht, moest tot in 1954 wachten op volledige herstelling.

Tussen de doopplaats van Joannes (3 punten in een vierkantje) en de Jordaan ziet men op ons kaartje een vierkantje of blokje; het duidt een plaats aan tegenover de traditionele doopplaats van Jezus in de Jordaan.

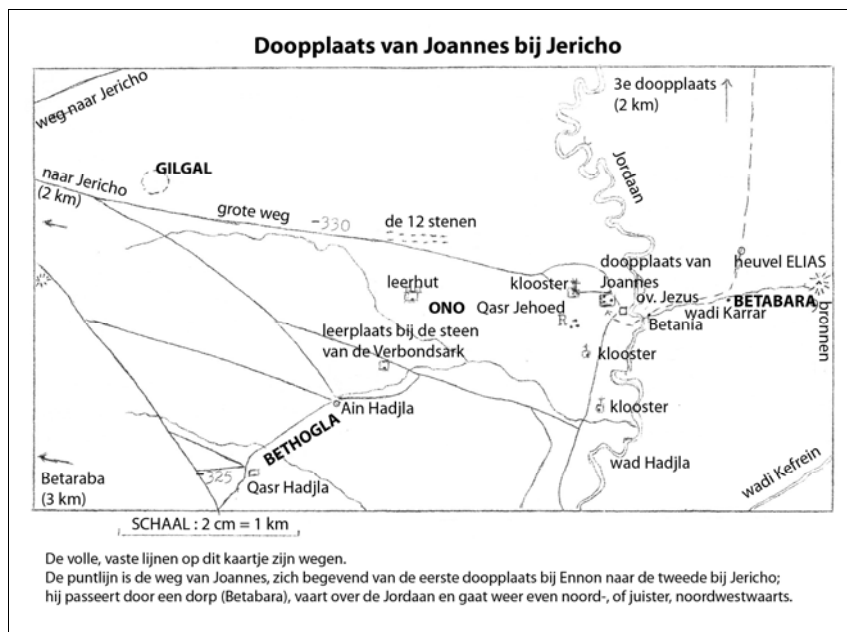
Daar heeft de Custodie van het heilig Land in juli 1935 een openlucht-heiligdom ter ere van Jezus' doopsel opgericht en ingewijd; het is een confessio: een altaar onder een groot baldakijn in rococo-stijl; het natuurdecor is bevallig en stemmig; de atmosfeer hangt vol godsvrucht.

Onder zijn mis ziet de priester hoe de baren van de stroom onophoudelijk door de volgende voortgestuwd worden; **hij beschouwt met ontroering de vredige plaats waarboven de hemel zich opende, de stem van de Vader weerklonk, de H. Geest neerdaalde in de gedaante van een duif op de gedoopte Heiland en Deze eer en glorie ontving van zijn Vader, die voor allen hoorbaar en verstaanbaar sprak: "Deze is mijn welbeminde Zoon, in Wie Ik mijn behagen vind."**

We vestigen nog de aandacht op de plaats van de steen der Verbondsark. In die omgeving heeft het nu totaal verdwenen klooster van St. Gerasimus gestaan (cfr. Guide, blz. 383), wellicht daar gebouwd ter herinnering aan de grote gebeurtenis uit het Oud Testament.

Na hun doortocht door de Jordaan hebben, volgens onze zienster, de Israëlieten de Verbondsark hier voor het eerst neergezet.

Ook zullen wij Joannes de Doper op deze plaats straks met zijn volk een driedaags feest zien vieren.

Tweede doopplaats – het fameuze gezantschap uit Jeruzalem (Joa. 1, 19-28). – zieken en heidenen laten zich dopen.

277.

25 juli tot 14 augustus (fasc. 9, nrs. 212-214). –

In de namiddag van 25 juli was K. nauwelijks ingesluimerd, of zij zegde in haar gewestspraak met de eenvoud van een kind:

“Nu will ik to Johannes gon, to de Mann am Jordan, do is beter as hie bi min Süster”, enz. (Bemerk hoe haar dialect meer op ons Vlaams gelijkt dan op het Hoogduits.)

Zij vervolgde: “De doopplaats is tussen Jericho en Bethogla aan de Jordaan.” (Voor ‘tussen’ zie VOORREDE, nr. 6).

Joannes spreekt over de nabijheid van de Messias; er zijn een honderdtal mensen bij hem, leerlingen en vele heidenen; deels

arbeiden zij aan de inrichting van de plaats en aan de oprichting van de hut, deels luisteren zij naar Joannes' redevoering over de nabijheid van de Messias.

Men heeft het (nl. Joa. 1, 28) mis verstaan, wanneer men meent dat de Voorloper doopt bij Betabara, dat over de Jordaan ligt, want de woorden 'hij doopt bij Betabara over de Jordaan' zijn zo te verstaan: hij doopt tegenover Betabara, een weinig stroomopwaarts (iets meer noordelijk), een paar uren van Jericho en Bethogla.

Deze tweede doopplaats ligt aan de westzijde van de Jordaan, maar Betabara een weinig meer stroomafwaarts of zuidelijker, ten oosten van de Jordaan.

Jeruzalem ligt ongeveer 5 mijlen (6 à 7 uren) van hier.

De rechte weg (= de klimweg van Jericho) loopt (van Jeruzalem uit) over Betanië en door een woestijn en voorbij een herberg, die evenwel iets buiten de weg ligt.

(Khan el-Hatroer, ongeveer halverwege ligt aan de weg; khan el-Ahmar, een uur ten zuidwesten van de voorgaande, ligt buiten de meest gebruikte verbindingsweg).

Het gewest tussen Jericho en Bethogla is zeer aangenaam.

De Jordaan heeft schoon water (vergeleken bij dat van de Nijl), maar men moet het laten bezinken, dan wordt het zo helder.

Op menige plaats is het ook welriekend, want de oevers staan vol bloeiende bosschage⁸², bomen en reusachtige struiken en de bloesems vallen er in. Menigmaal is de stroom ondiep en geslonken, zodat men er schier tot op de bedding door kan zien; dan zie ik ook in de oevers diepe hopen die in de rots uitgehold zijn. Ik ben zo gaarne in het heilig land, maar ik weet nooit hoe het daar met de tijd is. Wanneer het hier bij ons winter is, bloeit daar reeds alles, en in onze zomer bloeit daar reeds de tweede oogst. Ook komt er een tijd dat het er zeer nevelig is en veel regent (zie fasc. 2, nr. 60, voetnoot 128).

⁸² Aantal bosjes struiken bij elkaar; struikachtig gewas.

Er zijn bergen in het land, waar het boven vinnig koud is, terwijl naar een andere kant toe, alles groen en vol zon is (fasc. 1, nr. 18).

De berg van Jezus' vasten (zie nr. 335) is slechts 4 uren van Joannes' eerste spelonk. Deze berg is zeer wild en hoog (348 m boven Jericho) en er zijn zulke diepe hollen in de rotswanden (en ravijnen er tussen), dat ik altijd schrik heb om er in te kijken.

De tweede wildernis, waar Joannes was, heeft vier mijlen in de omtrek. Toen hij de vijver maakte, verfraaide hij ook zijn spelonk, die ruim was.

Ik zag Joannes' leerlingen nu nog vele voorwerpen van de doopplaats bij Ennon naar hier overbrengen en de hele inrichting vervolmaken; ook zieken op bedden werden aangebracht.

Op deze plaats van de Jordaan hadden vele gebeurtenissen uit het Oud Testament plaats. Elias heeft hier de Jordaan met zijn mantel verdeeld en is er overgegaan met Elizeüs en deze heeft bij zijn terugkeer hetzelfde gedaan. Elizeüs heeft hier ook gerust. Vooral zijn hier de kinderen van Israël de Jordaan overgetrokken (zie 2 Kon. 2 en Jos. 3 en 4).

278.

Te Jeruzalem vaardigen zij nu mannen van de tempel, Farizeeën en Sadduceeën, tot Joannes af, want hij is over de Jordaan (over: ten aanzien van Ennon) en enige mijlen nader bij Jeruzalem dan vroeger. Hij heeft van de engel hun komst vernomen en hij zal vóór hen getuigenis van Jezus geven.

Reeds gisterenavond zijn 6 gezanten van Jeruzalem naar de Jordaan gekomen; zij zonden een loopbode vooruit en lieten Joannes in een naburig dorp tot zich roepen; doch hij stoorde zich niet aan hen en hij ging door met dopen; hij liet hun door de looper antwoorden dat, indien zij een onderhandeling begeerden, zijzelf tot hem konden komen. Zij kwamen nu zelf, maar Joannes liet zich ook nu aan hen niet gelegen liggen, maar leerde en doopte voort; zij aanhoorden zijn lering en verwijderden zich dan weer.

Nadat hij geëindigd had, ontbood hij hen onder een afdak of soort tent die de leerlingen opgericht hadden.

Hier bezocht hen Joannes, vergezeld van talrijke leerlingen en mensen en ze stelden hem een menigte vragen, of hij dit of dat, deze of gene was en ik hoorde hem telkens ontkennend antwoorden (zie Joa. 1, 19-28).

Zij vroegen hem ook wie Degene dan was van wie men nu zoveel sprak. “Er zijn toch, zegden zij, oude profetieën, en nu loopt het gerucht onder het volk dat de Messias gekomen is.”

Joannes antwoordde hun dat er iemand onder hen opgestaan was, die zij niet erkenden; dat hijzelf Hem nooit gezien had, doch nog vóór zijn geboorte had hij het bevel van Hem ontvangen zijn wegen te bereiden en Hem te dopen (cfr. Lk. 1, 41. 14); zij moesten op een bepaalde tijd, ik vermoed over drie weken (nog bijna 2 maanden) terugkeren; dan zou Hij zich hier komen laten dopen; hij sprak nog zeer streng en hij verweet hun dat zij niet gekomen waren om zich te laten dopen, maar om hem te bespieden en uit te horen.

Hierop antwoordden zij hem dat ze nu wisten wie hij was: een huichelaar in ruwe kleding, die doopte zonder volmacht. Na deze en andere beschuldigingen trokken zij zich terug en reisden af. (Dit is het getuigenis van de Doper, waarvan wij het verhaal vinden bij Joa. 1, 19-27; boven zijn besproken de woorden waarmee Joannes het verhaal besluit: “Dit had plaats in Betanië, enz.”

Spoedig daarop kwamen er andere gezanten van het Sanhedrin en wel ten getale van twintig; zij waren uit alle standen, ook priesters met mutsen, brede gordels en lange stroken, die als manipels van de arm neerhingen en aan het benedeneinde ruig en behaard waren als pelswerk. Zij zegden hem zeer dringend dat zij kwamen met volmacht vanwege het voltallige Sanhedrin en dat hij er vóór moest verschijnen om zich te rechtvaardigen over zijn beroep en zending. Het was, beweerden zij, een bewijs dat hij

zonder opdracht handelde, dat hij niet gehoorzamen wilde aan het Sanhedrin. Ik hoorde duidelijk dat Joannes hun verklaarde dat zij moesten wachten en dat binnenkort Degene die hem gezonden en hem volmacht gegeven had, tot hem zou komen.

Hij duidde Jezus ondubbelzinnig aan en zegde dat Hij te Bethlehem geboren en te Nazareth opgevoed was, de wijk had moeten nemen naar Egypte, enz. Nochtans had hij Hem nooit gezien (cfr. Joa. 1, 31).

Zij brachten tegen hem in dat hij betrekkingen onderhield met Die, van wie hij sprak, en dat zij elkander boden toezonden. Maar Joannes antwoordde dat hij de boden, die zij naar elkander zonden, aan hun blinde ogen niet kon tonen, dat zij voor hen niet zichtbaar waren. Ik zag dat de gezanten hem erg ontevreden verlieten.

279.

Uit alle gewesten komen talrijke groepen heidenen en Joden. Ook zendt Herodes zeer dikwijls waarnemers om Joannes uit te horen en hem dan te berichten wat hij gezegd en geleerd heeft.

Bij de doopplaats is nu ook alles veel sierlijker ingericht; Joannes heeft met zijn leerlingen een grote tent opgericht, waarin de zieken en afgematten gelaafd en ook onderricht worden; zij zingen ook liederen; ik hoorde hen een psalm zingen van de doortocht van de kinderen van Israël door de Rode Zee. (Wellicht ps. 114 of de triomfzang van de Israëlieten na die doortocht uit Exodus 15).

Langzamerhand wordt het daar een kleine stad van hutten en tenten; ze zijn deels met vellen, deels met waterbiezen gedekt. Er legerd daar nu een grote karavaan van vreemdelingen van diep uit het binnenland, waar de H. Driekoningen wonen (d.i. waar ze zich gevestigd hadden na hun terugkeer van Bethlehem, 25 uren ten westnoordwesten van Babylon). Ze hebben vele kamelen, ezels en schone flinke paardjes bij zich (fasc. 5, nr. 134, voetnoot 301). Aldus trekken zij altijd naar Egypte; zij hebben zich allen

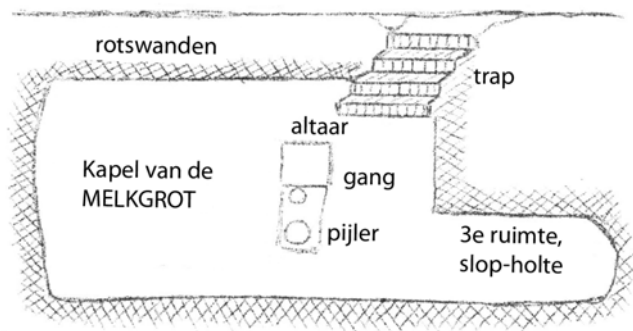
rondom Joannes' doopplaats gelegerd, aanhoren zijn toespraken over de Messias en ontvangen de doop. Van hier zullen zij dan in groepen naar Bethlehem trekken. Niet ver van de geboortegrot, naar het herdersveld toe, was een bron van Abraham; hij had met Sara in dat gewest gewoond en in een ziekte een hevige begeerte naar een teug water uit die bron gehad, en toen het hem in een waterzak aangebracht werd, overwon hij zichzelf ter liefde Gods en ontzegde zich de drank. Ter beloning was hij aanstonds genezen⁸³.

Het wonder van het ontstaan dezer bron ben ik vergeten. Wegens haar grote diepte was het lastig er water uit op te halen. Er staat in de nabijheid een grote boom en daar ligt ook de

⁸³ Verlangen naar een teug water. – Een gelijk geval wordt van David verteld in II Sam. 23, 15-16. Om zijn verlangen naar een dronk water uit de bron bij de poort van Bethlehem te voldoen, wisten drie van zijn helden, spijs de Filistijnse bezetting van de stad bij die bron te geraken, er water uit te scheppen en het hem te brengen. David weigerde het te drinken, goot het uit (tot een offer) voor Jahwe en wel omdat zijn manschappen het hadden gehaald met gevaar van hun leven.

Is dit een tweede analogoog geval of is hier een verwarring in het spel? De zienster vertelt het nochtans op haar eigen manier met aanzienlijke verschillen en in elk geval kunnen wij er uit afleiden, dat het water van die bron of vijver voor kostbaar en heilzaam gehouden werd; zoals K. zegt in fasc. 4, nr. 116.

Weg langs het baziliekkomplex naar Beit Sahoer, herdersdorp.

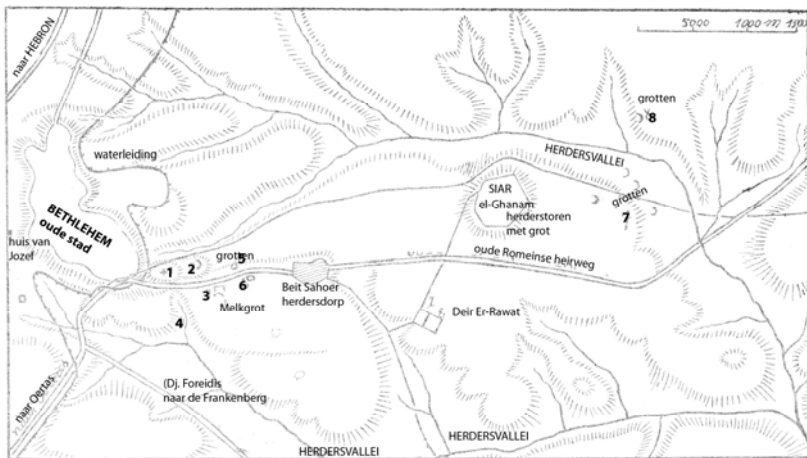

spelonk waarin Maraha, Abrahams voedster, begraven ligt. Abraham voerde haar nog op haar hoge leeftijd met zich op een kameel mee. Hier is het een bedevaartplaats voor godvruchtige Joden, zoals de Karmel en Horeb. De H. Driekoningen hebben hier eveneens gebeden⁸⁴ en gekampeerd.

Galileeërs waren er nog niet veel naar Joannes gekomen, behalve de latere leerlingen van Jezus; er kwamen er meer uit de omstreken van Hebron; ook zeer vele heidenen.

Daarom vermaant Jezus op zijn prediktocht door Galilea zijn toehoorders zo dringend om de doop van Joannes te gaan ontvangen. (zie b.v. fasc. 9, nr. 218, 25 augustus).

⁸⁴ De bijzonderheden die K. hier geeft over de grot van Maraha hebben wij reeds leren kennen in haar beschrijving van die grot, fasc. 4, nr. 116. Men kan ook de ligging der plaatsen nazien op het kaartje van Bethlehem, fasc. 5, nr. 117.

BETHLEHEM en omgeving.

Van links naar rechts: Allereerst het huis van Jozef; dan Bethlehem met de oude stad in het centrum.

Vervolgens

1 = basiliek met als crypte de geboortegrot.

2 = grotten in de O-kant van de heuvel, waarin de essenvrouwen leefden (nr. 75).

3 = melkgrot.

4 = vallei en beek, waarin Jezus zijn waterzak ging vullen.

5 = kloostertje van Franciscanessen, missionarissen van Maria.

6 = kerkje van de H. Jozef.

Verder naar 't O. het herdersdorp Beit Sahoer.

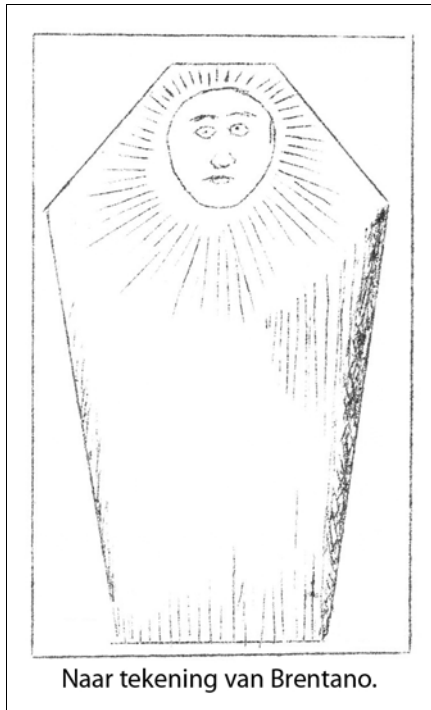
Nog eens zo ver de herderstoren (Migdal Eder, Gen. 35, 25).

Overal rondom herdersvalleien (nr. 119, enz.).

Joannes' leerplaats. – Herodes daar bij hem. – Driedaags feest.

280.

Zo wat een klein uur van de vijver, waar Joannes placht te dopen, was zijn LEER-plaats. Deze plaats was voor de Joden een heilige herinneringsplaats (cfr. fasc. 9, nr. 212n voetnoot 12); ze was met muren omgeven als een binnenhof; binnen stonden hutten tegen de ringmuren en ze waren met biezen gedekt. In het midden lag een steen van deze vorm.

Deze steen lag op de plaats waar de kinderen van Israël, na door de Jordaan getrokken te zijn, de Verbondsark het eerst neergezet en een dankfeest gehouden hadden. Boven die steen had Joannes zijn leerhut opgericht: een grote tent met wanden van vlechtwerk

en een dak van biezen. Aan de voet van die steen was de leerstoel van Joannes; hier leraarde hij voor al zijn leerlingen, toen Herodes aankwam, doch hij onderbrak daarom zijn leerrede niet.

De vrouw van de nog levende broer van Herodes (Antipas) had eens met haar dochter Salome Jeruzalem bezocht. Bij deze gelegenheid had Herodes daar een samenkomst met haar gehad en hij had de boze begeerte opgevat om met haar in het huwelijk te treden; hij had bij het Sanhedrin een petitie ingediend om toestemming daartoe te bekomen, doch men had zijn verzoek afgewezen; zo was hij met het Sanhedrin in geschil gekomen; hij vreesde de openbare mening en hij wilde het volk door een voor hem gunstige uitspraak van Joannes aan zijn zijde hebben; hij meende dat Joannes goedstaanshalve, om zijn gunst en bescherming te winnen, nu gewis zijn goedkeuring aan zijn misstap zou hechten.

Ik zag Herodes met Salome, de dochter van Herodias en haar kamervrouwen en een dertigtal hovelingen, die een hele stoet vormden, naar de Jordaan trekken; hij en de vrouwen zaten op een wagen; hij had een bode naar Joannes vooruit gezonden. Maar Joannes wilde niet dat hij de doopplaats betrad, als een man die met zijn bijzit, hofdames en lichtzinnig gevolg zijn heilig werk zou verontreinigen. Daarom hield hij op met dopen en begaf hij zich met zijn leerlingen naar de leerplaats en preekte daar zeer kordaat over de zaak, waaromtrent Herodes zijn mening en goedkeuring verlangde (en vervolgens ook over de Messias). Hij zei dat hij Hem nu moest verwachten, Hem die na hem zou komen; hijzelf zou hier niet lang meer dopen, maar wijken voor Degene, wiens Voorloper hij was.

Hij sprak zó tegen Herodes dat deze wel bemerkte dat Joannes hem doorzag en zijn bedoeling kende. Nochtans zag hij van zijn voornemen niet af en liet Joannes een grote rol overreiken, waarop zijn petitie geschreven stond; ze werd vóór Joannes neergelegd, want deze wilde ze niet vastnemen om zijn hand, waarmee hij doopte, niet te verontreinigen.

Hierop zag ik Herodes met zijn gevolg de plaats zeer verbitterd verlaten. Hij woonde toen nog op (of nabij) de badplaats Kallirroë, enige uren van Joannes' tweede doopplaats. Hij had enigen uit zijn gevolg met het verzoekschrift daar gelaten, om druk op Joannes uit te oefenen en hem te overhalen er zijn goedkeuring aan te verlenen, doch het was tevergeefs. Joannes keerde naar zijn doopplaats terug; de vrouwen waren prachtig, maar tamelijk eerbaar gekleed. Magdalena was in haar opschik meer fantastisch, buitensporiger en grilliger.

281.

Er is nu een driedaags feest bij de steen van de Verbondsark, waar de leertent van Joannes staat; ik weet niet meer duidelijk of men de doortocht van de Israëlieten door de Jordaan of een andere gebeurtenis herdenkt.

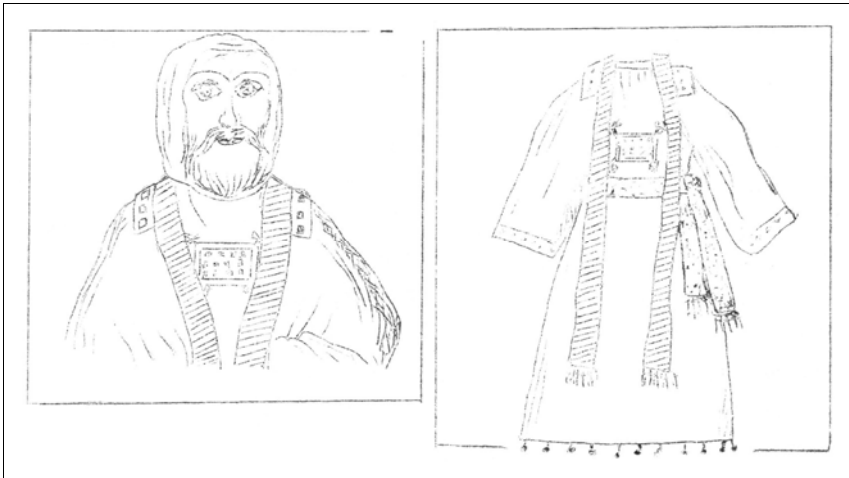
De leerlingen van Joannes versieren de plaats met boompjes, kransen en bloemen. Petrus, Andreas, Filippus, Jakobus de Mindere, Simon en Taddeüs, met vele andere toekomstige leerlingen van Jezus werken daaraan mee. Die plaats was voor godvruchtige Joden zeer heilig; ze begon echter in het algemeen wat in vergetelheid en verval te geraken, maar door toedoen van Joannes was ze weer meer in aanzien gekomen.

Ik zag Joannes en enige van zijn leerlingen in priesterklederen.

- De Doper had boven een grauw onderkleed een wit, lang en wijd kleed aan; dit was met een kledingstuk als een soort sjerp, die geel en wit geperkt was, om het lichaam gegord. Aan het neervallend einde hingen franjes.
- Op de beide schouders droeg hij 2 edelgesteenten, lang en gebogen, waarop de 12 namen van de 12 stammen Israëls gegraveerd waren, 6 op elke steen.
- Op de borst droeg hij een vierhoekig, geel en wit borstschild, bij de 4 hoeken met gouden kettinkjes vastgemaakt (aan het kleed).

- Ook op dit schild waren op 12 verschillende edelstenen de namen van de 12 stammen ingesneden.
- Over zijn schouders hing een lange doek of stola, gelijk een handdoek neer, geel en wit geruit, ook met franjes aan de einden.
- Van onder hingen aan het kleeed gele en witte zijden vruchtknoten; zijn hoofd was bloot, maar onder zijn klederen had hij om de hals een smalle baan van stoffe of doek, die hij als een kap op het hoofd kon trekken en die dan met een spits tot beneden het voorhoofd (bijna tot tussen de ogen) kwam. (Men ziet dat dit plechtgewaad tot op weinig na een nabootsing is van het feestornaat van de hogepriester te Jeruzalem).

Hieronder een voorstelling ervan volgens Brentano, die ze wellicht ter goedkeuring aan de zienster zal voorgelegd hebben.

Vóór de steen van de Verbondsark stond een klein altaar, niet volkomen vierkantig en in het midden uitgehold en van een rooster voorzien. Beneden was een opening voor de asse en aan elk van de 4 zijden een holle buis, gelijk hoornen.

Er waren daar verscheidene leerlingen in witte klederen met brede gordels, zoals de Apostelen bij hun eerste godsdienstplechtigheden gekleed waren; zij waren assistenten bij een soort offerande; er werd gewierookt. Joannes zelf verbrandde op een draagbaar reukaltaar verscheidene reukkruiden en -wortelen, en, zo ik meen, ook koornaren. Alles was met slingerkransen, bloemen en groen versierd; er waren ontelbaar veel dopelingen.

De priestergewaden en sieraden van de Doper waren op de huidige doopplaats vervaardigd geworden. In deze dagen woonden hier aan de Jordaan ook vrouwen, doch afgezonderd; zij werden niet gedoopt, doch maakten allerlei benodigdheden en geestelijke klederen voor de Doper.

De herkomst van de edelstenen in het borstschild van de Doper wordt door de zienster verder in nr. 285, einde, aangetoond.

Joannes scheen in alles wat hij deed als een nieuwe kerk te beginnen; hier verrichtte hij ook niet meer die handarbeid van vroeger en hij had onder het dopen een lang wit gewaad aan. Alleen de doopplaats van Jezus bereidde hij nog geheel met eigen handen en de leerlingen droegen hem het nodige aan.

Ik zag Joannes op de feestplaats een grote en bezielde leerrede houden. Hij stond boven op de tent in zijn priesterornaat. De tent had immers rondom gaanderijen, zoals de tenten van de H. Driekoningen in Arabië. Tegen de muur die de plaats omringde, waren rondom opstijgende zitplaatsen aangebracht (wellicht twee of drie trapbanken boven mekaar, hetzij deze met de hutten afwisselden, hetzij de lichte hutten voor deze gelegenheid weggenomen waren). Daarop namen de talrijke aanwezigen plaats.

Joannes sprak over de Zaligmaker, die hem gezonden had en die hij nooit had gezien en over de doortocht door de Jordaan. Er was in de tent ook weer een reukoffer, waarbij kruiden verbrand werden. Ik zag dat men van Mizpa in het zuiden tot

Galilea in het noorden aangekondigd had dat Joannes heden een grote feestrede wilde houden en dat ontelbare mensen opgekomen waren om hem te horen; bijna alle Essenen waren er tegenwoordig.

De meeste lieden hadden lange witte feestklederen aan; ik zag mannen en vrouwen aankomen; de vrouwen zaten op ezels tussen korven waarin duiven zaten en die aan beide zijden van het lastdier hingen; deze werden door mannen geleid; de laatsten offerden broden en de vrouwen duiven.

Joannes stond achter een hek en ontving de broden; ze werden op een lange tafel waarvan het blad traliewerk was, gereinigd van het aanhangende meel en op schotels gestapeld, door Joannes gezegend en omhoog geheven als tot een offer; de broden werden daarna in stukken gesneden en uitgedeeld; die van verst gekomen waren, kregen er een ruimer aandeel van, omdat zij meest nodig hadden; het meel dat van de broden afgewreven werd en de kruimels die bij het snijden afbrokkelden, vielen door de tralie van de tafel in een bak en werden op het altaar verbrand. Ook de duiven die de vrouwen offerden, werden uitgedeeld. Dit duurde wel een halve dag; het gehele feest, de sabbat (eigenlijke feestdag) inbegrepen, duurde drie dagen.

Hierna zag ik Joannes weerom aan het werk bij de doopplaats.

(Bij K., maar ook in de H. Schrift heeft SABBAT soms de betekenis van feest of rustdag, ook wel vastendag. Bij nr. 434 zal daarover een uitvoeriger nota geplaatst worden. Gedurende het driedaags feest viel geen eigenlijke sabbat of zaterdag.)

Jezus doopeilandje. – Plaats van de Verbondsark.

Bemerking. – Het omhoogstijgen van een eiland in de Jordaan heeft K. verteld vóór haar verhaal van het driedaags feest, doch de uitgever, d.i. Schmöger, heeft het oorbaarder geacht dat verhaal hier

te plaatsen, daar het verband houdt met hetgeen er onmiddellijk op zal volgen.

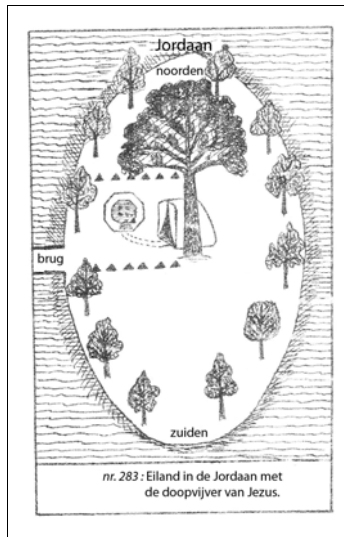
282.

23 en 24 augustus. –

Heden zag ik Joannes voor zijn leerlingen aan de Jordaan een toespraak houden over de aanstaande doop van de Messias. Hij herhaalde dat hij Hem nooit had gezien, en zo meer. Hij voegde er aan toe: “Tot bewijs wil ik U zijn doopplaats tonen. Ziet! ... de wateren van de Jordaan zullen zich verdelen en een eiland zal te voorschijn komen!”

Op hetzelfde ogenblik zag ik de baren van de stroom zich verdelen en een klein, eirond, wit eiland op gelijke hoogte als het watervlak omhoogstijgen. Het verscheen op dezelfde plaats waar de kinderen van Israël met de Verbondsark door de Jordaan getrokken zijn en waar ook Elias de Jordaan met zijn mantel verdeeld heeft.

Dit maakte een grote indruk op de toeschouwers; zij baden en zongen lofzangen.

Joannes en de leerlingen rolden grote stenen in het water, waarover zij bomen en takken legden om een brug te maken, die tot het eiland reikte; zij strooiden kleine, witte steentjes op deze brug, waaronder het water ruisend door kon stromen. Joannes en zijn leerlingen plantten twaalf boompjes rondom het eiland; ze waren vol leven en de leerlingen verenigden hun takken, zodat ze als een loofhut vormden, die boven open was. Vervolgens zag ik Joannes met zijn leerlingen tussen de boompjes ook nog een haag van kleinere struiken zetten, die hier en daar aan de Jordaan overvloedig groeien; ze hadden witte en rode bloemen en gele vruchten met een kroontje, zoals mispelen; dit bood een aangenaam zicht, want enige droegen nog bloesems, andere reeds vruchten⁸⁵.

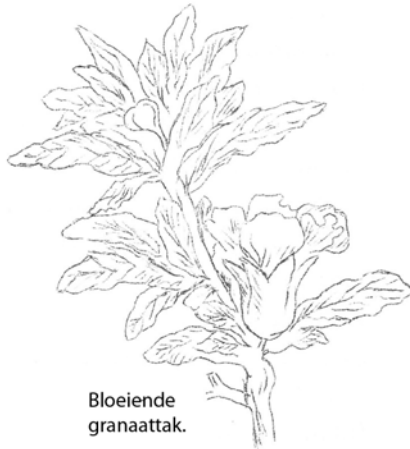
⁸⁵ Bloesems en vruchten tegelijk. – Dit is geen zeldzaam verschijnsel; het wordt vaak door K. vermeld: “Men plukt er appelsienen aan de ene kant van de boom, terwijl de andere kant alweer in bloei staat.” (Gaston Durnez).

“Dikwijls draagt dezelfde boom tegelijk rijpe vruchten en nog maar pas ontloken bloemen. Soms zijn de vruchten nog niet allemaal geplukt of reeds beginnen zich weer andere bloesems te vormen.” (Guérin, Jud., I, 10).

Kan. K. Gschwind bemerkt te Panagia Kapuli, bij het huisje van Maria aardbeienstruiken, die, zoals K. Emmerick het gezien had, bloesems en vruchten tegelijk dragen (Wiedererw. Ephesus, 27) enz.

Zie nog D.B. Grenadier, afbeelding en D.B. Joppe, col. 1634.

Alles wijst er op dat het boompje of de struik die Joannes tussen de bomen plantte de granaat was; ze droegen witte en rode bloemen. Enkele eigenschappen van de granaat zijn: hij is dichtgetakt, heeft leerachtige bladeren met golvende rand. De bloemkelk is boven 5 à 7-voudig gelobt en uit zijn grond komen evenveel kroonbladeren. De grote bes of vrucht (granaatappel) is rond, roodbruin (geelachtig) en heeft boven een kroontje, zoals onze mispelen, gelijk K. zegt; dit kroontje is het overblijfsel van de kroonbladeren.

Bloeiende
granaattak.

Het vlees van de vrucht is zuurzoet, zeer verfrissend en daarom zeer gewaardeerd in de hete landen; men maakt er dan ook een veelvuldig gebruik van en men houdt zoveel van deze vrucht dat men ze ook als sieraad en siermotief veel gebruikt (b.v. aan de onderzoom van het feestkleed van de hogepriester, bij het versieren van gebouwen, enz.)

De granaatappel als siermotief.

Men onderscheidt een variëteit van granaatstruiken met bloedrode bloemen en ook roodachtige bladeren, en een andere met witte bloemen en witachtige bladeren. De twee soorten ziet K. hier door Joannes aangewend worden om tot Jezus' verheerlijking de doopvijver en het eilandje te versieren.

Assyrische
voorstelling

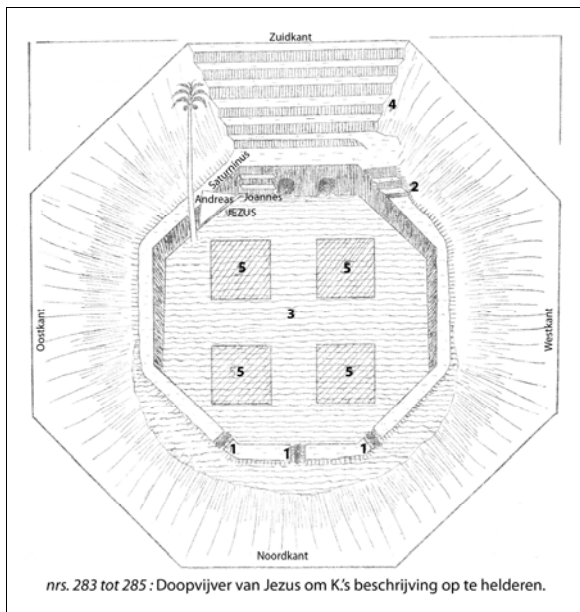

Egyptische
voorstelling

Het omhoog gestegen eiland was de plaats waar men de verbondsark bij de doortocht door de Jordaan neergezet had; het scheen rotsachtig en de bedding van de stroom is verhoogd sinds de tijd van Josuë, maar het water staat nu nochtans veel lager, zodat ik niet weet of het water zakte of dat het eiland rees, toen Joannes het tot doopplaats van Jezus te voorschijn riep.

Op het eiland werd een vijver gemaakt, niet in het midden, maar nader bij de rand en links van de brug; er steeg klaar water in omhoog. Met enige trappen daalde men er naar af en dichtbij de waterspiegel lag een driehoekige, gladde, rode steen, waarop Jezus bij (d.i. onmiddellijk na) zijn doop zou staan.

Ter rechterzijde van deze steen stond een dunne palmboom met vruchten, die Jezus gedurende zijn doop met de arm omvatte. De rand van de vijver was sierlijk met tegels bevoerd en alles zeer mooi en kunstig afgewerkt; ik zal later wel eens de gelegenheid hebben om er een omstandiger beschrijving van te geven (zie nrs. 290-291).

Oogslag op Josuë.

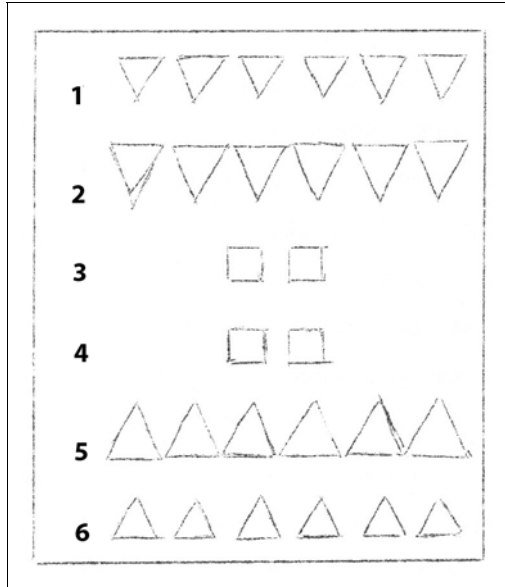
283.

Toen Josuë de Israëlieten door de Jordaan leidde, zag ik dat de Jordaan zeer aangezwollen was (Jos. 3, 15). De Verbondsark werd ver voor het volk uit naar de Jordaan gedragen. Onder de 12 leiders en dragers, wier namen ik allemaal geweten heb, waren Josuë, Kaleb en een man met een naam die bijna als Enoï luidde. Bij de Jordaan nam een van die dragers het voorste deel, dat anders door twee mannen gedragen werd; de overigen droegen achter hem, en zohaast hij de voeten van de Ark in het water had gezet, hield het aanstromende water op met vloeien en het zwol aan tot een watermassa, die gesteven scheen als gelei en die groeide tot een berg, zo hoog dat men hem van verre bij de stad Zartan kon zien.

Het water naar de kant van de Dode Zee stroomde weg en men kon droogvoets door de bedding van de stroom gaan (Jos. 4). De Israëlieten togen door de Jordaan op een (eerbiedige) afstand van de Ark (Jos. 3, 4) en over een breedte verder naar beneden.

Verder in het bed van de stroom gekomen, zetten de levieten de Ark neer op een plaats waar 4 vierhoekige stenen regelmatig op de bodem lagen; ze waren bloedrood en aan elke zijde lagen 2 rijen van 6 driekantige, gladde en als behouwen stenen, dus aan elke zijde 12.

De 12 levieten zetten de Verbondsark op de 4 middelste (vierhoekige) stenen neer en traden zelf, 6 rechts en 6 links, op de naastgelegen 12 driehoekige stenen; deze stenen staken met hun spits in de grond en hun driehoekig vlak was van boven.

284.

12 andere, verderaf, naar buiten gelegen, insgelijks driehoekige zeer grote en dikke stenen (nochtans kleiner dan de voorgaande), waren bontkleurig, in kleur verschillend, en sommige met allerhande figuren en bloemen dooraderd.

Josüë liet 12 mannen uit de 12 stammen uitkiezen, om die stenen, (nl. de 12 buitenste) op hun nek naar de oever en tamelijk ver landwaarts in te dragen; zij moesten die in 2 rijen daar als gedenkstenen neerleggen.

In de buurt van de plaats, waar zij ze neerlegden, ontstond later een dorp; de namen van de 12 stammen en van de 12 dragers werden in die stenen gebeiteld. De stenen waarop de levieten stonden (de 12 binnenste) waren groter dan die der buitenste rijen, en ze werden, toen de levieten het bed van de stroom verlieten, omgekeerd, zodat ze met hun spits omhoog kwamen te liggen.

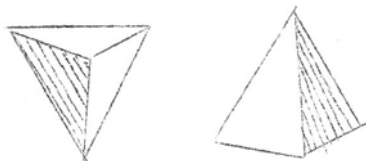
De stenen die men aan land gedragen had, waren ten tijde van Joannes niet meer zichtbaar⁸⁶.

⁸⁶ Alle bijzonderheden door K. over de doortocht vermeld, vindt men terug in het boek Josuë, 3 en 4.

De Jordaan was aangezwollen, buiten zijn oevers getreden; dit was het gevolg van de winterregens en het smelten van de sneeuw op de Hermon; het was lente, de 10^e Nisan.

Bij K. leest men dat de Jordaan ophield te stromen, zodra de priesters de voeten van de Ark in het water zetten, maar dit zal een fout zijn bij de druk of herdruk; men leze, zoals in de H. Schrift, "zodra de priesters hun voeten in het water zetten."

Bij de schets hierboven tekenen wij aan: de stenen uit de rijen 1 en 6 werden aan land gedragen en op Gilgals grondgebied neergelegd of opgericht met de spits in de hoogte, ter plaats waar later het dorp Ono ontstond.

De overige stenen bleven in de Jordaan, maar eer de levieten de bedding verlieten, keerden zij de stenen uit de rijen 2 en 5 om met hun punt omhoog.

Deze en de vierkante stenen kwamen vóór Jezus' doop met het eilandje omhoog.

Afgezien van de bijzonderheid over het eilandje, zijn dit Bijbelse gegevens, die echter daar niet zo duidelijk zijn. Immers, na het wegdragen van de 12 stenen (de buitenste) verhaald te hebben, vervolgt de Bijbel: "Tevens PLAATSTE (zo vertaalt men) Josuë 12 stenen midden in de Jordaan, waar de voeten van de priesters die de Ark droegen, gerust hadden; ze zijn daar nog tot op de dag van heden."

Dit is de exegeten een raadsel: waarom 12 stenen uit de Jordaan nemen en er 12 terugbrengen, leggen of plaatsen? Zulke vertaling is eigenlijk onjuist; men vertaalt zo, omdat men niet weet hoe de zaak ineenzit.

De juiste vertaling moet zijn: "Josuë richtte de 12 stenen op"; 'erexit' is de letterlijke vertaling.

Volgens K.'s verklaring wordt bedoeld dat Josuë de stenen omkeerde met hun spits omhoog, opdat ze een gedachtenis zouden zijn voor het nageslacht.

Of ze slechts met aarde bedekt of door oorlog vernietigd waren, weet ik nu niet. Later werd er door Helena, zo ik meen, een kerk gebouwd. Joannes had er zijn tent tussen opgericht⁸⁷.

De juiste plek waar de Verbondsark in de Jordaan neergezet was geworden, is die van de doopvijver van Jezus op het eiland, dat onlangs uit het water te voorschijn kwam.

Hier lost K. dus weer een schriftuurprobleem op en anderzijds wordt haar mededeling door de H. Schrift bevestigd. Daaruit volgt ook dat haar andere mededelingen over Melchisedek betreffende het hier en daar plaatsen van stenen als een grondslag en aankondiging van toekomstige heilswerken, ja ook haar verklaring over het engel-zijn van Melchisedek (zie fasc. 10, nr. 269, voetnoot 78) niet te versmaden zijn.

Het waren dooraderde, doorbloemde stenen; zulke noemt men dendrietstenen; ze vertonen op hun vlakken, als men ze breekt of splijt, figuren van heesters of planten, gelijk bevroren dampen op vensterruiten bloemen vertonen.

De uitdrukking 'Joannes plaatste zijn tent tussen de stenen' zou volgens andere gezegden, b.v. in nr. 314 zo te verstaan kunnen zijn: 'tussen de 12 stenen in het noorden enerzijds en de steen der Verbondsark in het zuiden anderzijds.'

⁸⁷ Later een kerk. – In Hiëronymus' tijd waren die stenen overgebracht naar het dorp Gilgal. De oude pelgrims vermelden een kerk te Gilgal (djeldjoel); deze is nu gans vernietigd, maar men veronderstelt dat ze gestaan heeft op een aardterras, waar vele mozaïeksteentjes liggen, die afkomstig geacht worden van die kerk.

Hier uit Brentano in een nota het vermoeden dat die stenen door Joannes' verblijf alhier weer aan de dag kunnen gekomen zijn, of dat ze wellicht door andere vervangen waren in een later tijd, want Hiëronymus verzekert dat de H. Paula ze te Gilgal gezien heeft; Eusebius verklaart in zijn Onomasticon dat ze in zijn tijd te Gilgal nog bestonden; Joannes Moshus vertelt van abt Agiodulus dat hij van God de genade bekomen had de 12 stenen te zien, die 'in de Jordaan opgericht werden'.

(Dit laatste wijst op een verwarring tussen de 12 stenen die aan land gebracht werden en de 12 die in de Jordaan bleven liggen.)

In zijn nota zegt Brentano nog (wat van minder belang is), dat de Doper op die stenen wees, naar de mening van sommige kerkvaders, toen hij zegde: "God kan uit die stenen kinderen van Abraham verwekken."

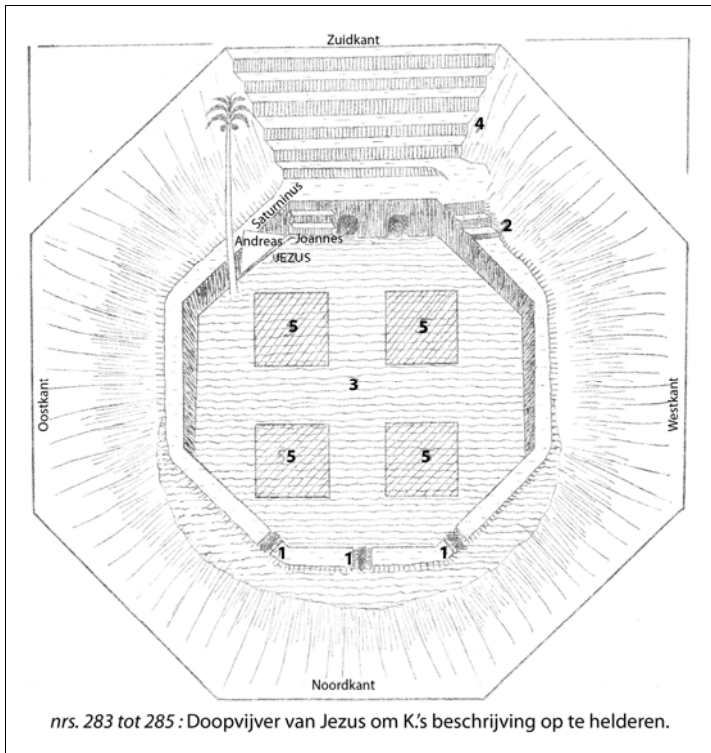
Nadat de Israëlieten met de Ark aan de overkant gekomen waren en de 12 stenen opgericht hadden (d. i. nadat zij de 12 in de bedding achtergebleven stenen omgekeerd en met hun punt in de hoogte opgericht hadden), begon de Jordaan weer te stromen.

Jezus' doopvijver op het eilandje. – Melchisedek.

285.

29 augustus. –

(Verder bij nr. 290 krijgen wij een vollediger beschrijving van de vijver en geven wij ook een tekening; deze kan men bij de volgende fragmentarische beschrijving reeds nazien).

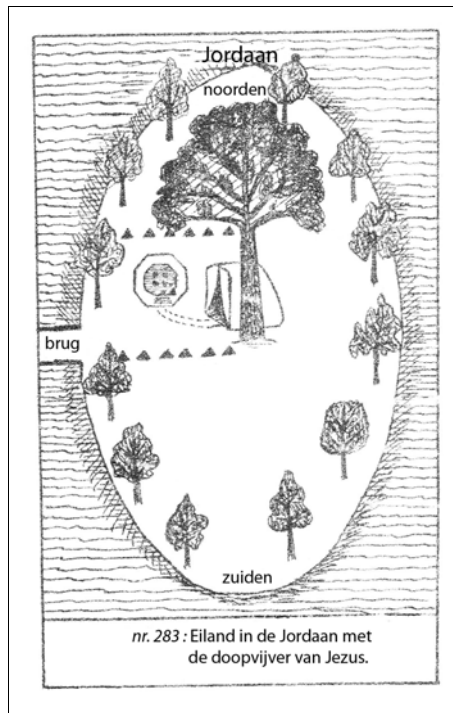

nrs. 283 tot 285 : Doopvijver van Jezus om K.'s beschrijving op te helderen.

(De doopvijver lag in een verdieping of soort kom). Zijn waterspiegel lag zo diep, dat men van op de oever de dopeling slechts tot onder de borst kon zien.

De verdieping was zacht neerhellend en daarin was de achthoekige waterkom, die een doorsnede had van ongeveer 5 voet en omgeven was door een rand met 5 insnijdingen, openingen of doorgangen. Op deze rand konden verscheidene mensen gemakkelijk plaats nemen.

Ik heb nu ook gezien dat de 12 driehoekige stenen, waarop de levieten gestaan hadden en die zij daar op wonderbare wijze met de spits IN de grond aantroffen, opgericht werden met de spits omhoog. Ik heb gezien, zeg ik, dat die 12 kleine piramiden aan beide zijden van Jezus' doopvijver met hun spits uit de grond omhoogstaken.

In de doopvijver zelf (dus op zijn bodem) lagen onder de waterspiegel de vierhoekige rode stenen, waarop de Ark had gerust. Ik dacht daarbij dat ze moesten gezonken zijn, want bij de doortocht lagen zij op gelijke hoogte (als de andere stenen), of dat de 12 levietenstenen moesten gestegen zijn. Die stenen staken voortijds bij laag water met hun spitsen boven de Jordaan uit.

Dicht bij de rand van de waterkom lag een driehoekige, piramidevormige steen met zijn spits in de grond. Op deze steen stond Jezus bij (onmiddellijk na) zijn doop, op het ogenblik dat de H. Geest over hem kwam. Aan zijn rechterzijde stond de dunne palmboom dicht bij de rand van de waterkom; Hij omvatte die boom met zijn rechterhand en aan zijn linkerszijde stond de Doper. (Dit geldt voor het ogenblik onmiddellijk na zijn doop, toen Hij, uit het water tredend, op de steen plaats genomen en zich naar het noorden gekeerd had).

Deze driehoekige steen, waarop Christus stond, is, gelijk ik het me vaag herinner, geen van die 12 omringende stenen; me dunkt dat Joannes hem van de oever aangebracht heeft; hij had ook een verborgen, diepzinnige betekenis en was met allerhande bloemen en figuren dooraderd. De 12 andere stenen waren van verschillende kleuren en ook op veelvuldige wijze dooraderd en doorbloemd; ze waren groter dan die welke aan land gedragen werden.

Ik herinner mij iets wat ik op dit ogenblik niet met voldoende duidelijkheid kan vertellen, nl. als waren die stenen geheimnisvol, (rijk aan betekenis, zoals verder aangetoond zal worden) en als waren het edelstenen geweest en als had Melchisedek ze klein geplant, eer de Jordaan op deze plaats voorbij vloeyde; hij heeft op meerdere plaatsen op die manier iets gevestigd (een soort eerste steen gelegd), wat, na lang met slijk en aarde bedekt gelegen te hebben, later aan het licht kwam en een heilige plaats werd, waar zich een heilsgebeurtenis voordeed.

K. vulde deze uitlating bij een later gelegenheid aan als volgt:

Melchisedek nam vele plaatsen van het Beloofde Land door aanbrenging van een teken (of steen) als het ware in bezit; hij nam de afmetingen op van de latere vijver Bethesda; hij grondvestte een steen waar de tempel moest oprijzen, nog eer Jeruzalem bestond; ik zag hem de 12 edelstenen, waarop de priesters met de Verbondsark bij de doortocht van de kinderen van Israël gingen staan, in de korrel- of zaadtoestand als het ware planten, en ze zijn gegroeid; die edelstenen liet men als heilig onaangeroerd liggen; later waren ze niet meer te zien, werden vergeten en daarna tot sierstenen in de kerken verbruikt.

Ook meen ik mij te herinneren, doch niet heel duidelijk, dat van die 12 stenen of van die welke aan land gedragen werden, de edelstenen voortkwamen, die ingezet waren op het borstchild dat de Doper op het tegenwoordige (driedaags) feest droeg.

Derde gezantschap uit Jeruzalem. – Derde bezoek van Herodus. – Joannes op alle manieren geknoeid.

286.

3 tot 17 september (fasc. 9, nrs. 221-238). –

Na het driedaags feest, wanneer Joannes weer aan de doopplaats werkzaam was, zag ik een nieuw gezantschap van ongeveer 20 personen uit alle rechtbanken van Jeruzalem tot hem komen om hem ter verantwoording te roepen; zij wachtten ter plaatse waar men het feest gehouden had en daar ontboden zij Joannes tot zich. Maar hij kwam niet.

Daags daarna naderden zij tot op een klein half uur van de doopplaats. Joannes liet hen zelfs niet toe in de kring der vele omliggende woningen, (die er als een kleine stad begonnen uit te zien); dit terrein was afgetuind. Ik zag Joannes na zijn arbeid van op een zekere afstand met hen onderhandelen. Zijn manier van spreken met hen was zoals altijd: hij verwierp al hun vragen, en

verwees hen naar Degene, die weldra naar zijn doop zou komen, die méér was dan hij, en die hij nooit had gezien.

Hierna zag ik Herodes in een soort kas (zie ook fasc. 25, nr. 1285) op een muilezel rijdend, en zijn broers vrouw met wie hij leefde en die ook op een muildier reed; zij was trots en schaamteloos opgedirkt, vrouwenrijk en breed gekleed; zij kwamen met een gevolg van dienaren tot in de nabijheid van de doopplaats.

De vrouw bleef vrij ver verwijderd en op haar muildier gezeten, maar Herodes steeg af en kwam nader tot op een zekere afstand en Joannes begon nu een gesprek met hem. Herodes redetwistte met Joannes, want deze had een ban over hem uitgesproken, nadat hij hem het pleitschrift van zijn overspelige verbintenis had voorgelegd (fasc. 10, nr. 280). Joannes had hem daardoor van alle deelneming aan de doop en aan het Heil van de Messias uitgesloten, indien hij die schandelijke verbintenis niet verbrak. Herodes vroeg aan Joannes of hij geen Jezus van Nazareth kende, van wie er nu in het land overal zoveel gesproken werd, of hij boden van hem ontving en of deze het misschien was, wiens komst hij altijd aankondigde, Herodes bad Joannes hem dit te zeggen (en wel in zijn eigen voordeel), want dan wilde hij zich met zijn petitie tot deze wenden.

Joannes wederveroer dat deze hem evenmin zou aanhoren, dat hij een echtbreker was en bleef; hij mocht zijn zondige verhouding voorleggen aan wie hij wilde, het zou een echtbreuk blijven.

Toen vroeg Herodes hem waarom hij niet nader tot hem kwam en steeds maar uit de verte tot hem riep, en Joannes antwoordde: “Gij waart blind en zijt door uw echtbreuk nog blinder geworden, en hoe meer ik nader, hoe blinder gij zult worden, maar wanneer ik in uw macht zal zijn, zult gij iets doen wat u zal berouwen!” Dit was een voorzegging van zijn dood. Herodes en zijn wijf verlieten nu zeer verbitterd Joannes.

287.

In de laatste dagen zag ik Joannes zeer bedroefd; het was alsof zijn tijd nu welhaast ten einde liep, want in zijn doen legde hij niet meer zoveel vurigheid aan de dag.

Ik heb gezien dat hem grote moeilijkheden aangedaan werden; het ene gezantschap volgde op het ander, nu uit Jericho, dan uit Jeruzalem en ook van Herodes en allen wilden zij hem uit de doopplaats verdrijven; zijn aanhangers hadden een aanzienlijk terrein rond de doopplaats als een kampeerplaats ingenomen. Men eiste nu van Joannes dat hij van die plaats zou wijken en zich over de Jordaan terugtrekken. Ik zag zelfs dat soldaten van Herodes de hier gekampeerden wegdreven en de omtuiningen tot op een zekere oppervlakte na wegbraken, maar tot Joannes in zijn tent bij de 12 stenen zijn zij toch niet gekomen.

Ik zag Joannes zeer bedroefd en terneergeslagen met zijn leerlingen daarover spreken; hij wenste zo vurig dat Jezus tot zijn doop zou komen en hij voor Hem naar de andere zijde mocht wijken; hij zou niet lang meer onder hen, zijn leerlingen blijven. Dezen waren hierover zeer bedroefd, want zij wilden niet dat hij hen verliet.

Jezus' doop is nabij.

288.

19 tot 26 september (nrs. 242-250). –

In deze dagen zijn bij Joannes verscheidene groepen aangekomen van die welke Jezus in de laatste tijd tot de doop had opgewekt. Ook Parmenas en zijn ouders trokken er uit Nazareth heen, zoals ook meerdere tollenaars.

Ik zag met vreugde hoe Joannes de boodschap van Jezus' nadering ontving, daardoor met nieuwe moed vervuld werd, opstond en ijverig zijn doopwerk hervatte. Hij hield een schone toespraak over de Messias, voor wie hij weldra de plaats inruimen en wijken zou; hij verootmoedigde zich zo diep voor Hem, dat zijn leerlingen er zich smartelijk over bedroefden.

Het eiland van Jezus' doopvijver is nu reeds geheel en schoon groen; niemand betreedt het, tenzij af en toe Joannes; de brug erheen houdt hij gewoonlijk afgesloten. Joannes was na de laatste aanvallen van Herodes en de Joden zeer neerslachtig. Het was echt aandoenlijk om zien, hoe zijn vurigheid verminderde, naar gelang de tijd van Jezus' komst (buiten zijn weten) naderde, maar nu hij het bericht van Jezus komst ontvangen heeft, vat hij nieuwe moed; ik meen dat Jezus binnen 8 of 10 dagen hier zal zijn.

Verscheidene scharen begeleiders, die Jezus vooruit gezonden had uit Nazareth (zie b.v. nr. 247, voetnoot 62) zag ik bij Joannes aangekomen. Ik zag hen in zijn tent tegen hem over Jezus vertellen. Joannes was zo vol liefde tot Jezus en daarom zo vol ijver, dat hij bijna ongeduldig werd, omdat Jezus nog steeds niet duidelijker gezegd had dat Hij de Messias was; dit is begrijpelijk en het was zeer menselijk.

Terwijl Joannes nu die vrienden van Jezus doopte, kreeg hij de zekerheid van Jezus nabijheid, want hij zag een lichtwolk over hen komen en zag in een visioen Jezus en al zijn leerlingen rondom Hem. Sinds dit ogenblik is Joannes onbeschrijfelijk

verheugd; hij ziet telkens opnieuw in de verte of de Heer nog niet nadert.

Jezus door Joannes gedoopt.

(Matteüs, 3, 13-17; Markus, 1, 9-11; Lukas, 3, 22-23)

In nr. 259 is gezegd dat, Jezus te Betanië nog enkele uren sliep in de nacht tussen 27 en 28 september en zich dan op weg begaf naar zijn doop.

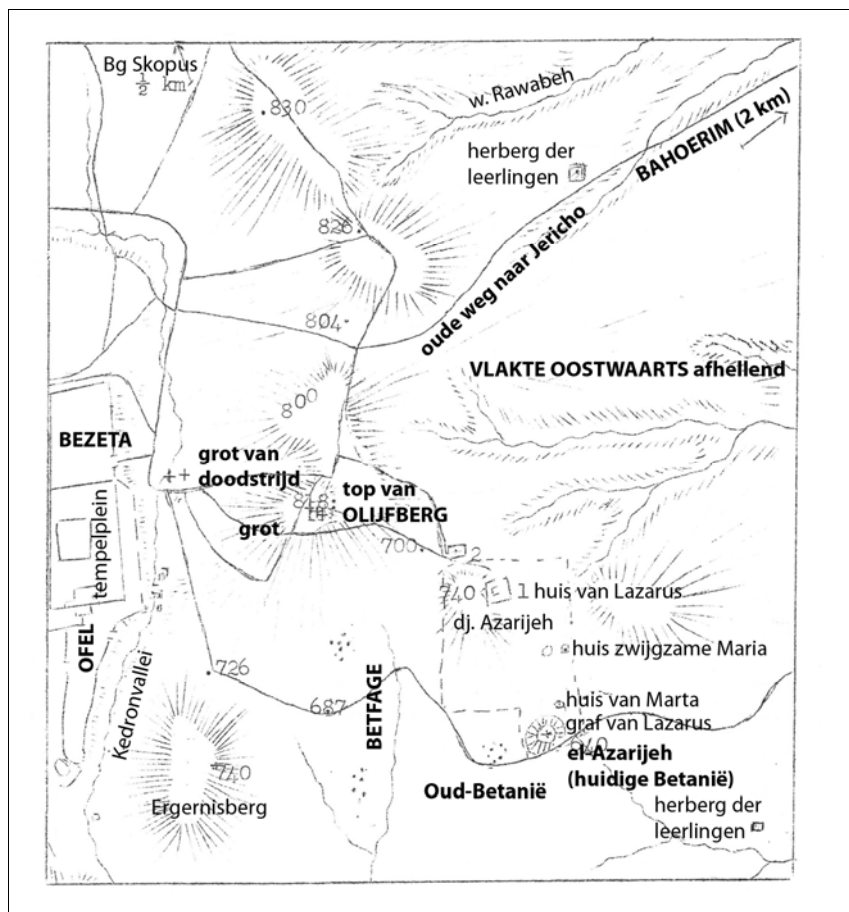
In de nota na nr. 260, dat wij een blik zullen werpen op de activiteit van Joannes, terwijl Jezus de weg naar zijn doopsel aflegt.

Nu volgen wij Hem op deze weg.

289.

28 september. –

Op zijn weg naar Jericho tot zijn doop was Jezus alleen van Lazarus vergezeld. In het begin van de weg echter ging een dienaar van Lazarus met een fakkel mee, want het was nog nacht. Na omtrent een half uur kwamen zij aan een herberg

(zie kaart, beneden, rechterhoek), die aan Lazarus toebehoorde en waarin de leerlingen zich later dikwijls opgehouden hebben. Nochtans is dit een andere herberg dan die welke op een groter afstand naar de andere kant (noordkant) gelegen is (zie zelfde kaart) en eveneens door hen gebruikt werd; ik heb in mijn verhalen die herberg reeds dikwijls genoemd.

De zaal, waarin Jezus en daarna Maria door Lazarus ontvangen werden, was dezelfde waarin Jezus vertoefde en leerde, alvorens Lazarus van de dood op te wekken (zie schets: ontvangstzaal).

Daar was het ook dat Magdalena bij dezelfde gelegenheid Hem tegemoet kwam.

(Men herinnere zich hier nog eens dat K. het laatste jaar van Jezus' leven zag vóór het eerste gedeelte).

Aan de herberg gekomen trok Jezus zijn sandalen uit en ging barvoets. (Juist hier begint Jezus het meest woeste en steenachtigste gedeelte van Palestina te doorkruisen, de fameuze woestijn van Juda en Jericho, met wegen vol losse keien en scherpe rotsstukjes).

Uit medelijden bad Lazarus Hem dit toch niet te doen, daar de weg zo woest en steenachtig en voor een barvoetsganger niet begaanbaar was. *Maar Jezus zei hem ernstig: "Laat dit zo geschieden, Ik weet wat Ik te doen heb."* En zo vervolgden zij hun weg door de wildernis. Ik kon nauwelijks uit liefde en medelijden met de Heer mijn tranen weerhouden.

Die woestijn strekt zich vijf uren ver met enge ravijnen en diepe wegen tussen de rotsheuvelen naar Jericho uit. Dan komt men in het vruchtbare dal (of vlakte) van Jericho, dat twee uren lang is. Nochtans vindt men ook hier nog verscheidene stroken woeste grond. Bij Jericho is men nog twee uren gaans van Joannes' doopplaats verwijderd. Jezus ging veel sneller dan Lazarus en was dikwijls een uur vooruit.

Ik zag een groep die Hij uit Galilea naar de doop gezonden had, van de doop terugkeren. Er waren tollenaars onder; zij trokken een streek ter zijde van Hem door de woestijn naar Betanië. (Zij volgden zeer waarschijnlijk de gewone klimweg Jericho-Jeruzalem, terwijl Jezus een meer zuidelijke weg schijnt genomen te hebben). Ik zag Jezus nergens binnengaan. Jericho liet Hij links. Ook een paar andere steden lagen bezijden zijn weg: hun namen herinner ik me niet meer; Hij ging ze voorbij.

Jezus, vlugger dan Lazarus gaande, kwam bijna twee uren vóór deze op Joannes' doopplaats aan. Op het uur van de morgenschemering achterhaalde Jezus in de nabijheid van die plaats op de weg een groep mensen, die eveneens naar de doop trokken. Zij kenden Hem niet, maar Hij voegde zich bij hen en zette met hen de weg voort, maar zij bezagen Hem toch dikwijls nieuwsgierig, want zijn voorkomen maakte op hen indruk.

Toen zij aankwamen, was het morgen. Een overgrote menigte mensen stond reeds te luisteren naar Joannes, die hun met gloedvolle geestdrift sprak over de nabijheid van de Messias en de boetvaardigheid en die zei dat het uur voor hem gekomen was om te wijken. Jezus stond reeds in het gedrang onder de toehoorders. Joannes voelde zijn nabijheid en zag Hem ook wel; hij was overstelpt van vreugde en vol vuur, maar hij onderbrak zijn redevoering niet en begon daarop te dopen.

Hij had er reeds zeer vele gedoopt en het was omstreeks 10 uur, toen Jezus in de rij der dopelingen op zijn beurt tot de doopvijver afdaalde. Joannes echter boog zich diep ontroerd en zei: “Ik heb het nodig door U gedoopt te worden en GIJ komt tot mij!” *Jezus antwoordde hem: “Laat het nu geschieden, want het betaamt dat wij alle gerechtigheid vervullen, dat gij Mij doopt en Ik door u gedoopt worde.” Hij zegde hem ook nog: “Wat u betreft, gij zult de doop van de H. Geest en van het bloed ontvangen.”*

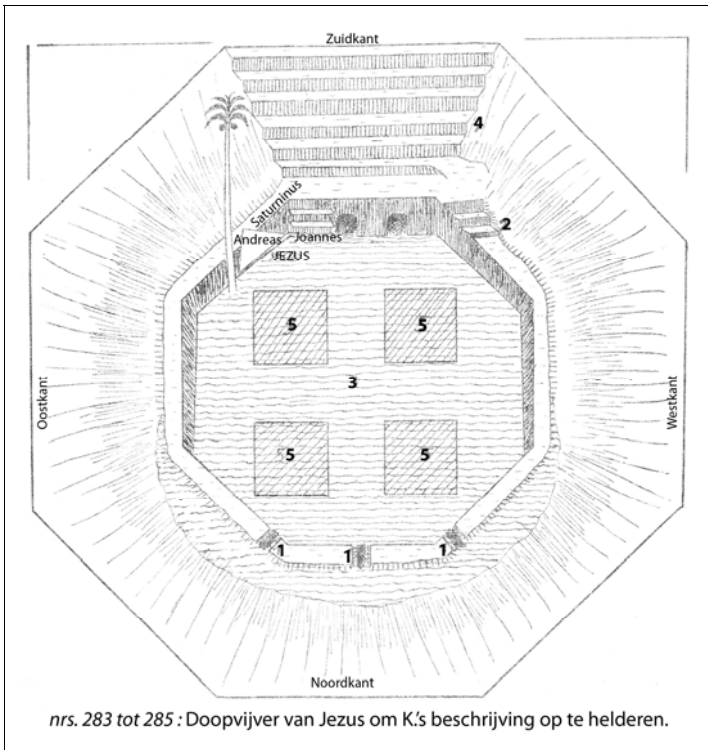
Hierop bad Joannes Jezus hem naar het eiland te willen volgen. *Jezus zegde dat Hij dit wilde doen, maar dan moest er van het water, waarin allen gedoopt werden, in de eilandvijver gegoten worden; en degenen die hier nu waren, moesten daar dan ook gedoopt worden. En de boom die Hij zou omvatten, moest daarna op de gewone doopplaats overgeplant worden, opdat voortaan allen zich daaraan vast zouden kunnen houden.*

De Zaligmaker ging nu met Joannes en diens twee leerlingen Andreas en Saturninus over de brug naar het eiland. Andreas was de negen leerlingen en gezellen van de Heer, van wie boven sprake geweest is, van Kafarnaüm naar hier gevolgd (fasc. 9, nr. 241, 19 september).

Op het eiland trad Jezus in een kleine tent, die men dicht aan de oostzijde van de doopvijver opgericht had om er zich te ontkleden en weer aan te kleden. De leerlingen volgden tot op het eiland, terwijl een grote menigte mensen zich op de oever en de brug tot aan haar einde verdrongen. Op de brug konden een drietal mensen naast elkander staan. Lazarus was één van de voorste.

290.

De doopbron lag in een achthoekige, zacht afhellende diepte, waarin op de bodem een achthoekige rand de bron of vijver omvatte. Deze was door vijf ondergrondse kanalen met de Jordaan in verbinding gesteld; het water omgaf gans de rand van de bron en liep in de bron langs de doorsnijdingen, die in de rand waren.

- 3 van deze randdoorsnijdingen (op schets hierboven 1, 1, 1) waren aan de noordkant, aan het noordelijk einde van het waterbekken of vijver; langs deze liep het water er in en ze waren zichtbaar.
- 2 andere, waardoor het (overtollige) water wegvloede, waren aan de zuidzijde van de bron en deze waren overdekt en (aan de oppervlakte) verborgen, want aan deze zijde was de toegang en de plaats van de handeling; daarom zag men hier het water de bronrand niet omgeven.
- Aan de zuidzijde leidden graszoden trappen (op schets, 4) langs de schuine helling van de verdieping – ze was een halve man diep – naar de bronrand.
- Op de zuidoostrand van het watervlak was een driehoekige, glanzende steen dicht tegen de boord van de bron ingevoegd; één zijde lag tegen het water en de hoek tegen (of in) het land. (De zijde van de steen was bespoeld door het water en de hoek drong in het land).
- De zijde van de bronrand, waarnaar de trappen afdaalden, was iets hoger dan de noordelijke zijde, die voor de toevoer van het water drie openingen had (1, 1, 1).
- Op de zuidwestzijde van de bron- of vijverrand leidde een afdalende trede (*Stufe*; op schets 2) tot het ietwat dieper gelegen deel van het overige van de rand, en langs die kant alleen ging men op deze rand.
- In de bron zelf, vóór de driehoekige steen, stond een groene slanke boom (en op de bodem lagen de 4 vierkante oude heilige stenen (5, 5, 5, 5)).

291.

Het eiland was niet volmaakt effen, maar iets hoger in het midden; deels bestond de bodem uit rots, deels ook uit zachte plaatsen; het was met gras bedekt.

In zijn midden stond een boom met wijd uitgebreide takken, en de 12 bomen die rondom aan de rand van het eiland geplant waren, reikten met hun toppen of kruinen tot bij de takken van die middelste boom, en tussen deze 12 randbomen was een haag van vele kleine struiken geplant.

De negen leerlingen van Jezus, die Hem in de laatste tijd bestendig vergezeld hadden, daalden tot de bron af en gingen op haar rand staan. Jezus legde in de tent zijn mantel af, dan de gordel en een geelwollen kleed, dat van voren openging en met strikken gesloten was; dan die smalle wollen strook om de nek en op de borst gekruist, die 's nachts en bij slecht weer over het hoofd getrokken werd. Nu behield Hij nog het bruin gestikte hemd (ondertuniek) op het blote lichaam, waarmee Hij uit de tent tot de rand van de bron afsteeg en waar Hij het over het hoofd uittrok. Hij droeg om het middellijf een lendendoek, die om elk van zijn benen tot beneden bij de enkels gewonden was⁸⁸.

Saturninus ontving al zijn klederen en reikte die ter bewaring over aan Lazarus, die plaats had genomen op de rand van het eiland.

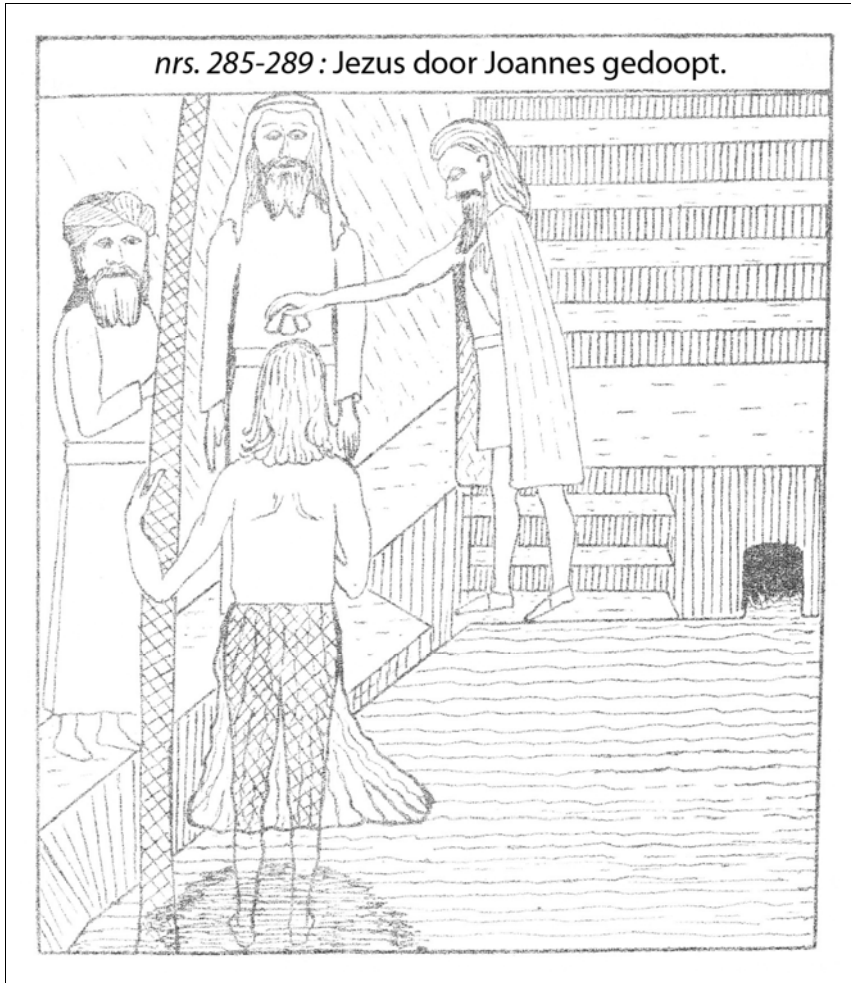
Nu daalde Jezus in de bron af, waarin Hij tot aan de borst in het water stond. Met zijn linkerhand omvatte Hij de boom⁸⁹ en legde zijn rechter op de borst; de witte lendendoek vlotte met de losgeraakte zomen op het water.

Joannes stond bij het zuidelijk einde van de vijver; hij had een schaal met brede rand, die van 3 groeven voorzien was; hij bukte, schepte water en liet het in 3 stralen over het hoofd van de Heer vloeien:

⁸⁸ De zienster vermeldt ook elders, b.v. in nr. 653 dit kledingstuk of soort lange broek, zelfs bij de vrouwen (nr. 249). Banden om de benen gewonden vervangen de broekpijpen. K. spreekt overigens ook van hemden met mouwen, die banden waren om de armen gewonden en gesloten mouwen vervingen.

⁸⁹ Zoals reeds gezegd, op het ogenblik van de doop zelf omvatte Jezus de palm met zijn linkerhand. Daarna de steen bestijgend keerde Hij zich om en omvatte hem met de rechterhand (nr. 285, 2° alinea).

- één straal vloaide op het achterhoofd,
- één kwam neer midden op zijn hoofd en
- de derde bevloaide zijn voorhoofd en zijn aangezicht.

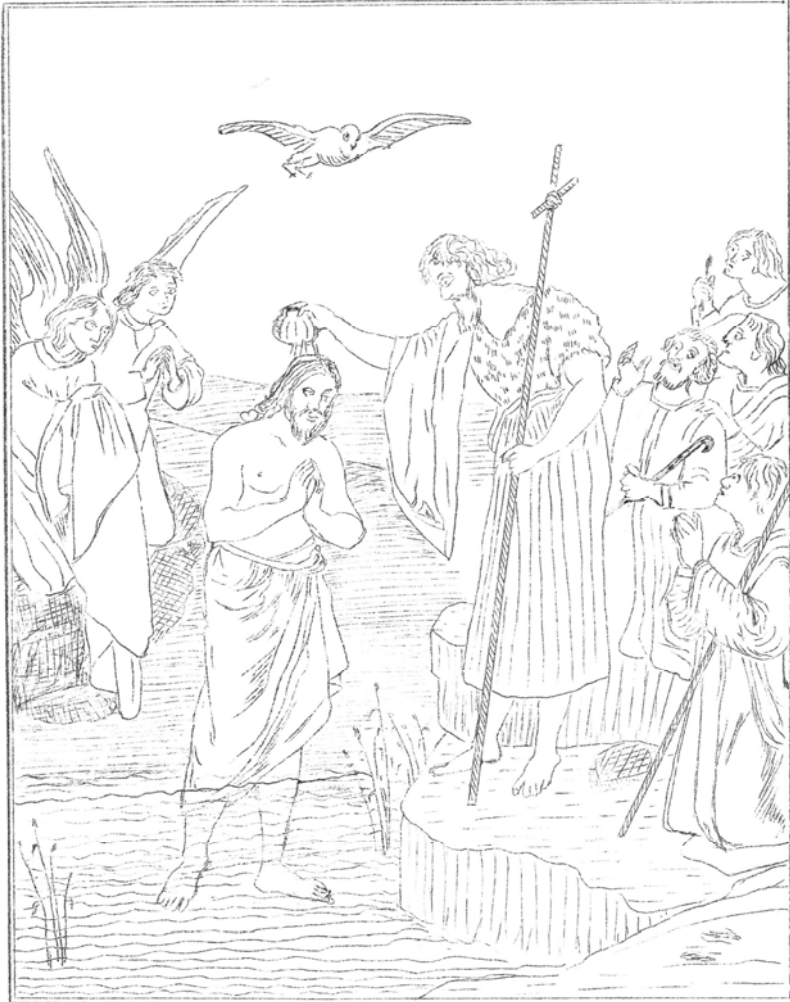
De woorden die Joannes bij het dopen sprak, weet ik niet meer juist. Ze luidden ten naaste bij: “Jehova door kerubijnen en serafijnen storte zijn zegen over U uit met **wijsheid, verstand en sterkte.**”

Ik weet niet meer zeker of de laatste drie woorden juist deze waren, maar het waren **drie gaven voor geest, ziel en lichaam, en daarin was zoveel besloten als iedereen nodig heeft om aan de Heer zijn geest, zijn ziel en lichaam hernieuwd terug te schenken** (cfr. I Tess. 5, 23).

Terwijl Jezus nu uit de diepte van de doopbron weer opsteeg, wierpen Andreas en Saturninus, die aan de rechterhand van de Doper rond de driehoekige steen stonden, een doek op Hem, waarmee Hij zich afdroogde, en zij deden Hem een lang, wit doophemd aan. En toen Hij nu op de driehoekige, rode steen trad, die rechts lag van de toegang tot de bron (of van de trap, als men afdaalde), legden zij hun hand op zijn schouders en Joannes de zijne op zijn hoofd.

Toen dit volbracht was en zij op het punt stonden om de trappen weer op te klimmen, *kwam Gods stem over Jezus, die alleen op de steen te bidden stond; er kwam een groot gedruis van de hemel, een gerucht als een donder en alle aanwezigen beefden en keken omhoog; een witte lichtwolk daalde neer en ik zag boven Jezus een lichtgedaante met vleugelen, die zich als een stroom op Hem uitstortte* (cfr. fasc. 3; nr. 86, voorlaatste alinea, alsook voetnoot 190). *Ook zag ik de open hemel en daarin de verschijning van de hemelse Vader in de gewone gedaante en ik onderscheidde in de stem van de donder deze woorden: “Deze is mijn lieve Zoon, in wie Ik mijn welbehagen heb.”*

Jezus was geheel met licht doorstraald, zodat men Hem nauwelijks nog aanstaren kon; zijn gestalte was doorzichtig; Hij was ook door engelen omringd.

Op enige afstand bemerkte ik op het water van de Jordaan de satan, een zwarte gedaante als een donkere wolk en in die wolk zag ik een gewemel ven afgrijselijk gewormte en zwart ongedierte, dat zich onrustig rond hem verdrong; het was als werd alle kwaad, alle zonde, alle gift uit het gehele gewest, op 't ogenblik dat de H. Geest zich uitstortte, in vormen zichtbaar en als vluchtte het in die donkere gestalte als in zijn oorsprong terug.

Het was gruwelijk, maar het verhoogde (door zijn contrast) de onbeschrijfelijke glans, de vreugde en klaarheid, die zich over de Heer en het eiland uitstortten. De heilige doopvijver schitterde tot op de bodem en alles schitterde op bovennatuurlijke wijze.

Ook de 4 stenen, waarop de Verbondsark gestaan had, zag men op de grond van de put vreugdig blinken; en op de 12 stenen rondom de vijver, waarop de levieten gestaan hadden, schenen aanbedende engelen te staan.

Want de Geest van God had ten aanschouwen van allen

- **aan de levende Grondsteen,**
- **aan de uitverkoren, kostbare Hoeksteen van de kerk**
getuigenis gegeven, waaromheen wij als levende stenen
gebruikt

- **een geestelijk huis,**
- **een heilig priesterschap moeten vormen,**

om Gode geestelijke offers door zijn lieve, welgevallige Zoon,
te kunnen brengen.

Nu ging Jezus de trappen op en begaf zich onder de tent bij de vijver en deed hier weer zijn klederen aan, die Lazarus in bewaring gehad en die Saturninus hier nu weer binnengebracht had. Aangekleed trad Hij uit de tent en omgeven door zijn leerlingen ging Hij staan op de open plaats van het eiland ter zijde van de middelste boom (waar ook de grond hoogst was).

Met opgetogen vreugd richtte Joannes nu het woord tot het volk en legde getuigenis voor Jezus af. Hij verklaarde plechtig dat Hij

de Zoon van God en de beloofde Messias was; hij haalde alle beloften van de patriarchen en profeten aan, die nu vervuld waren en deelde ook mee wat hijzelf gezien had; hij wees hun nog op de betekenis van Gods stem die zij allen gehoord hadden.

Hij zelf zou nu spoedig, bij Jezus' terugkeer (uit de woestijn na zijn vasten), wijken voor Hem. Hij beklemtoonde de betekenis van deze plaats en trok een parallel tussen de voorafbeelding en vervulling in verband met deze plaats: de Vervuller van het Verbond had zo-even getuigenis van zijn Vader, de almachtige God, ontvangen op dezelfde plaats waar, toen Israël het Beloofde Land in bezit kwam nemen, de Ark gestaan had; hij verwees allen naar Hem en prees gelukkig de dag waarop de belofte vervuld was, Israëls droomwens werkelijkheid geworden was en zijn verzuchtingen verhooring gevonden hadden.

294.

Ondertussen waren nog vele mensen en ook vrienden van Jezus aangekomen; ik onderscheidde in de menigte Nikodemus, Obed, Jozef van Arimatea, Joannes Markus en anderen. Joannes zegde tot Andreas dat hij in Galilea de doop van de Messias moest verkondigen. *Van zijn kant bevestigde Jezus in alle eenvoud dat Joannes de waarheid gesproken had; Hij zegde ook dat Hij zich nu voor een korte tijd wilde verwijderen; dan mochten alle zieken en bedroefden tot Hem komen; Hij wilde hen troosten, helpen en genezen; zij moesten zich ondertussen door berouw en goede werken er op voorbereiden. Nu wilde Hij zich nog eerst verwijderen om dan de stichting van het Rijk in te luïden, dat zijn hemelse Vader Hem gegeven had. Jezus kleepte dit in een parabel in, als van een koningszoon, die, alvorens zijn troon in bezit te nemen, zich terugtrekt om er zich op voor te bereiden, de bijstand zijns Vaders af te smeken en alles te regelen.*

Onder de talrijke aanwezigen waren ook enige Farizeeën, die alles in het belachelijke trokken en zeiden: “Hij is misschien toch niet de timmermanszoon, maar een onderschoven koningskind; wil Hij misschien militanten rekruteren om Jeruzalem binnen te trekken?” Zo’n plan vonden zij vreemd, hachelijk en onbezonnen.

Joannes ging nog door met alle aanwezigen heden in de doopvijver van Jezus op het eiland te dopen; het waren meestal mensen die zich later bij de Gemeente van Jezus aansloten; zij traden in het water dat de bronrand omgaf en op deze rand stond de Doper om hen te dopen.

Jezus echter verliet nu de doopplaats met zijn negen leerlingen en enige anderen, die hier tot Hem gekomen waren. Lazarus en Saturninus volgden; zij hadden op zijn bevel een zak met water uit de eilandvijver gevuld en namen hem met zich mee. De aanwezigen vielen Jezus te voet en smeekten Hem nog bij hen te willen blijven, maar *Hij beloofde weer te zullen keren en vertrok*⁹⁰.

⁹⁰ Over heel dit heerlijk verhaal deze drie bemerkingen.

- a) Men lette er op hoe treffend alles overeenkomt met de drie evangeliëverhalen. Speciaal valt op dat de H. Geest op Jezus neerdaalt, nadat Deze uit het water gestegen is.
- b) Het kwaad, de ondeugd, de boze geesten zet K., juist gelijk later de H. Joannes Bosco, in de gedaante van walgelijke, vreselijke dieren, monsters, insecten, enz.

Soortgelijke beschrijvingen als hier vindt men nog vooral in de nrs. 729, 1924.

Ook de H. Teresia gebruikt dezelfde beelden en spreekt van adders, slangen, allerlei giftige dieren, die de ziel vergezellen tot in de eerste verblijven van de ziel. Zie later nr. 1894.

- c) Treffende overeenkomst tussen Oud en Nieuw Testament.

Duley, O.P., de uitgever van een zeer ingekort werk van K. Emmerick plaatst bij dit verhaal, deze mooie beschouwing:

“Men kan de overeenkomst niet ontkennen van het getal en de ligging van de stenen met de beschrijving van de Kerk in de Apocalyps.

In dat boek wordt het Lam getoond midden tussen de 4 dieren, zoals

hier de Verbondsark, en, op het ogenblik van Jezus' doop, Jezus zelf tussen de 4 symbolische stenen.

Deze 4 stenen, die de Ark onmiddellijk omgaven, evenals de 4 dieren die het Lam omgeven, deze 4 zelfde stenen die hier Jezus omgeven, verbeelden de 4 evangelisten, die de 4 grote getuigen zijn van het Lam Gods.

De andere, driehoekige stenen beantwoorden aan de 24 ouderlingen in de Apocalyps; ze verbeelden de 12 stamvaders van Israël en de 12 stamvaders van de Kerk, d.i. de 12 apostelen.

12 stenen worden in de stroom achtergelaten; ze zijn het Oud Testament dat voor Jezus getuigt en daarmee zijn rol gespeeld en taak vervuld heeft.

De 12 stenen die het Nieuw Testament vormen, worden aan land gedragen en tussen en op deze ontstaat met Joannes, die Jezus introduceert, de Kerk.

Ook verbeelden deze stenen door hun getal de universaliteit of algemeenheid van de uitverkorenen die zalig zullen worden."